

ကျွန်းကျွန်း အကယ် - သမိုင်း
ဝင်္ဂလင်္ကာ

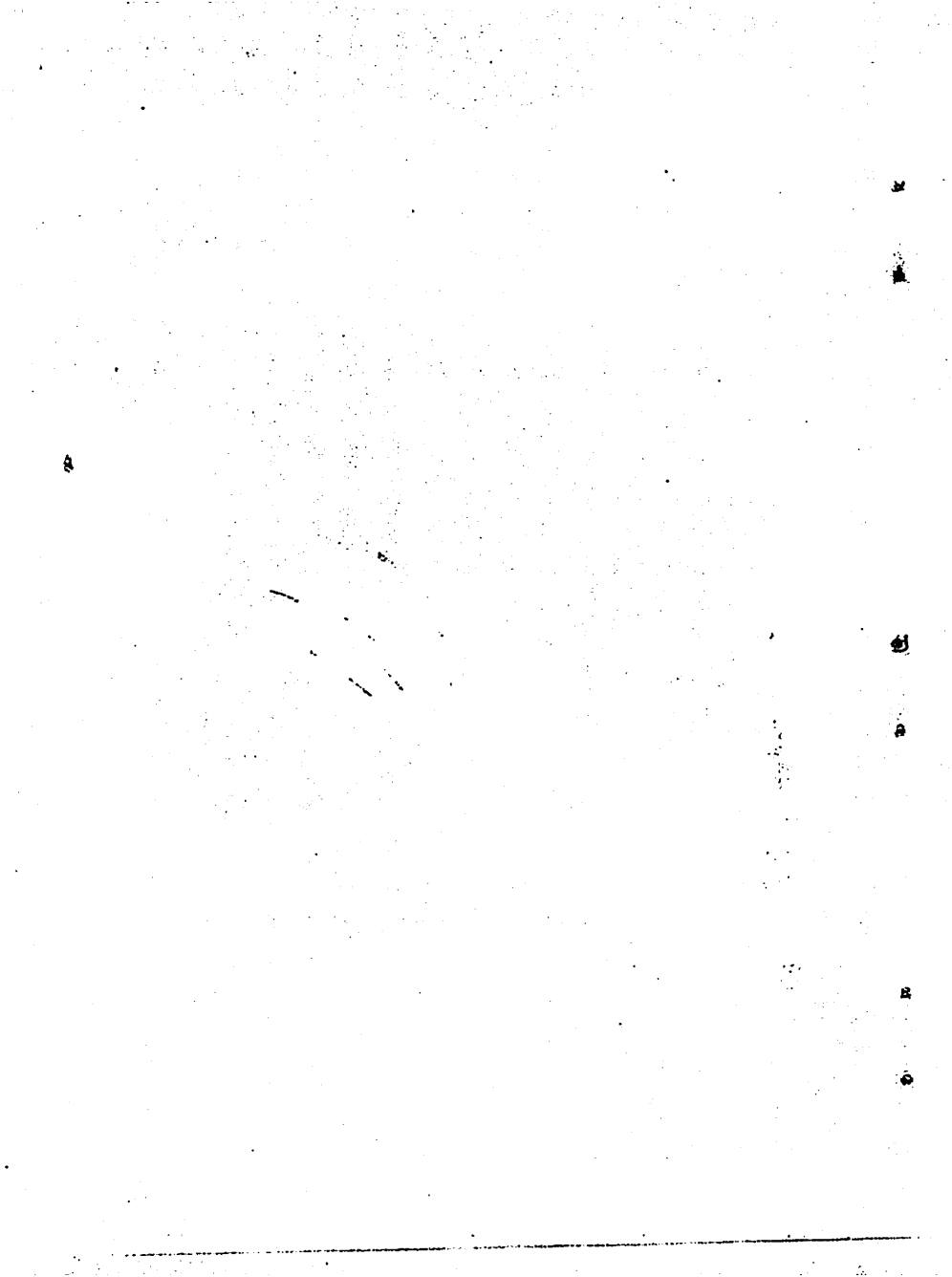
629

ကျွန်းကျွန်း
၁၂/၁/၈၀

၁/၈၀
(ဗဟို)

ဆရာဦးသာထို
စိစဉ်ရေးသားသူ။

နိဒါန်း

မြို့၏ အောက်ရှိ လက်အောက်၌ နှစ်ပေါင်း (၁၀၀) နှစ်နေခဲ့
 သော တိုင်းရင်းသားများသည် လွတ်လပ်ရေးကို ပြန်လည်ရ
 ရှိရန်နည်းအမျိုးမျိုးတို့ကို အသုံးပြုကာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြလေ
 သည်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး သည်လည်း လွတ်လပ်ရေးအ
 တွက်တံခါးဖွင့်ပေးသည့်အလား ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက် လာ
 သဖြင့် အင်္ဂလိပ်နှင့် အမေရိကန်တို့သည် မိမိတို့သက်အောက်ခံ
 နိုင်ငံအားလုံးတို့ကို လူထုဆန္ဒအရ လွတ်လပ်ရေးပေးပါမည်ဟု
 စာချုပ်ကြေညာသည့် ဘဝမျိုးသို့ ရောက်ရှိ လာလေသည်။ ထိုနေ့
 မှစ၍ မြန်မာပြည်အတွက် လွတ်လပ်ရေးသည် အကောင်အထည်
 ပေါ်လာခဲ့လေသည်။

မြန်မာပြည်သည် အခါအားလျော်စွာ လွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့
 သည့် မှီအချိန်အခါအားဖြင့် ရှစ်လတာမျှသာ ရှိသေးသော်လည်း
 အဆိုပါရှစ်လအတွင်း၌ မကြာမီဖူးသော ကိစ္စထူးများထည်းဟု
 သော အခက်အခဲအမျိုးမျိုးတို့နှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရလေသည်။ လာဇ
 တံသော အချိန်များ၌ အခက်အခဲမည်၍ မည်မျှပေါ်ပေါက်လိမ့်
 ဦးမည်ဟူ၍ ကား၊ ကျွန်ုပ်တို့ မခန့်မှန်းနိုင်ချေ။

လွတ်လပ်ရေး ၏ သမားစဉ်သည် ကားဆူးညှောင့်လှုပ်ခများ
 ဖြင့် ဖြွမ်းသောလမ်းနှင့် သဏ္ဍာန်တူလေသည်။ လွတ်လပ်ရေး၏
 အရသာကို ခံယူကြရသည်နှင့်အမျှ ကြီးလေးသော တာဝန်များ
 ထပ်မံရှိနေပေမည်။ လွတ်လပ်ပြီးဖြစ်သော ဗမာနိုင်ငံကြီးသည်
 ယခုအခါ အခက်အခဲအမျိုးမျိုးနှင့် ရင်ဆိုင်လျက်ရှိရာ ပြည်ပိုင်
 အစိုးရများကလည်း ထတ်အစားသမျှ ဖြေရှင်းပေးရလေသည်။

၁၂၀
 TIST

နိဒါန်း

ကယ်၍အစိုးရသည် အခက်အခဲများကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်စေရန်
 ပါမူ ပြည်သူလူထုကပင်ပြန်လည် ဖြေရှင်းပေးရ ပေလိမ့်မည်
 ဖြေရှင်းရန်အတွက်မှာသည်း ထိုအခက်အခဲများ ဖြစ်ပေါ်
 လာခြင်း၏အကြောင်းရင်းကို ဆီနှင့်ပြီးမှသာလျှင် လွယ်ကူစွာ
 အထမြောက်နိုင်မည်ဖြစ်၏။ အဆိုပါ ချို့ရွင်းချက်များကို သိရှိ
 ထားခြင်းမရှိပါက အမှားကို မတွေ့နိုင်သဖြင့် ပြန်လည်ပြုပြင်
 ရန်တတ်နိုင်ကြမည် မဟုတ်ချေ။

ကျွန်ုပ်တို့၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ ဥက္ကဋ္ဌ စောဘဦးကြီး
 သည်၎င်း ဘဏ္ဍာရေးတာဝန်ခံစောသာဒင်သည်၎င်း မိမိတို့၏
 အာဘော်များကို ဤစာစောင်၌ ထည့်သွင်းထားပါသည်။ မိမိ
 တို့၏အာဘော်ကိုလူထုအကျိုးအတွက် ဤသို့ထည့်သွင်းရေး
 သားထားသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ကအထူးတသည်ဝမ်းမြောက် ဝမ်း
 သာကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း။

ဤအမျိုးသားအပေါင်းတို့သည် ဤစာစောင်ကိုတတ်ရူ
 ကြရခြင်းအားဖြင့် တိုင်းပြည်၏ အချေအနေမှန်ကိုဝေဘန်ဆီရှိ
 သဖြင့် ကရင်လူထု လိုသားထောင့်တလျက်ရှိသော ကရင်သီး
 သန်ပြည့်နယ်အစုံဆဲဆဲအခါ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ၊ မိမိတို့၏
 အခွင့်အရေးကို ဒင်ပြည့် တျော်ပြည့် ခန့်ခိုင်ရေးအတွက် မလျော့
 သောလုံးသဖြင့် ရှေးရှုဆောင်ရွက်သွားနိုင်ကြစေသတည်း။

(ပုံ) သာထို

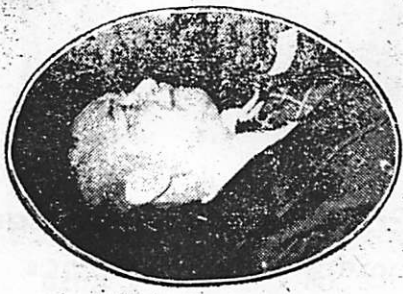

နိုင်ငံ
 လိပ်စာ
 ဖြစ်ပေါ်
 ဘွယ်ကုစား
 ကို သိရှိ
 ဝညပြုပြင်
 ဘဦးကြီး
 မိမိတို့၏
 သည်၊ မိမိ
 သွင်းရေး
 ဖြစ် ဝင်
 ကိုဘတ်ဂျ
 ဘန်သိရှိ
 ကရင်သီး
 မိမိတို့၏
 မလျော့
 သည်။

၅၅
 နန်းတော်မြို့

(ခ) စောအောင်ညွန့်
 စာအုပ်တည်းဖြတ်သူ။

(က) စောသခင်
 ဘဏ္ဍရေးစာဝန်ခံ။

မွတ်လပ်ရေးလမ်းစဉ်

၁၉၀၆ ခုနှစ်တွင်(ရိုင်း-အပ်-ဘီ-အေ)အသင်း စတင်ပေါ်ပေါက်လာပြီးနောက်၊ ၁၉၁၁ ခုနှစ်လောက်ကစပြီးမြန်မာပြည်သူ့ပြည်သားများ၏နှစ်နာချက်များကို ဘော်ပြပြီးအခွင့်အရေးရကြချိန် စတင်အရေးဆုံးခဲ့ကြလေသည်။ ထိုအချိန်အခါမှ စ၍ မြန်မာတိုင်းရင်းသားများအထဲမှ အထက်စာန်းစား ရာထူးကို တယောက်ပြီးတယောက် ရရှိလာကြလေသည်။

နောက်များကြာမှီနိုင်ငံရေးအသင်းအဖွဲ့များပေါ်ပေါက်လာပြီး၊ အခွင့်အရေးများသာမက လွတ်လပ်ရေးကိုပင် လိုလားကြကြောင်းနှင့်ကြွေးကြော်ကြပြန်လေသည်။ ၁၉၂၀ ခုနှစ်ဒီဇင်ဘာလ၌ မြန်မာပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများက ပွဲဦးထွက်အနေနှင့်သပိတ်မှောက်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုသပိတ်ကို မြန်မာတိုင်းရင်းသားများက လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲတစ်ခုဟု ယူဆကြလေသည်။

မြန်မာတိုင်းရင်းသားများ၏ ဒိုးကြားမှုကြောင့်၊ မြန်မာပြည်နှင့်အိန္ဒိယပြည်ကို ခွဲခွာလိုက်သည့်အခါ နိုင်ငံရေးကိစ္စများတွင် အောက်ကျ နောက်ကျမဖြစ်စေရပါဟု ဗြိတိသျှတို့က ဂတိပေးကြရလေသည်။ သို့နှင့်ပင် အိန္ဒိယပြည်ကို လွတ်လပ်ရေးပေးလိုက်သည့်အခါ၌ မြန်မာပြည်ကိုလည်း လွတ်လပ်ရေးပေးသင့်သည်ဟု မြန်မာတိုင်းရင်းသားများက ယူဆကြလေသည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ်က ဂဠုန်ဦးစော ဘိလပ်သို့သွား၍ လွတ်လပ်ရေးတောင်းသည်ဟု သတင်းစာများက ရေးသားတော်ပြခဲ့ကြလေသည်။ နောက်များကြာမှီဦးစောအဘမ်းခံသည့်အတွင်း

ကိုကြားသိကြပြန်လေသည်။ စာချိန်တည်းတွင် မြန်မာပြည်
နိုင်ငံရေးပါတီတို့သည် လွတ်လပ်ရေးကို လိုလားကြောင်း
တညီတညွတ်တည်းကြွေးကြော်ကြလေသည်။

ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်များကလည်း မြန်မာတိုင်းရင်းသားများ
သည် လွတ်လပ်ရေးတည်းဟူသော ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရသင့်
ရထိုက်သောအဆင့်အတန်းသို့ မရောက်သေးသဖြင့် တိုင်းရင်း
သားများ၏ အချည်အခြင်းနှင့် အဆင့် အတန်း အလိုက် စနစ်
တကျ-ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ စီမံဆောင်ရွက်ပေးသွားမည်ဟု ဂတိ
ပြုကြလေသည်။ ထိုစီမံကိန်းသည် ဗြိတိသျှများက မြန်မာပြည်
ကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ရေရှည်ဆွဲ၍ အုပ်ချုပ်မည့်စနစ်မျိုး ဖြစ်
သဖြင့် မြန်မာလူထုကသဘောမတူနိုင်ဘဲ ဒိမိုကရေစီလည်း လွတ်
လပ်ရေးနှင့်ထိုက်တန်ကြောင်းဖြင့်ကမ္ဘာသို့ကျေညာလေသည်။

ဗမာ့လူငယ်များ၏အကြံ

ဗမာ့လူငယ်အချို့တို့သည်ကား-မျိုးချစ်စိတ်အသွန် ထက်
သန်ထွသဖြင့် ဗြိတိသျှတို့ကို အကြမ်းနည်းဖြင့် တော်ထွန်ကာ
လွတ်လပ်ရေးကို အရယူရန် အမျိုးမျိုးကြံစည်အားထုတ်ခဲ့ကြ
လေသည်။ ၎င်းတို့၏နောက်ဆုံးအကြံအစည်ကား။ ဗြိတိသျှတို့
ကို ဆန့်ကျင်မည့်လူမျိုးကြီးတမျိုးနှင့်ပူးပေါင်းပြီး ၎င်းတို့၏ အ
ကူ အညီဖြင့်ဗြိတိသျှများကိုမောင်းထုတ်ရန်ပင်ဖြစ်လေသည်။

ထိုအချိန်အခါ၌ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်လျက်ရှိရာ၊ ဂျပန်များ
များသည်အရေးသာလျက်က မှာအရှေ့တစ်လွှားတွင် ဂျပန်များ
စိုးမိုးနိုင်မည့်အရိပ်အရောင်ပျံ့လာလေသည်။ ထိုစဉ်အခါ က

ဘယ်အခါကမျှ ခေါ်-မြန်မာလူငယ် တစ်စုတို့သည် ဂျပန်တို့နှင့် ဖွဲ့စည်းကာ ငြိမ်ချမ်းအတွက် ဂျပန်ပြည်သို့လျှို့ဝှက်ထွက်ခွာ သွားပြီးစစ်ပညာကိုသင်ကြားကြလေသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး၏အခြေအနေမှာထိုအခါကပြင်သစ် ပြည်နယ် ဂျာမဏီ၏ တိုက်စစ် အင်အားကို မချခံနိုင်သဖြင့် အင်္ဂလိပ်နှင့်အမေရိကန်များထံ စစ်ကူတောင်းသော်လည်းစစ် ကူချက်ခြင်းမရှိသဖြင့် အရှုံးပေးလိုက်ရသော ဘဝမျိုးသို့ပင် ရောက်ခဲ့ လေသည်။ ပြင်သစ်ပြည်သို့ ရောက်လျက် ရှိသော ဗြိတိသျှများသည်လည်း ဒမ်းကတ်မြို့သို့ ဆုတ်ခွါကာ ပြင်သစ် တမ်းခြေမှထွက်ပြေးကြလေသည်။

ပါးလ်ဟားဘားကိုဂျပန်များက သိမ်းခြင်း။

ဂျာမဏီကို အားကိုးပြုကာ ၎င်းတို့၏ ခြေထွမ်းကို စောင့် ကြည့်သော ဂျပန်များသည်ချက်ကောင်းကို တွေ့ရှိကြရကား။ ၁၉၄၁-ခုနှစ်ဖီဖာတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် အင်္ဂလိပ်-အမေရိကန် ဟောခိုက်များနှင့် စစ်ကျေညာကာ-ပါးလ်ဟားဘားကိုတိုက် ခိုက်ကြလေသည်။ ၎င်းတို့သည် စစ်ကျေညာဇီကပင်လျှို့ဝှက် ပြင်ဆင်မှုများရှိထားကြလေသည်။ ထိုအခိုက်အတန့်တွင် ဂျပန် ကိုယ်စားလှယ်များသည် အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းပြုလုပ်နေဆဲအချိန်အခါဖြစ်သဖြင့်ဂျပန်များ၏ကဲ့သို့ အကြိပ်ကပ်စက်လိမ့်မည်ဟူ၍အမေရိကန်များက မထင်မှတ်ကြ သဖြင့်အပိုက်မိသွားကြလေသည်။

ဂျပန်များသည် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုရှိထားကြခြင်းကြောင့်

ခြေထမ်းအထော်သွက်ခါ ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့နှင့် ၂၅ ရက်
 နေ့များတွင် ရန်ကုန်မြို့ကိုအောင်မြင်စွာ လာရောက် ဗုံးကြဲ
 ကြလေသည်။ ထိုအခါရန်ကုန်မြို့မှစ၍ မြန်မာပြည်တဝှမ်းလုံးရှိ
 တိုင်းရင်း သားများသည် စိတ်ဝါစာ ချောက်ခြား ကြလျက်၊
 ဒေါ်သီကိုယ်တိုင် ဂျပန်ပြည်မှ မြန်မာပြည်သို့ ပြည်သားများ
 ဂျပန်ဘက်သို့ လုံးဝယိမ်းယိုင် သွားအောင် ရေဒီယိုဖြင့်နေ့စဉ်
 ရက်ဆက် အသံထွင့် ဝါဒဖြန့်ခဲ့လေသည်။ သခင်ထွန်းအုင်နှင့်
 အခြား ရဲဘော်တို့သည်လည်း နိုင်ငံခြားမှနေ၍ အသံထွင့်ဝါဒ
 ဖြန့်ကြလေသည်။

ရဲဘော်သုံးကျိပ်နှင့် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး။

နောက်များမကြာမှီ ဂျပန်စစ်သည် တပ်သား များသည်
 ယိုးဒယားနှင့်ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့၏ အကူအညီဖြင့် ယိုးဒယား
 နယ်စပ်မှမြန်မာပြည်ထွင်းသို့ ဒေသကြမ်းဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်
 ရောက်ရှိလာကြလေသည်။ သို့နှင့်ပင် မြန်မာ တပြည်လုံးသည်
 ၂လ အတွင်း ဂျပန်များလက်အောက်သို့ လုံးလုံး လျားလျား
 ရောက်ရှိသွားလေသည်။

၁၉၄၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ တရက်နေ့၌ ဂျပန်များက မြန်မာ
 များကိုလွတ်လပ်ရေးပေးသဖြင့်ဒေါက်တာဘမော်သည်အဓိပတိ
 အဖြစ်လွတ်လပ်သောဗမာပြည်ကိုစတင်အုပ်ချုပ်ခဲ့လေသည်။
 သို့ရာတွင် အဆိုပါ လွတ်လပ်ရေးသည် အတုအယောင်မူသာ
 ဖြစ်ကြောင်းကို တိုင်းရင်းသားများသည် တစတစထိရှိလာကြ
 လေသည်။

ဂျပန်
 တော်
 ရေး
 သား
 အော
 အက
 စီးသ
 အိန္ဒ
 ရင်ခ
 သေ
 အင်
 ထိုဒ
 လေ
 ကြ
 တေ
 ကြ
 သို့
 ကြ

ဂျပန်တို့၏ ငြည့်ဖျားမှုကို သိရှိလာကြသောတိုင်းရင်းသားများသည်၊ ဂျပန်များ၏ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုတို့ကို၊ ခေမရပ်နိုင်ကြသောအခါ အလွန်တရာ စိတ်နာသာကြသည့်အတိုင်း တောင်ထွန်ရေးကိုသာ ရှေးရှုကြတော့သည်။ သို့ရာတွင် လက်ရှိ တိုင်းရင်းသားများ၏ အင်အားဖြင့် တော်ထွန်ရေးကို အောင်မြင်ထမြောက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ကြမည် မဟုတ်သဖြင့် အင်္ဂလိပ်ထံမှ အကူအညီရရန် အားထုတ်ရပြန်လေသည်။ တက်ဘုန်းကြီးဦးထိန်းဖေနှင့် အဘော်တရုတို့သည် အင်္ဂလိပ်နှင့် အဆက်ရရန် အိန္ဒိယပြည်သို့ သွားကြရာတွင် လမ်းခရီး၌ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့နှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြရလေသည်။

မောင့်ဘက်တန်နှင့် ချာချီတို့၏ သဘောတူညီချက်။

တက်ဘုန်းကြီးဦးထိန်းဖေတို့ အိန္ဒိယပြည်သို့ ရောက်ရှိသွားသောအခါ အင်္ဂလိပ်တို့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ဂျပန်ကို တော်ထွန်ရန် အင်္ဂလိပ်တို့၏ သဘောတူညီချက်ကို တောင်းကြ လေသည်။ ထိုအခါ အာရှ အရှေ့ တောင်ပိုင်း ဆိုင်ရာ စစ်သေနာပတိချုပ်လော့-မောင့်ဘက်တန်က ဘိသပ်နန်းရင်းဝန် ချာချီထံသို့ သံကြီးရိုက် အကြောင်းကြားရာ နန်းရင်းဝန်ကြီးက မြန်မာများ၏ တောင်းဆို ချက်ကို ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ကြပြီး သဘောတူညီကြောင်း အကြောင်းပြန်ကြားလိုက်လေသည်။

ထိုအခါတွင် ကရင်များ နှလှိုင်သော တောင်တန်းနယ်အတွင်း သို့ မဟာဒိတ်နှင့် ကရင်လေတီးသမားများတို့သည် ဆင်း၍ ပျော်ကြားထပ်များကို စတင်ဖွဲ့စည်းလေ့ကျင့်ကြလေသည်။ ဂျပန်

များကလည်း မြန်မာပြည်အနှံ့ အပြားသို့ ရောက်ရှိနေကြပြီဖြစ်
သည့်အတိုင်း၊ အဆိုပါ ပျောက်ကြား တပ်များသည် အသွန်
တရာဆင်းရဲပင်ပန်းခံ၍ ဂျပန်၏ ရန်ကိုရှောင်ရှားနိုင်တော့တွင်း
၌ ခိုအောင်းကြလေသည်။

ဂျပန်များအားတော်လှန် ကြခြင်း။

မြန်မာပြည်တွင်းသို့ မဟာမိတ်စစ်သားများ ဝင်လာသည်
နှင့် မရှေးမနှောင်းအချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၏ ဘီ-ဒီ
အေ စစ်တပ်သည် တော်လှန်ရေး လုပ်ငန်းကို စတင်ဆောင်
ရွက်ကြလေသည်။

ဂျပန်များသည် အဆိုပါတော်လှန်ရေးကိစ္စကို ကြိုတင်သိ
နှင့်ကြသဖြင့် ကချင်များနှင့် ချစ်ကြည်ရေး၊ မိတ်ဆက်ရေး၊ အ
စည်း အဝေးပွဲများ၊ ထမင်းစားပွဲများ၊ ပြုလုပ်ကြသူက ပမာ
ထော်သွန်ရေးသမားများကို လွယ်ကူစွာ ချေမှုန်းနိုင်ကြရန် ကချင်
များ၏ အကူအညီကို တောင်းဆိုကြသော်လည်း ကချင်များသည်
ဖက်စစ်ဝါဒ ဆိုးကြီးကို အသွန်တရာ စက်ဆုတ်၍ ရှာဖွေတီး
ကြသည့်အတိုင်း ၎င်းတို့အား အကူအညီမပေးဘဲ တိမ်းရှောင်
နေကြလေသည်။

အင်္ဂလိပ်စစ်အုပ်ချုပ်ရေး

မဟာမိတ်စစ်တပ်များစစ်တောင်းမြစ်သို့ ရောက်ရှိကြစဉ်
တွင် ဂျပန်များကလက်နက်ချလိုက်သဖြင့်၊ ပမာပြည်တဝှမ်းလုံး

ကို အ
သွားပြ
အင်အ
၎င်းအ
အရေး
ထွက်
လည်း
နှင့်ကြ
တနှစ်
အခါ
တည်
လ၊ အ
ဗ၊ ဆ
ရာဝ
ကို
၁၁
ကြာ
ဦးဝ
ဖြစ်
တ
၉-

ကို အင်္ဂလိပ်များက စစ်အုပ်ချုပ်ရေးဖြင့် ဆက်လက်အုပ်ချုပ်
 သွားကြလေသည်။ ထိုအခိုက်တွင် ဗ-ဆ-ပ-လ, အဖွဲ့ကြီးသည်
 အင်အားစုပြီးနေသူရိန် အစည်းအဝေးကို ထိတ်ခေါ်ကျင်းပ၍
 ၎င်းအစည်းအဝေး၌ပင်၊ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကို အမြန်ရှုပ်ထိမ်းဘို့
 အရေးဆီခန့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခဲ့လေသည်။ စစ်ဘေးကို
 ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်နေသော ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်သည်
 လည်း မြန်မာပြည်သို့ မြန်မာနိုင်ငံရန် ကြိုးစားနေသည့်အခိုက်
 နှင့် တြိကြိတ်နေသဖြင့်၊ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကို အမြန်ဆုံးနည်းဖြင့်
 တနှစ်အတွင်းရှုပ်ထိမ်းလိုက်လေသည်။

ဆာဒေါ်မန်စမစ်မြန်မာပြည်သို့ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသော
 အခါ၊ ဆာပေါ်တွန်းနှင့် ဆာထွန်းအောင်ကျော်တို့လည်း တပါ
 တည်းပါလာလေသည်။ ထိုအခါ ဆာဒေါ်မန်စမစ်က ဗ, ဆ, ပ,
 လ, အဖွဲ့နှင့် စေ့စပ်ရေးအတွက် စကားကမ်းဖွမ်း လေသည်။
 ဗ, ဆ, ပ, လ, ဦးစီးအဖွဲ့က အဘိုင်ပင်ခံဝန်ကြီး ၁၁ ဦး ရမှသာ
 ရာထူးလက်ခံမည်ဟု ဆုံးဖြတ်အတည်ပြုပြီး၊ ၎င်းဆုံးဖြတ်ချက်
 ကို ဆာဒေါ်မန်စမစ်ထံသို့ပို့ လိုက်လေသည်။ ဘုရင်ခံကလည်း
 ၁၁ ဦးမပေးနိုင်ဘဲ ၇ ဦးသာလျှင် ပေးနိုင်မည်ဟု အကြောင်းပြန်
 ကြားသဖြင့် နှစ်ဦးစလုံး၏ သဘောတူညီချက် ရရေးအတွက်
 ဦးထင်ထွန်က အစွမ်းကုန် ကြိုးစားသော်လည်း အချည်းနှီးသာ
 ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ထိုအခါ ဆာဒေါ်မန်စမစ်က ဆာဂေါ်တွန်းအား စက္ကူဖြူစာ
 တမ်းအရ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းစေလေသည်။ ထိုအခါ၌
 ဗ-ဆ-ပ, လ, သည် အင်အားဖြည့်တင်းကာ အစိုးရကို အတိုက်

ပြုပြင်
သလွန်
တွင်

သည်
ကိ-ဒီ
ဝင်

င်သိ
အ
ဗသ
ရင်
သည်
တီး
ရှင်

စဉ်
လုံး

အခံပြုပြီး ၎င်းအစိုးရအဖွဲ့ မပျက်-ပျက်အောင် နည်း-ဝန်ထမ်း
အမျိုးမျိုးတို့ကို အသုံးပြုကြလေသည်။ နောက်ဆုံး၌ မြန်မာနိုင်ငံ
ရေးသမား ချား၏ လက်နက်ဟောင်းတစ်ခုဖြစ်သော သပိတ် လက်
နက်ဖြင့် ဆာပေါ်ထွန်းအစိုးရကို ဖြိုဖျက်ချကြလေသည်။

ထိုနောက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား အစိုးရအဖွဲ့-ဖွဲ့စည်း
ရန် ဘုရင်ခံက သဘောတူညီလိုက်သဖြင့် အရေးကြီးသော ဌာန
များကို ဗ-ဆ-ပ-လ, က ကိုင်ထားပြီး ဦးစောနှင့် သခင်ဘစိန်
တို့လည်းပါဝင်ရန်၊ ဘုရင်ခံက စီမံပေးလေသည်။ ထိုအခါ ကွန်
မြူနစ်ပါတီမှ တက်ဘုန်းကြီးထိန်းဖေဝန်ကြီးဖြစ်လာလေသည်
သို့ရာတွင် ကွန်မြူနစ်အရေး ပေါ်လာသဖြင့်၊ ဗ-ဆ-ပ-လ, မှ
ကွန်မြူနစ်များ နှုတ်ထွက်ခါ တက်ဘုန်းကြီး ထိန်းဖေသည်
ဝန်ကြီးရာထူးကို ၁၅ ရက်မျှလက်ခံပြီး စွန့်ထွက်ခဲ့ရလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဗမာလူထုဆန္ဒ

လွတ်လပ်ရေးကို မရဘဲ မနေနိုင်၊ မဆင်းနိုင်သော ဗမာ
လူထုကြီးသည်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို အင်တိုက် အားတိုက်
ထောက်ခံကြကာ လွတ်လပ်ရေးအမြန်ရရန်အားခဲကြလေသည်
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကလည်း (၁၉၄၇) ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ
တရက်နေ့တွင် လွတ်လပ်ရေး မရပါက “ချ”မည်ဟု အတိ
အလင်း ကြွေးကြော်ခဲ့လေသည်။

၁၉၄၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ အတွင်း၌ ဗိုလ်ချုပ်၊ ဦးဘဖေ၊
သခင်မြ၊ ဦးစော၊ သခင်ဘစိန်နှင့် ဦးတင်ထွဋ်အစရှိသော ခေါင်း
ဆောင်များသည် ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေးအတွက် အရေးဆိုင်ရန်

၃၁၃

ရဲဝံ့ဝံ့
မာခိုင်
က်လက်
ဖွဲ့ဝင်း
ယဉ်းခ
င်ဘိန်
ခါကွန်
လည်
ပ-လှ
ဖသည်
သည်။
ပမာ
တိုက်
သည်
ရိလ
အတိ
ာဖေ၊
ခေါင်း
ဆိုရန်

ကေ-အင်-ယူ-၏ လူငယ်ပိုင်း ကြိုးကိုင်သူများ။
ဝဲမှ-ယာအို-မန်းအင် (ဘီ-အေ)
(ကာကွယ်ရေး) စောဝံကေ၊ ဘီ-အေ။
ဝါဒဖြန့်ချိရေး-စောဟံတာသာဗွေ၊ ဘီ-အေ၊ ပညာရေး

ကွယ်လွန်သူ မန်းဘခင် ဘီ-အေ
ကေ-အင်-ယူ-ငွေထိမ်းဟောင်း။

ထိသပ်
ဇာသ
လေသ
တို့က
သခင်
မြန်
ပြေး
ဗိုက်
ရက်
ကြီး
လူ
မြန်
နန်
ဝေ
ဝေ
လုံ
ဝေ
ဝေ

ထိုသပ်သို့ သွားရောက်ကြသေးသည်။ ထိုစဉ်အခါက ဗြိတိသျှ
ဗမာသဘောထု စာချုပ်စာချုပ်ကို ချုပ်ဆို လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့
လေသည်။ အဆိုပါစာချုပ်ကို ၆-ဆ-ပ-လ ဝန်ကြီးအားလုံး
တို့ကသဘောတူ လက်မှတ် ရေးထိုးကြသော်လည်း၊ ဦးစောနှင့်
သခင်ဗမိန်တို့သည် သဘောမတူကြသဖြင့် လက်မှတ်ထိုးဘဲ
ပြန် ယာကြွသေးသည်။ ၎င်းတို့ပြန်လာပြည်သို့ပြန်လည် ရောက်ရှိ
ကြသောအခါ၊ ဦးစောနှင့်သခင်ဗမိန်တို့သည် ဗိုလ်ချုပ်အား အ
တိုက်အခံပြောဆိုကြလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့် တကွ အပေါင်းပါ ဝန်ကြီးများ
ရက်စက်စွာသတ်ဖြတ် ခင်းခံရပြီးသည့်နောက် သခင်နုသည်ဝန်
ကြီးချုပ် ဖြစ်လာပြီး ဦးစောနှင့် ၎င်း၏ တပည့် အမျိုး တို့သည်
လည်း လုပ်ကြံမှုကြီးနှင့် ပါတ်သက်၍ ဘမ်းဆီး မြင်း ခံကြရ
ပြန်သည်။

နု-အက်တလီစာချုပ်။

နောက်များမကြာမှီ သခင်နုသည်ဘိသပ်သို့ သွားရောက်ပြီး
နန်းရင်းဝန်အက်တလီနှင့်တွေ့ဆုံစေ စပ်ကာ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် သ
ဘောတူ နု-အက်တလီစာချုပ်ကိုချုပ်ဆိုခဲ့ကြလေသည်။ ထို
စာချုပ်တွင် ဗမာပြည်ကို ၁၉၄၀ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ အတွင်း
လုံးဝလွတ်သပ်ရေးပေးမည်ဟုအတိအလင်းပါရှိလေသည်။

ထိုအချိန် အခါတွင် လုပ်ကြံမှုကြီးကို အကြောင်း ပြုကာ
ဒေါက်တာဘမော်-သခင်ထွန်းအုပ် နှင့် သခင်ဗမိန် စသော အ
တိုက်အခံ ခေါင်းဆောင်ကြီးငယ် အားလုံးတို့သည် ၃၆၁၅ နှင့်

3

ဆင်းဆီးခြင်းခံခဲ့ရလေသည်။ သို့ရာတွင် လွတ်လပ်မှု ကိုယ်
စားလည်များရှိသော “သိန်း-သန်း” ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်များ
ကိုတစ်ဆီးရန် အကြောင်း ရှိသဖြင့် ကွန်မြူနစ်များသည် မိမိ
တို့၏ လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက် သွားကြ လေ
သည်။

ကွန်မြူနစ်များသည်အစဉ်သဖြင့်အင်အားစုကောဖ-ဆ-ပ-လ
အစိုးရ၏ လုပ်ငန်းကို အပိုးပေးမြှုပ်နှံမှု ချ ပြောဆိုကြပေ
သည်ကွန်မြူနစ်များကဖ-ဆ-ပ-လအစိုးရသည်နေ့ရှင်အရင်းရှင်
ကြီးများ၏ကျွန်းနယ်ချဲ့သမားများ၏လက်ပါးစေလေသည်ဖြင့် အ
ပိုးပေးမှု ရှိ ချဟောပြောဝါဒဖြန့်ကြဲသဖြင့် ဖ-ဆ-ပ-လအစိုးရကြီး
က ကွန်မြူနစ်များ၏ စွပ်စွဲချက်များသည် မမှန်မကန် ကြောင်း
ရှင်းတမ်းများ ထုတ်ဝေကာ လူထုအစည်းအဝေးများ ဘိတ်
ခေါ်ပြီး ရှင်းလင်းကြေညာ လေသည်။ ထိုအတူကွန်မြူနစ်များက
ထည်းမိမိတို့၏စွပ်စွဲချက်မှန်ကန်ကြောင်းဖြင့်တရားစွဲများကျင်း
ပဟောပြောခဲ့ကြလေသည်။

မြတ်သျှတို့၏စေတနာ။

မြတ်သျှအာဏာပိုင်များသည် ကမ္ဘာ့အခြေအနေအရာ မြန်
မာပြည်ကို လွတ်လပ်ရေးပေးလျှင် မဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို သိရှိ
ကြပြီဖြစ်သည့်အတိုင်း မြန်မာပြည်နှင့် ပါတ်သက်၍ မိမိတို့ လို
လားချက်ဘသေရွှေ တို့ကို အရအမီ စေ ပပ်ပြောဆို ပြီးနောက်
နဲ့အက်တလီစာမျှပ်ကို ချုပ်ဆိုခြင်း ဖြစ်လေသည်။ အဆိုပါ
ချုပ်ဆိုမှုကွန်မြူနစ်များကများစွာပြစ်တင် ရှုံ့ချကြလေသည်။

မြတ်သျှ
ကိုယ်
အနေ
...
လည်
ရှိသ
မြေ
များ
အစ
အုပ်
အား
၁၉
ချိန်
ပေး
လုံး
လာ
လည်
...
တို
မ
ဂေ

ကိုယ်
ဝင်များ
ည်မိမိ
့လေ
ပ-လ
ွဲလေ
င်းရှင်
န့်အ
ကြီး
ွဲင်း
ိတ်
ားက
ျင်း

ပြိတ်သျှအာဏာပိုင်များကလည်း မြန်မာပြည်သို့သုံးကြိုင်တိုင်
ကိုယ်စားလှည်များ ရွေးချယ်စေလွှတ်ပြီး ဗမာ့နိုင်ငံရေး အခြေ
အနေကို ထိရောက်စွာ လက်တွေ့စုံစမ်းစေလေသည်။

ဘုရင်ခံသာဟူးဘတ်ချန်(စ)ယုဆချက်နှင့်ပါလီမံကိုယ်စား
လှည်များ၏ အစီရင်ခံချက်အရ မြန်မာပြည်ကို အုပ်ချုပ်ထူထောင်
ရှိသော အစိုးရအဖွဲ့သည် ဒီမိုကရေစီစနစ်အရ ရွေးကောက်တင်
မြှောက်ခြင်း ခံကြရသော တိုင်းရင်းသား လူထုကိုယ်စားလှည်
များဖြစ်၍ သဘောထားကြီးလျက် အရည်အခြင်းရှိသောအစိုးရ
အဖွဲ့ဖြစ်သဖြင့်၊ တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများအား ထရားသဖြင့်
အုပ်ချုပ်အခွင့်အရေးပေးလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ယုဆကြသည့်
အားလျော်စွာ ၅-ဆ-ပ-လ အစိုးရထောင်းဆိုသည့် အတိုင်း၊
၁၉၄၀ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့နံက် (၄)နာရီ ၁၅ (၂၀)အ
ချိန်တွင် မိမိတို့၏အကျိုးကိုမထိခိုက်စေဘဲ လုံးဝလွတ်လပ်ရေး
ပေးခဲ့လေသည်။ ထိုနေ့မှစ၍ ဗမာတိုင်းရင်းသူတိုင်းရင်းသားအား
လုံးတို့သည့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်နှင့် ကိုယ်ကြံ့ငန်းနှင့် မြန်လည်ဖြစ်
လာကြကာ လွတ်လပ်သော တိုင်းကြီးသားများ အဖြစ်သို့ ပြန်
လည်ရောက်ရှိရလေသည်။

အနုနည်းဖြင့်တိုက်၍ရသောလွတ်လပ်ရေး။

တော်ပြပါအတိုင်းဗမာပြည်ကြီးရသောလွတ်လပ်ရေးသည်
တိုင်းသားပြည်သူတို့၏ဆန္ဒပြင်းပြကြသည့်အလျောက် အကြမ်း
မဘက် အနုသက်သက် နှလုံးရည်တိုက်ပွဲဖြင့်ရသော လွတ်လပ်
ရေးဖြစ်လေသည်။ တနည်းအားဖြင့် သထေရူစဘဲနှင့် နန်းရင်း

မြန်
မာ
လို
က်
ပါ

ဝန် ချာချီတို့ချုပ်ဆိုသော အတ္တလန္တိတ်စာချုပ်အရ၊ မပေးလျှင် မဖြစ်သဖြင့် မပေးချင် ပေးချင်နှင့်ပေး၍ရရှိသော လွတ်လပ်ရေး ပင်ဖြစ်လေသည်။ ဤလွတ်လပ်ရေးကို တွန့်ပြုနှစ်များက အုပ်ချုပ် ရေး၌သာ လွတ်လပ်၍ စီးပွားရေး၌ မလွတ်လပ်သောကြောင့် တ ကွဲလွတ်လပ်ရေးမဟုတ်ကြောင်းနှင့် အတိအလင်း ကြွေးကြော် ကြပြန်လေသည်။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာအရပ်ရပ်ရှိ တိုင်းပြည်ကြီး အားလုံးတို့ကမူ မြန်မာပြည်ကို လုံးဝလွတ်လပ်သောတိုင်းပြည် ဟု အထိအမှတ်ပြုကြချေပြီ။

“ လွတ်လပ်ရေး၏ အရသာ ”

ဗြိတိသျှတို့သည် မြန်မာပြည်ကို နှစ်ပေါင်းတရာကျော် အ တွင်း အုပ်ချုပ်ခဲ့ကြရာတွင်၊ မိမိတို့၏ သဘောအတိုင်း ချယ် ဣယ့်ကာ အထက်ဘန်းရာထူးကြီးများကို မိတ်တိုင်းကြိုဇက်ခဲ့ ပြီး အသေးအဖွဲ့အောက်တန်းစားရာထူးကလေးများကိုသာ မြန် မာများအား ပေးလေ့ - ပေးထန်ကြလေသည်။ အဆိုပါ နှစ်ရာမှ များကြောင့်သာလျှင် တိုင်းခင်းသားများသည် လွတ်လပ်ရေး ကို မခံစားရဘဲ အရယူရန် ဆန္ဒပြင်းပြခဲ့ကြလေသည်။

နိုင်ငံရေးအမြင်ကချယ်၍ မျိုးချစ်ပိတ်ထက်သန်ပြီး လွတ်လပ် ရေးကို အရယူရန် ဆန္ဒပြင်းပြကြသော တိုင်းခင်းသားဗမာများ အား ဗြိတိသျှ အာဏာပိုင်များသည် အကဲခတ်ကာ အထက် တန်းစားရာထူးကြီးများကို လိုက်လျော ခန့်အပ်သည်ဟု ဆို သော်လည်း၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမဖြစ်မီက ဗမာခရိုင် ဝန် ဖြစ်တော်မင်းကြီးတစ်ဦးနှင့် အရေးပိုင်အနည်းအတန်သာရှိခဲ့လေ

သည်၊ ရာ
 ဖြစ်၊ ဗြိတိ
 ပြားရှိခဲ့
 ခွဲလည်း
 နှင့် ဗမာ
 ဗြိတိ
 အာဏာ
 ကြွေး
 ခံကြရ
 သို့
 ရှိကြီး
 ထား
 ကျန်ခဲ့
 များ
 ထွက်
 ပြန်လ
 ထူးတ
 တန်း
 ပြည်
 ရာထ
 ရည်အ
 တော
 ရှု

သည်။ ရာဇဝတ် ဝန်ထမ်းခွဲလည်း၊ မပြောပလောက်ဘဲ မျက်နှာဖြူ ဗြိတိသျှအရေးပိုင်နှင့် ရာဇဝတ်ဝန် များသာလျှင် အများအပြားရှိခဲ့လေသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးသွားသည့်နောက် ခွဲလည်း ရှေးနည်းအတိုင်း မျက်နှာဖြူအရာရှိကြီးအမြောက်အမြားနှင့် ဗမာအရာရှိကြီး အနည်းအတန်မျှသာ ရှိခဲ့လေသည်။

ဗြိတိသျှအစိုးရတို့က တိုင်းခင်းသား ဗမာဝန်ကြီးများအား အာဏာအများဆုံး ပေးထားသည်ဆိုသော်လည်း၊ ဘုရင်ခံ၏ ဩဇာခံ ဝန်ကြီးများသာဖြစ်သဖြင့် ၎င်းတို့ ချစ်ထွယ်တိုင်းကို ခံကြရလေသည်။

သို့ရာတွင် လွတ်လပ်ရေးရခါနီးအချိန်တွင် မျက်နှာဖြူအရာရှိကြီးများသည် အားလုံးလိုလိုပင် နှုတ်ထွက်သွားလေသည်။ မီးရထားဌာနနှင့် သစ်တောဌာနတွင် မျက်နှာဖြူအရာရှိကြီး ၂ ဦး ၃ ဦး ကျန်ခဲ့သည်မှ အပ အုပ်ချုပ်ရေးဘက်တွင် မျက်နှာဖြူအရာရှိကြီးများ အသျှင်ပင်မရှိတော့ချေ။ မျက်နှာဖြူ အရာရှိကြီးများ နှုတ်ထွက်သဖြင့် လစ်လပ်သော နေရာများတွင် ဗမာမျိုးကုသုတ်ပြန်လည်ခန့်ထားသဖြင့် ဗမာအရာရှိအမြောက်အမြား သည် ရာထူးတိုးတက်လျက် ဗမာအမျိုးသား အမြောက်အမြား အထက်တန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြရလေသည်။ ပြန်လည်ထူထောင်စတိုင်း ပြည်ဖြစ်သည့်အတိုင်း လျှပ်စစ်စီမံကိန်းအရ အထက်တန်းစား ရာထူးကြီးများကို လောလောဆယ် ခန့်အပ်ရသည်ဖြစ်၍ အရည်အခြင်း ပြည့်စုံသည်၊ မပြည့်စုံသည်ကိစ္စမှာ အဆန်းမဟုတ်တော့ချေ။

ဣပေ့ပြည်ထောင်စုဒါကတာဘမော်အစိုးရခေတ်၌ အရည်အခြင်း

ပေးလျှင်
လုပ်ရေး
အုပ်ချုပ်
နှင့် တ
ကြော်
ကြီး
ပြည်
အ
ချယ်
တစ်ခုံ
ပြန်
နာမှု
ရေး
လုပ်
များ
တက်
ဆို
သန်
လ

ရှိသည် မရှိသည် ပါန မဟုတ်ဘဲ အကပ်ကောင်းသောသူများ
သာ ရာသူးရကြောင်းနှင့် လက်သင့်ရာ စားတော်ခေါ် ခဲ့သော
စနစ်များသည် လူတိုင်းအထိပင် ဖြစ်တော့သည်။

ထိုသို့အခါက ရုံးပြာတာတစ်ဦးသည် တိုက်ပိုင် အင်စပက်
တော်ဖြစ်၍ ရထားပေါ်တွင် ကတိုးနှာရောင်းသော သူတစ်ဦးသည်
တိုက်ပိုင်ဖြစ်သည်ဟု ကြားသိခဲ့ရလေသည်။ လွတ်သပ်သောဗ
မာနိုင်ငံတော် အတွင်း၌လည်း ရာသူးအမြောက်အများ အထဲ
တွင် အချည်အခြင်း မပြည့်မှီသောသူ အမြောက်အများရှိသည်
ကိုတွေ့ရှိရပြန်သဖြင့် လက်သင့်ရာ စားတော်ခေါ် သောခေတ်
သား-ထူး-ဦး-မယားကောင်းစားသည်ခေတ်သို့ ပြန်လည်ရေး
ရှိလေသလားဟုမေးပြောနိုင်သော... ပင်ဖြစ်တော့သည်။

ကရင်များအတွက်မူကား မထောင်းတာဘဲ။ ထူးခြားချက်
ထံစုံတရာမရှိချေ။ အကြောင်းမူကား-မြို့အုပ်-ဝန်ထောက်-အ
ရေးပိုင် အဆင့်အဆန်းများ၌ ကရင်အရာရှိများမရှိ သလောက်
ပင်။ နိုင်ငံခြားသို့ ဗ သံအဖော်များနှင့်ထကွ အတွင်းဝန်များ
နှင့်အပြင် ရုံးအလုပ်သမားများသည် လွတ်သပ်သောတိုင်းရင်း
သားများ ဒီပီ- နိုင်ငံခြားသို့သွားရောက်ပြီး တိုင်းတပါးသား
များနှင့် ဝုခုံးခြင်းယှဉ်ကာ မိမိတို့၏ သက်သိုင်ရာတာဝန်များကို
ခွဲဝေလုပ်ကိုင်လျက်ရှိကြပြီး ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ ဗမာများကိုလွတ်
လပ်သောလူတန်းဟုအသိအမှတ်ပြုကြချေပြီ။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ
သို့လည်း ဗမာနိုင်ငံသည် ဝင်ခွင့်ရပြီး၊ သို့ရာတွင် ဝင်းနည်း
ဘွယ်အကြောင်း တရပ်ကား နိုင်ငံခြားသို့ သံအဖော်များနှင့် အ

တွင်း
ယာ
အ
ဗသာ
လက်
ရေး
ထော
မဝင်
များ
ခြာ
ကော
ဝင်က
ဝယ်
တပ
ထိ
နိုင်ခဲ့
ခြား
များ
များ
ဗမာ
လည်
ရန်

ထွင်းဝန်များကို စေတ္တိကြရာတွင် ကရီးအမျိုးသား တဦးမှာ
ယောက်ျားပေါင်ခွဲခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

အင်္ဂလိပ်၏အာဏာစက်အတွင်း၌ရှိခဲ့သောတိုင်းပြည်သည်
ဗမာသတ်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိပြီး ဗမာများသည် အင်္ဂလိပ်
လက်ထက်က အောက်ကြို့၍ နေကြရသလေအံ့- လွတ်လပ်
ရေး ရပြီးသည့်နောက်၌မူကား ထင်ထင်ရှားရှားကြီး ခေါင်း
ထောင်နိုင်ကြပေပြီ။ အင်္ဂလိပ်များသည် ယခင်ကကဲ့သို့ အရာ
မဝင်တော့ချေ။ စီးပွားရေးနှင့် ပါတ်သက်၍ ဗမာပိုင်ကုမ္ပဏီကြီး
များသည် ရှေးအစဉ်အခါကထက် ပိုမိုများပြားလေချေပြီ။ နိုင်
ငံခြားသားများနှင့် ပူးပေါင်း ယှဉ်ကာ- ယာဉ်ရထား ကောင်း
ကောင်းများကိုစီးလျက် ခေတ်နိုင်ကြပြီ။ ဗမာပြည်၏ ထွက်ကုန်
ဝင်ကုန်ဟူသော ရွှေ တို့ကို ဗမာများသည် မိမိတို့အလိုကျ ရောင်း
ဝယ် ပြုပြင်နိုင်ခဲ့ပြီ။ ရောဝတီကုမ္ပဏီမှစ၍ အခြားသော တိုင်း
တပါးသားပိုင် ကုမ္ပဏီအချို့တို့ ကိုလည်း ဗမာနိုင်ငံအစိုးရက
သိမ်းပိုက်လျက် ပြည်သူပိုင် ပစ္စည်း အဖြစ်သို့ အသွင် ပြောင်း
နိုင်ခဲ့ပြီ။

ထိုမှတစ်ပါး လက်ရှိ ဗမာနိုင်ငံအစိုးရသည် တနှစ်လျှင် နိုင်ငံ
ခြားသို့ ပညာတော်ဆင် ၁၀၀ ကျော် စေလွှတ်နိုင်ရန် စီမံကိန်း
များရေးဆွဲခဲ့ပြီ။ ကမ္ဘာသုံးဆိုင်ရာ ကမ္ဘာ့အစည်းအဝေးကြီး
များ၊ ကမ္ဘာ့ပြပွဲကြီးများနှင့် ကမ္ဘာ့အိတ်ပစ်ပြိုင်ပွဲကြီးများသို့
ဗမာ့ကိုယ်စားလှယ်များကို စေလွှတ်နိုင်ခဲ့ပြီ။ လူငယ် တစ်စုတို့ကို
လည်း ကမ္ဘာ့ဗဟုသုတကိုဆည်းပူးရေးအတွက် ကမ္ဘာ့သုတေသန
ရန် စေလွှတ်ခဲ့ပြီးသို့ရာတွင် အဆိုပါ ကိုယ်စားလှယ်များ၌ က

ရင်များ မပါသေးချေ။ ဗမာများသည် ယခုအခါ လုံးဝ လွတ်လပ်
သော နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများ ရရှိသော အခွင့်အရေးတိုင်း တို့ကို
ပြန်ပြန်ရှက်ရှက်ကြီး ခံစားစံစားကြရ လေပြီ။

လွတ်လပ်ရေး၏ တာဝန်များ။

လွတ်လပ်သောလူတမျိုးသည် အခွင့်အရေး အမြောက် အ
များ တိုးတက်ရရှိကြသည်နှင့်အမျှ တာဝန်ဝတ္တရားများသည်
လည်း ပိုမိုထူးကဲများပြားထွပေသည်။ ပမာဏိသော်ဖြန်မာပြည်
ကို ဗြိတိသျှများစိုးမိုးအုပ်ချုပ်ခဲ့စဉ်က တိုင်းပြည်နှင့် သက်ဆိုင်
သောဝတ္တရား ဟူသမျှတို့သည် ဗြိတိသျှအပေါ်တွင် လုံးဝကျ
ရောက်သည်ဖြစ်သောကြောင့်တိုင်းပြည်အတွင်းဝပြောသာယာ
ခြင်းမရှိသော် ဗမာတိုင်းရင်းသားများက ဗြိတိသျှများအား ပြစ်
ထင်ရှုံ့ချနိုင်ခဲ့ကြလေသည်။ သို့ရာတွင်ဗြိတိသျှကဗမာပြည်ကို
ဗမာများ၏လက်ပယ်သို့ပြန်လည်အပ်နှင်းပြီးသည့်နောက် တွင်မူ
ကားဥစ္စာရင်လို-ဥစ္စာရင်ခဲ, ဟူသောဝကားအရ ဗမာများသည်
တိုင်းပြည်၏အာဏာနှင့်တာဝန်များကိုလက်ခံကာတာဝန်ကြီး
ငယ်ဟူသမျှတို့ကို လုံးဝထမ်းဆောင်ခဲ့ကြရလေသည်။ လွတ်
လပ်ရေး၏ကြီးလေးသောတာဝန်များကား-

(၁) ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး။

လွတ်လပ်သောတိုင်းပြည်တိုင်း၌ ငြိမ်ဝပ်ပိပြား ရေးသည်
လွန်စွာအရေးကြီးလေသည်။ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားသော တိုင်းပြည်အ

တွင်ရှိ
ကိုရရှိ
လေသ
အာဝ
သို့
သောဝ
များသ
ထိတ်
ပူ-အိ
သာယ
လေသ
ဆီးအ
မရနိုင်
အစိုး
ငြိမ်
သည
(၂
သက
အခ

ထွင်းရှိတိုင်းသားပြည်သူရှင်လူရဟန်းတို့သည် စိတ်အေးချမ်းမှု ကိုရရှိပြီးချမ်းမြေ့စွာနေထိုင်သွားလာလုပ်ကိုင်စားသောက်နိုင်ကြ လေသည်။ အုပ်ချုပ်စိုးမိုးသောအာဏာပိုင်အစိုးရများကိုလည်း အာစ အရာရာတွင် ယုံကြည်စိတ်ချနိုင်ကြလေသည်။

သို့ရာတွင် တိုင်းပြည်အတွင်း၌-ခိုး-ဝှက်-တိုက်-ဖျက်-ဆူပူ သောင်းကြမ်းမှုများဖြင့်ရှုတ်ပွေ့၍နေချေသော် တိုင်းသူပြည်သား များသည်၊ လူဆိုးသူဆိုးစသည်တို့၏ ဘေးရန်ကို အစဉ်သဖြင့် ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့နေကြရသဖြင့်၊ ကျိုးလန့်စာစား “အိမ်ရှေ့ ပူ-အိမ်နောက်မချမ်းသာ” စသော စကားများအရမိဘ၏ချမ်း သာယာမှုကို အလျှင်းပင်မခန့်နိုင်ကြဘဲ ပူပင်သောကရောက်ကြံရ လေသည်။ လုပ်ရေးဆောင်တာများ၌လည်း အဘက်ဘက်ကအ ဆီးအတားအနှောက်အရှက်များကြောင့် တိုးတက်ကြီးပွားမှုကို မရနိုင်ကြသည့်ပြင် တိုင်းသူပြည်သားများသည် အုပ်ချုပ်သော အစိုးရများကိုပင်အကြည်ညိုပျက်သွားတက်ကြံလေသည်။

ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးမရှိလျှင် တိုင်းပြည်၏ တည်တံ့မှုကို မရ နိုင်ဘဲ ထီးကျိုးစည်ပေါက်သဘွယ်ဖြစ်သွားမည်ဖြစ်သဖြင့်တိုင်း ပြည်တပြည်၏ လွတ်လပ်ရေး တည်မြဲမှုတွင် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး သည် မရှိလျှင်မဖြစ်သောအရင်းခံအချက်ကြီးတခုဖြစ်လေသည်။

(၂) လုံခြုံရေး။

လွတ်လပ်သော တိုင်းပြည်၌ ငြိမ်ဝပ် ပိပြားရေး လိုအပ် သကဲ့သို့ လုံခြုံရေးသည်လည်း အလားတူ လိုအပ်လေသည်။ အဆိုပါလုံခြုံရေးသည် တိုင်းပြည် အာဏာပိုင် ကြားကျိပ်ကြီး

များ၏ ထက်ဝယ်တွင် ရှိသဖြင့် ၎င်းတို့၏ တာဝန်ပင် ဖြစ်ပေ
သည်။ တိုင်းပြည်လုံခြုံရေးအဖိုးအကုန်ကုန်ပေးနိုင်ရမည်။ တိုင်းသူ
ပြည်သားများ၏ အိုးအိမ်နှင့် အသက်စည်းစိမ်များ၏ လုံခြုံမှု
အတွက် ပြည်ပိုင်အဖိုးရများကမ်းတစ်ကွယ်ပေးချေရမည်။

သို့သော်လည်း အတိုင်း တိုင်းပြည်အတွင်း၌ ပြည်တွင်း သူပုဂ္ဂို
လ်ရေးကင်းဝေးကြမှု မိုးရွက်တိုက်ဇုတ်မှု များသည် တိုင်းသူ
ပြည်သားများ၏ လုံခြုံရေးကို များစွာထိခိုက်လေသည်။ ပြည်ပ၏
ရန်သူများသည် အည်းတိုင်းတိုင်းတို့၏ တိုင်းပြည်၏ လုံခြုံမှုကို
အန္တရာယ်အကျပ်အတည်းပေးလေသည်။ ထိုဘေးရန်များကို ဆီးတားဆိတ်
ပစ်တာတွင် ခြင်းမပြုနိုင်ပါက တိုင်းပြည်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင်
ဖြစ်ပြီး ရန်သူ၏ လက်ထဲတွင်းသို့ အမြန်သက်ဆင်းနိုင်သည် ဖြစ်သဖြင့်
လွတ်လပ်သော တိုင်းပြည်သည် လုံခြုံမှုအတွက် ကြီးလေးသော
တာဝန်အရပ် ဖြစ်ပေသည်။

(၃) အစိုးရဝင်ငွေနှင့် ဆုံးငွေ။

တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်ရာ၌ အုပ်ချုပ်ရေးစည်းမျဉ်းအခြေခံ
ပေါင်း မြောက်များစွာရှိပြီး အမှုထမ်း အမြောက်အများ တို့ဖြင့်
သာသာန် နှင့် နေ အုပ်ချုပ် ရသည် ဖြစ်သဖြင့် ထိုအမှုထမ်းများ အ
တွက် တန်ဖိုးနှင့် အဖိုးအကုန်များကို သန်းပေါင်းမြောက်များ
စွာ အကုန်အကျခံကာ သစားငွေများ ပေးရလေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး
အငြင်းစား မိကွာတော်ရများ အတွက်လည်း ငွေအမြောက်အ
များ ထပ်ဆင့်ကုန်ကျရပြန်လေသည်။ ယခုအခါဝယ် စစ်ကြီး
ပြီးစအခါဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ စစ်အတွက် ဆုံးရှုံးခဲ့သော ဇ

လွတ်အ
ထွင်းပို
အရ
ထပါး
တွင်
လမ်း
သတ္တ
သေး
ထေ
ထရပ်
က
မြည်
လက်
လျက်
ထံမှ
ပါအ
တို့န
ပြည်
ချက်
(၄

ဖျက်အစိုးရများကို ဖြန့်လည် ထုထောင် ကြံရ သဖြင့် ဆထက် ထမ်းပိုးအကုန်အကျများပြန်လေသည်။

အစိုးရ၏ဝင်ငွေမှာ အကောက်နှင့် အခွန်တော် ငွေများမှ တပါး အခြား၌မရှိချေ။ ဝင်ကုန်နှင့် ထွက်ကုန်များ၏ အပေါ်တွင် တန်ဖိုးအလိုက်အကောက်ယူခြင်းသည်အစိုးရ၏ ငွေဝင်လမ်းကြီးတခုဖြစ်လေသည်။ ထိုမှတပါး လယ်မြေ၊ လယ်ယာ၊ သတ္တုတွင်း အစရှိသည်တို့၌လည်း အခွန်တော် ငွေများ ရနိုင်သေးသည်။ ၎င်းပြင် ဝင်ငွေများသောယူများအပေါ်၌ အမြတ်တော်ကြေးငွေ ကောက်ယူခြင်း သည်လည်း အစိုးရ၏ ဝင်ငွေတရပ်ပင်။

ဘော်ပြန်သည့်အတိုင်း ဝင်ငွေနှင့် ထွက်ငွေမမျှဘဲ ဝင်ငွေကနည်းပြီး ထွက်ငွေကများချသော အစိုးရသည်၎င်း၊ တိုင်းပြည်သည်၎င်း မတည်မြဲနိုင်ချေ။ ဗမာနိုင်ငံတော်ကြီး၏ ယခုလက်ရှိအခြေအနေအရ ဝင်ငွေကနည်း၍ သုံးငွေက များပြားလျက်ရှိပြီးဗမာပြည်အစိုးရသည်အိန္ဒိယနှင့်ပြိတ်သျှအစိုးရများထံမှ ငွေကုစုပေါင်းများစွာ အကြွေးတင်လျက် ရှိသဖြင့် အဆိုပါအကြွေးများကိုဖြန့်လည်ပေးဆပ်ရန် အခက်အခဲ အမျိုးမျိုးတို့နှင့် ရင်ဆိုင်ကြရပေဦးမည်။ သို့ဖြစ်၍ လွတ်လပ်သောတိုင်းပြည်၏ လွတ်လပ်ရေး တည်တံ့မှုအတွက် ငွေသည်လည်းအချက်အချာ ပြဿနာကြီးတရပ်ဖြစ်တော့၏။

(၄) ညီညွတ်ရေး။

တိုင်းပြည်အတွင်း ညီညွတ်ရေးရှိမှသာလျှင် လွတ်လပ်ရေး

ဖြစ်ပေ
တိုင်းသူ
လိုခြံမှု
မည်။
ဆုပုဂ္ဂ
တိုင်းသူ
ညီပစ်
ခြံမှုကို
တိုင်း
တမ
သဖြင့်
သော
ဦး
အ
များ
တပါး
အ
ကြီး
၉၆

တည်မြဲနိုင်မည်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဒီဒီကရေစီ တိုင်းပြည်တိုင်း၌ အစိုးရ၏ ဘက်တော်သားများနှင့် အတိုက်အခံ ဂိုဏ်းဟူ၍ နှစ်ဘက် ရှိစေမည်ဖြစ်သည်။ အတိုက်အခံဂိုဏ်းမရှိသော အုပ်ချုပ်ရေးသည် ဒီဒီကရေစီစစ် မဖြစ်နိုင်။

မစ္စတာချာချီနန်းရင်းဝန်ကြီးစဉ်အခါက မစ္စတာအက်တလီသည် အတိုက်အခံခေါင်းဆောင်ဖြစ်ခဲ့၏။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် အစဉ်ပင်အတိုက်အခံဖြစ်ကြသော်လည်း ဂျာမဏီနှင့်အင်္ဂလိပ်စစ်ဖြစ်သောအခါ အတိုက်အခံကိစ္စကို ခေတ္တရပ်စဲကာပူးပေါင်းပြီး ဂျာမဏီကို မနိုင်အောင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြလေသည်။ စစ်ကြီးပြီးမှသာ အတိုက်အခံလုပ်ငန်းကို ပြန်၍ စကြလေသည်။ မြန်မာပြည်၌ ကား လွတ်လပ်ရေးရသည်နောက်၍ နိုင်ငံရေးပါတီများ မသင့်မတင့် ဖြစ်ရုံသာမက အစိုးရအား လက်နက်ကိုင် တော်ထွန်ကြသဖြင့် ညီညွတ်ရေးခေါင်းပါးသော တိုင်းပြည်ဟုခေါ်နိုင်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ညီညွတ်မှုမရနိုင်သောတိုင်းပြည်၌ လွတ်လပ်ရေးတည်မြဲရန်အလွန်တရာ မှန်သည့်ပေမည်။ မြန်မာပြည်တွင်သာမဟုတ်ဘဲ မည်သည့်လွတ်လပ်သောတိုင်းပြည်မဆို ညီညွတ်မှုကိုမရကြပါက လွတ်လပ်ရေးမတည်မြဲနိုင်ချေ။

(၅) ကာကွယ်ရေး။

လွတ်လပ်သော တိုင်းပြည်တပြည်၏ တည်တံ့မှုသည် ကာကွယ်ရေးအပေါ်၌လည်းတည်လျက်ရှိပေသည်။ ကာကွယ်ရေးအတွက် ကုန်းတပ်-ရေတပ်-လေတပ်အစရှိသည်တို့လုံလောက်

စွာရှိ
များ
တပ်
သေ
အဝ
စစ်
သ
မှ
အ
သ
(
က
အ
ရ
ရ
န
ဝ
မ
ကြ

စွာရှိရမည့်အပြင် အားကိုးနိုင် လောက်သည့် ဟောခံတ် နိုင်ငံများလည်းရှိထားရန်လိုအပ်လေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ဗမာနိုင်ငံတော်ကြီး၌ ကုန်းတပ်နှင့် ပါတ.သက်.၍ တပ်ရင်း (၁၀) တပ်မျှသာရှိ၍ တင့်ကားတပ်မှာ အလှည့်မရှိသေးချေ၊ အမြောက်တပ်ဟူ၍လည်းမရှိသေး၊ ရေတပ်၌မူကား အလွန်တရာ အင်အားနည်းပါးသေးသည့်အပြင်၊ “ယေယ” ခေါ် စစ်သင်္ဘောအငယ်စားတစ်စင်းနှင့်လက်နက်တင်မော်တော်အမျိုးသာရှိသေးသည်။ ဗမာ့လေတပ်၌ကား တိုက်လေယာဉ်ပျံ ၃ စင်မျှသာရှိသေးသည့်ဟု သိရှိရလေသည်။ ဤမျှလောက်သော အင်အားနှင့် တိုင်းပြည်ကို ထိရောက်စွာ ကာကွယ်နိုင်မည် မဟုတ်သဖြင့် ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်ပိုမိုလိုအပ်လေသည်။

(၆) နိုင်ငံခြားရေး။

မြန်မာပြည်၏ အိမ်နီးချင်း တိုင်းပြည် တို့ကား အိန္ဒိယ၊ ပါကစ္စတန်၊ ယိုးဒယားနှင့် တရုတ်ပြည်များဖြစ်ပေသည်။ အဆိုပါ အိမ်နီးချင်းတိုင်းပြည်များသို့တိုင်းပြည်အချင်းချင်းပိုမိုချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှု ဆက်ဆံနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံခြားသံအမတ်များကို ရွေးချယ်စေလွှတ်ထားရလေသည်။ မြန်မာပြည်ကသည်းအဆိုပါ နိုင်ငံများသို့ သံအမတ်များကို စေလွှတ်ပြီးဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် လုပ်ငန်းမည်မျှ အောင်မြင်ထမြောက်သည်ကို ကောင်းစွာ မစောင့်နိုင်ကြသေးချေ။

တရုတ်ပြည်ကမြန်မာပြည်၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံ ခန့် ကျယ်ဝန်းသော မြန်မာပြည်ကားကပိုင်နယ်ပင်ဒေသများသည် မိမိတို့နှင့်သက်

ည်တိုင်းနှင့်
ဟူ၍ နှိပ်
အုပ်ချုပ်
က်တထိ
သည့် အ
လိပ်စစ်
ပါင်းပြီး
ကြီးပြီးမှ
ပြည်၌
မသင့်မ
နိကြသ
သည်။
တည်
ဟုတ်
ကိုမရ
ကာ
ရဲ
တက်

ဆိုင်သည်ဟု မြန်မာပြည် လွတ်လပ်စကပင် ကြွေးကြော်ခဲ့၏။
 မြန်မာပြည်တွင်းသို့ နိုင်ငံကူးသက်မှတ်ပေါ်ဘဲ အဆက်မပြတ်
 ဝင်နေသောသတင်းမှာ ယခုတိုင် ကြားကြရဆဲပင်။ ဗမာအစိုးရ
 က ကြိမ်ဖန်များစွာ ကန့်ကွက်ခဲ့ သော်လည်း ယခုတိုင် ဝင်လာ
 မစေတတ်သဲဖြစ်နေခြင်းမှာ မြန်မာပြည်ကို တရုတ်များနယ်ချဲ့လို
 သးလာဟုစိုးရိမ်တွယ်ရာပင်။

ဗမာအစိုးရက ကုလားအမျိုးသားပိုင်ဆိုင်ကြီးဈေးကိုဆိမ်း
 ဆည်းနှုန်ကြိုစည်ခဲ့၏။ ဈေးသူဈေးသားများကလည်း အရေးဆို
 ကြံ၏။ ဆိမ်ကြီးဈေးကိုရုတ်တရက်ဆိမ်းလိုက်လျှင် ကုလားများ
 မည်သို့ ထွင်ထွင်ရွှေ့ဖြစ်မည်ကို မပြောနိုင်။ ဗမာပြည်ရှိလယ်
 ကေ ၁၂ သန်းခန့် အနက် ကုသားပိုင် ထက်ဝက်ခန့်ရှိ၏။ လယ်
 မြေဝေငှရေး ဥပဒေသည် ထွက်ပေါ်တော့မည်။ အိန္ဒိယနှင့်
 ပါကစ္စတန်သယ်ပိုင်ရှင်များမည်သို့စခန်းသွားကြမည်ကို မခန့်
 မှန်းနိုင်။

ယိုးဒယားပြည်ကို မြန်မာဘုရင်သွားရောက်တိုက်ခိုက်စဉ်
 အခါက မည်သို့မည်ပုံ ရမ်းကား ခဲ့သည်ကို ယိုးဒယား လူမျိုး
 များက ရာဇဝင်၌ အထင် အရှား ရေးသား ဘော်ပြ ထား၍
 ကျောင်းသူကျောင်းသားများအားဆင်ကြားပေးသည်ဟု၍၎င်း။
 ယိုးဒယားများက မြန်မာများအား ပြန်လည်ချေပ လိုသည် ဟူ၍
 ၎င်းလူအများပြောဆိုသံကို ကြားဘူးလေသည်။

ထိုမှတစ်ပါး ဗြိတိသျှ နိုင်ငံသည် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ယခုအထိ
 မဟာမိတ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း ဗမာအစိုးရက ဗြိတိသျှပိုင် ကုမ္ပ
 ကိကြီးများကို ဆိမ်းယူသော ကိစ္စနှင့် မှီတက်သက်၍ ၎င်းတို့မ

ကျေခ
 အမတ်
 ဗ
 သင်းခ
 ပွားကြ
 အက
 ကိုလ
 သို့ဖြ
 နိုင်ငံ
 ပါးခ
 (၇
 စွာရှိ
 သိုး
 လျှ
 မြင်
 ယ
 သေ
 အ
 ကို
 သို
 အ

ကျေးဇူးတင်ကြားကြားဖြင့် ဘိသိပ်သတင်းစာများကောင်းပါထိမ်
အမတ်အချို့ တို့သည်၎င်း ထုတ်ဘော်ကျေညာကြလေသည်။

ဗမာနိုင်ငံတော်သည် အခြားသောတိုင်းနိုင်ငံများနှင့် ပေါင်း
သင်းဆက်ဆံရာ၌ မသင့်မတင့်ချေသော်၊ တဦးနှင့်တဦးအပြင်း
ပွားကြရာမှ စစ်ဖြစ်သည့်အခြေသို့ပင် ဆိုက်ရောက်နိုင်ပေသည်။
အကယ်၍ စစ်ဖြစ်ခဲ့သော် အခြားနိုင်ငံကြီးများက မြန်မာပြည်
ကိုလွှတ်ကုစွာ ဆိမ်းယူနိုင်မည်ကိုယုံမှားတွယ် ရာမရှိသင့်ချေ။
သို့ဖြစ်၍ နိုင်ငံခြားရေးသည် အသွန် အရေးကြီးသည့် အတိုင်း၊
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့် နိုင်ငံခြားသံအမတ်များသည် လွန်စွာ
ပါးနပ်စိစွာကြည့်ရှုလိုအပ်ပေစေသည်။

(၇) ငွေစက္ကူတန်ဖိုးတည်တန့်ရေး။

တိုင်းပြည်တပြည်၌စီးပွားရေးတောင့်တင်း၍ ငွေလုံလောက်
စွာရှိသောအစိုးရ၏ ငွေစက္ကူများသည် မည်သည့်အခါမျှ တန်
ဖိုးမလျော့နိုင်ချေ။ သို့ရာတွင် ဖိုင်းပြည်၌ စီးပွားရေးညံ့ဖျင်း
လျက် ငွေမလုံမသောက်ချေသော်၊ ငွေစက္ကူတန်ဖိုးလျော့ဆင်း
ခြင်းအားဖြင့် တိုင်းပြည်၏အခက်အခဲများ ထွက်ပေါ်လာနိုင်၏။
ယခုအခါ ဗမာငွေကို အင်္ဂလိပ်စတာလင်နှင့် ပူးပေါင်း ထား
သောကြောင့် အင်္ဂလိပ်များက မြန်မာပြည်၏ စီးပွားရေးအခြေ
အနေကိုကြည့်ပြီးဗမာငွေ၏တန်ဖိုးကိုလည်းချုပ်နှောင်ကြောင်း
ကို ကျွန်ုပ်တို့သတိမူမိပေမည်။ အကယ်၍ ဗမာငွေစက္ကူ၏တန်
ဖိုးကျဆင်းချေသော်၊ တိုင်းရင်းသားများသည်အစိုးရကို အယုံ
အကြည်နည်းသွားပေလိမ့်မည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ မြန်မာ

ပြည်ကို ဂျပန်များစိုးမိုးသည့်အခါ ငွေဝတ္တု၊ ဇွန်တန်းတိုး လျော့
 သွားသည့်အခါနှင့် ယခုသက်ရှိတရပ်ပြည်ငွေဝတ္တု၊ ပြိဿနာ
 များကိုနှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် တိုင်းသူပြည်သား၏ အစိုးရအပေါ်
 ထားရှိသောသဘောထားကို ကျွန်ုပ်တို့ဝေဘန်နိုင်ပေလိမ့်မည်။
 အစိုးရအားတိုင်းသူပြည်သားများ၏ အယုံအကြည်ကင်းမဲ့ခြင်း
 သည်ဆိုတိုင်းပြည်၏ဘည်တန်းရေးကိုပျက်ပြားစေလေသည်။

(၈) လူနည်းစုပြဿနာ။

လွတ်လပ်သောတိုင်းပြည်တပြည်သည် လူနည်းစု၏ ပြဿ
 နာကိုမဖြေရှင်းနိုင်လျှင် ထိုလွတ်လပ်ရေးသည်ကြာမြင့်စွာတည်
 တန်နိုင်မြဲနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ ထိုင်းပြည်တိုင်းနိုင်ငံတိုင်း၌လူနည်း
 စုအခွင့်အရေးဟူ၍ရှိပြန်ပင်ဖြစ်ချေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး
 သည်လူနည်းစုခေါ် လူမျိုးစု အသွန်များပြားသော တိုင်းပြည်
 ဖြစ်ရကား လူနည်းစုများဖြစ်ကြကုန်သော ကရင်-ရှမ်း-ကချင်
 များ-ခရိုင်-တချင်း-တရပ်-ကုသား-ဆလုံ စသည်တို့ကိုပေါင်း
 စည်းလိုက်သော် လူများစုပင်ဖြစ်သာပြန်လေသည်။

ယခုအခါတွင် ဗမာများသည် လူမျိုးစုတဦးတည်း အနေ
 နှင့် တိုင်းပြည်အတွင်းရှိ အထက်တန်းစား အခွင့်အရေးဟူသမျှ
 တို့ကို အကုန်လက်ဝါးကြီးအုပ်၍ နေသဖြင့် တိုင်းခင်းသားလူ
 နည်းစုများသည်ကျေနပ်မှုမရကြပေ။ ထိုမှတစ်ပါး လူနည်းစုအ
 စပ်မှ ရာသားကိုငန်းငန်းတက်မက်သော လူထု၏ကျေနပ်မှုရရှိ
 လောက်သာ ဂရုပြု၍ မကျေနပ်မှု အမြောက် အများ တို့ကို
 ကစားလပ်လျှူရှုကာသာနေကြ၏။ အထူးသဖြင့်ဒုတိယအကြိမ်ဆုံး

O.B.

လျှော့
ထာသာ
အတော်
ပုံနှိပ်
ခြင်း
သည်။

ပြုထု
တည်
နည်း
ကြီး
မြတ်
စွာ
ပိုင်း

အေး
အေး
အေး
အေး
အေး
အေး

ကွယ်လွန်သူ ဦးစံဘော်
O.B.E., K.I.H., အထက်လွတ်တော်အမတ်ဟောင်း
ဒေါက်တာအစည်းအရုံး ဥက္ကဋ္ဌ-ဟောင်းတစ်ဦး။

ကွယ် ညွန့်သူ ခေါက်တာ ဆာဝံစီဖိုး၊ *Kt., C.B.E., M.D*
ခေါက်လူ အစည်းအရုံး ဥက္ကဋ္ဌ ဟောင်းတဦး။

ဟုခေါ်နိုင်
ကြသေး
လူန
ကြာမြင့်
ကျေးဇူး
ကိုရှာ
ချင်းကွဲ
ထွက်
အယုတ်
သို့
တာပိုင်
သည့်
နိုင်ငံ၏

ဟုခေါ်နိုင်သောကရင်လူထုသည် မိတ်ကျေနပ်မှု ကိုအလျှင်းမရကြသေးချေ။

လူနည်းစု၏ပြဿနာကို မဖြေရှင်းနိုင်လျှင် ဗမာပြည်သည် ကြာမြင့်စွာ လွတ်လပ်နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်။ အကြောင်းမူကား ဇနောနပ်မှုကို မရကြကုန်သောလူနည်းစုတို့သည်၊ ထွက်ပေါက်ကိုရှာ ကြိုလိမ့်မည်။ ဤအထောအတွင်းဝယ် ဗမာများက အချင်းချင်းကွဲနေကြပြန်လျှင် လူနည်းစုများက မိမိတို့အခွင့်အရေး အတွက် ကွဲနေသော ဗမာများနှင့်ပူးပေါင်းကာ အစိုးရအားအနှောင့်အယှက်ပေးနိုင်ဘွယ်ရာအကြောင်းရှိလေသည်။

သို့ဖြစ်၍မြန်မာနိုင်ငံရှိကြကုန်သောလူနည်းစုနှင့်တကွ အာဏာပိုင်အစိုးရများသည် လူနည်းစုပြဿနာကို ထင်တိုကျေနပ်သည့်ထိုင်အောင် ဖြေရှင်းနိုင်ဘို့လိုအပ်ကြ၏။ သို့မှသာလျှင် ဗမာနိုင်ငံ၏လွတ်လပ်ရေးကြီးသည် ခိုင်ခန့်တည်မြဲနိုင်ပေလိမ့်မည်။

E. M. D

811

အခန်းကြီး။

လက်ရှိအစိုးရ၏ အခက်အခဲများ။

ကျွန်ုပ်တို့ထိရှိခဲ့သည့်အတိုင်းလွတ်လပ်သောဗမာနိုင်ငံတော်ကြီးကို ၅-ဆ-ပ-လ အစိုးရက (၇) လတိုင်တိုင် အုပ်ချုပ်လာခဲ့ပြီးထိုအုပ်ချုပ်ခဲ့သော (၇) လအတွင်းတွင်လက်ရှိအစိုးရသည် အခက်အခဲအမျိုးမျိုးတို့ကိုရင်ဆိုင်ခဲ့ကြရ၏။ ဤကဲ့သို့အခက်အခဲအမျိုးမျိုးတို့နှင့်ရင်ဆိုင်ကြရသောအကြောင်းတရားကား လက်ရှိအစိုးရအဖွဲ့တွင် ကြိုးကိုင်လျက်ရှိသော ဝန်ကြီးများသည် အများအားဖြင့် ဝယ်ရွယ်သော သူများ ဖြစ်သည့်အပြင် နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းများကိုနှစ်ရှည်လများကိုယ်တွေ့ဆောင်ရွက်ခဲ့ဘူးခြင်း ခေါ်သေးသောကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။ နိုင်ငံရေးသက်ရောက်ကြမ်းကျင်သည်ဟု ဆိုနိုင်လောက်သော ဝန်ကြီး ဦးဘဖေ သည်လည်း ဗိုလ်ချုပ်တို့မကျဆုံးမိကပင် ၅-ဆ-ပ-လမှထွက်သွားလေပြီ။ လက်ရှိအစိုးရ၏ အခက်အခဲများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်လေသည်။

(၁) လူဆိုးများသောင်းကြမ်းရေး။

ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဦးကျော်ငြိမ်းက “လွတ်လပ်သောဗမာနိုင်ငံအတွင်း ဝယ်ရွယ်ခြင်းအတွက် အတိုးအခမည်မျှပေး၍ ဝယ်ရဝယ်ရ-ဝယ်ယူမည်” ဟု ပြောခဲ့ဘူး၏။ အဆိုပါစကားအရ တိုင်းပြည်အတွင်းရှိ လက်နက်ပစ္စည်းများကို ကန့်သတ်ထားလော အချိန်အတွင်း ပြန်လည်ပေးအပ်ခဲ့သော် သင့်တော်သောအတိုးအခကိုပေးမည်ဟူ၍လည်း အတိအလင်း ကျေညာ

ခဲ့၏။ ထို...
 ချိန်မှကျေ...
 အခါသေ...
 သည်။
 အဆို...
 သူများသ...
 ကျောက်...
 မိုးရအာ...
 များအန...
 နှိုင်း ပြ...
 တွေ့ရှိရ...
 လမ်းခို...
 ထို...
 ပေးမ...
 ပပျေ...
 မြေ...
 လေ...
 တွက်...
 မြင့်...
 မီး...
 အ...
 ကြ...

ခဲ့၏။ ထိုကျေညာချက်နှင့် တပါတည်း ကန့်သတ်ထားသည် အချိန်မှ ကျော်လွန်ပြီး လက်နက်များ အပ် ခဲ့သော်၊ တွေ့ရှိသည့် အခါ သေဒဏ်ပေးမည်ဟူသောဥပဒေတရပ် ပေါ်ထွက်လာလေသည်။

အဆိုပါ ကျေညာချက်အတိုင်း ဆုငွေများကို အလိမ္မာသော သူများသည် မိမိတို့၏အသုံးချ၍ မရသော လက်နက် ခဲယမ်း မီးကျောက်များကိုသာ ဆုအတွက် ပေးသွင်းခဲ့ကြလေသည်။ အစိုးရအား ပြန်လည်ပေးအပ်သော လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက်များအနက် ကရင်အမျိုးသားများ၏ လက်တွင်းမှ (၂၀) ရာခိုင်နှုန်း ပြန်လည်ရရှိသည်ဟု အစိုးရ၏ကျေညာချက် တရပ်တွင် တွေ့ရှိရ၏။ သို့ရာတွင် လူဆိုးသူဆိုးများ၏ လက်မှလက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များ ရရှိသည်ဟု မတွေ့ကြရချေ။

ထိုမှတစ်ပါး အစိုးရက ထားပြတိုက်သော သူများကို သေဒဏ်ပေးမည်ဟု ဆိုထားခဲ့သော်လည်း ထားပြမှုများသည် နည်းပါးပပျောက်သွားသည်ဟု မရှိဘဲ၊ စစ်မဖြစ်မှီကထက် ဆပေါင်းမြောက်မြားစွာ တိုးထက် ဖြစ်ပွားလျက် ရှိသည်ကို တွေ့ရှိကြရလေသည်။ အချို့သော အရပ်ဒေသများ၌ ပြန်ပေးများပင်ထကြွလျက်ရှိ၏။ ထိုသောင်းကြမ်းမှုများကို အစိုးရက အနည်းအားဖြင့် ၎င်း၊ အကြမ်းနည်းအားဖြင့် ၎င်း နှိမ်နင်းခဲ့သော်လည်း နည်းပါးသော သေဒဏ်လက္ခဏာများ မပေါ်ပေါက်သေးချေ။ ဘော်ပြပါ အခက်အခဲများကြောင့် တိုင်းရင်းသားများတွင် အတိရက္ခဇာတ်ကြံသည် ဖြစ်၍ ၎င်းပြဿနာကို အစိုးရက ထိရောက်စွာ နည်း

၁၆၂
င်တော်
ချုပ်လာ
ရသည်
ခက်အခဲ
လက်ရှိ
ပည် အ
နိုင်ငံရေး
ကူးခြင်း
မ်းကျင်
လည်း
လေပြီ။
င်း ဖြစ်
၀၀၀
ည်ရှု
ဆိုပါ
သတ်
တော်
ညာ

ပါးပယျာက်သွားအောင် အရေးယူ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်စွမ်းမရှိ
ပါ။ မူတိုင်းပြည်ကြီးစည်ပင်ဝင်္ဂြောနိုင်လိမ့်မည်ဟုတ်ချေ။

(၂) ကရင်နီပြည်အရေး။

သမ္မတဗမာနိုင်ငံတော်၏အာဏာပိုင်များသည် ကရင်နီပြည်
နယ်ကို မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းသို့သွတ်သွင်းလိုသော စေတ
နာကြောင့် လူထု၏ဆန္ဒကိုအရမယူတ်။ ဗ-ဆ-ပ-လကို အား
ကိုး၍ ရာသုံးမက်သော ခေါင်းဆောင် အချို့တို့ ကိုသာ ခေါ်
ဆောင်ပြီး ၎င်းတို့၏သဘောထားကိုသာမေးမြန်းလျက်လူထု၏
ဆန္ဒဟုဆိုကာ ကရင်နီပြည်ကို မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင်းသို့သွတ်
သွင်းခဲ့လေသည်။ ခေါင်းဆောင် အချို့တို့ကလည်း ဟန်ပြအ
နေနှင့် အစည်းအဝေးကလေးတခုခေါ်ကာ မိမိတို့လိုလားသော
အချက်များပါသောဆုံးဖြတ်ချက်များကိုချမှတ်ကြလျက် လူထု
အသံအနေနှင့်ကြွေးကြော်ခဲ့ကြ၏။

သော်ပြီပါစနစ်မျိုးဖြင့် လူထု၏ဆန္ဒကိုရအောင် ဆောင်ရွက်
ခဲ့ခြင်းမပြုသဖြင့် ယခုအခါ ကရင်နီပြည်သည် နှစ်ခြမ်းကွဲသွား
နေပြီ။ ကရင်နီပြည်၏ဦးစီးအဖွဲ့ (Supreme council) ၌
ဇာရင်နီ ဝန်ကြီးနှင့် အမတ်များ မပါဝင်ချေ။ ကရင်နီပြည်၏
ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ကလည်း အဆိုပါဝန်ကြီးများနှင့် အမတ်များ
ကိုအထိအမှတ်မပြု။ ဗမာပြည်နှင့်လည်းမပူးပေါင်းလိုကြောင်း
နှင့်အတိအသင်းဆုံးဖြတ်အတည်ပြုကျေညာခဲ့၏။ ဗမာပြည်နှင့်
ပူးပေါင်းလိုသောသူများသည် နောက်ထိုက် ဒေဒက်ပါဇာထု အ
နည်းငယ်မျှသာရှိ၍ ကရင်နီပြည်တွင်းသို့ ပြန်သွားကြရန်ပင် စိုး
ရိမ်မကင်းဖြစ်လျက် ရှိကြသည်ဟု ကြားသိရ လေသည်။ ဗမာ

ပြည်နှု
မနေဝ
ဤ
သေးင
ဆောင်
ကြော
ပေါ်ခ
ရောက်
ဏာပိ
သော်
နိုင်သ
(၃)
အ
ဗမာနီ
နယ်က
သတ်
ကျေ
ရာ၌
ကော်
ကိုယ်
ပေါ်
ထစ်
အတ်

ပြည်နှင့်ပူးပေါင်းလိုသောမြို့စားတစ်ဦးသည်မိမိ၏နယ်ထွင်းနှိပ်ပင်
မနေဝန်တော့ကြောင်းနှင့်ကြောဒိကသတင်းရရှိလေသည်။

ဤအခက်အခဲသည် ကရင်အမျိုးသားများအတွက် ဆိုလျှင်
သေးငယ်စွာသောအခက်အခဲမဟုတ်ချေ။ အချို့သော ခေါင်း
ဆောင်များ၏တာဝန်ခွဲစွာဆောင်ရွက်ခဲ့သော လုပ်ငန်းစဉ်များ
ကြောင့် ကရင်အမျိုးသား အချင်းချင်း စိတ်ဝမ်းကွဲပြားမှုများ
ပေါ်ပေါက်လာကာ တဦးနှင့်တဦး စောင်နေသောအဖြစ်သို့ပင်
ရောက်ရလေသည်။ ဘော်ပြပါအခက်အခဲကို သက်ဆိုင်ရာအာ
ဏာပိုင်များက အဆင်ပြေ သွားအောင် ဖြေရှင်းပေးနိုင် ချေ
သော်လျှင် တက်မကကြီးလေးသောအခက်အခဲများဖြစ်ပေါ်လာ
နိုင်ဘွယ်ရာအကြောင်းရှိလေသည်။

(၃) သံလွင်နယ်အရေး။

အထက်တွင် ဘော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကရင်နို့ ပြည်နယ်ကို
ဗမာနိုင်ငံတော် အတွင်းသို့ သွတ်သွင်းခဲ့သည် နည်းတူ သံလွင်
နယ်ကိုလည်း ဗမာနိုင်ငံတော်အတွင်းသို့ သွတ်သွင်းခဲ့သည်ကို
သတိရှိသူတိုင်း နားလည်ပြီးဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ လွန်ခဲ့သောတနှစ်
ကျော်ခန့်က သံလွင်နယ်တွင် လူထုအစည်းအဝေးကြီး ကျင်းပ
ရာ၌ စောချစ်တီးနှင့် အဘော်တရ တို့အား ကာနယ်ရီးစ်ပီယံ
ကော်မရှင်ထံသို့ကိုယ်စားလှယ်စေလွှတ်ဘူး၏။ ထိုစဉ်အခါက
ကိုယ်စားလှယ်များသည် သံလွင်နယ်ကို ဗမာပြည်နှင့် မပူး
ပေါင်းသေးဘဲ၊ နောင်ကရင်ပြည်နယ်အခါတွင် ကရင်ပြည်၏
စာစိတ်တဒေသအနေနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက် သွားမည်ဟု
အတိအလင်းလွှတ်ဆိုခဲ့ကြ၏။ ထိုအခိုက်အတန့်ပင်စောလူးလူ

နှင့်အဘော်တရတို့သည်နိုင်ငံရေးပယောဂခြေထိုးမှုတို့ကြောင့်
 ခန့်ကုန်မြို့သို့ ရောက်သာကြကား၊ မေမြို့သို့ ရောက်ရှိနေသော
 ကာနုဟ်ရီးစ်ပီယိုကော်မရှင်ထံသို့ သွားရောက်ပြီး လူထု အ
 စည်းအဝေး တခါဘူးမျှမကျင်းပဘဲထွက်နှင့် ကျင်းပသည့်အ
 နေနှင့်စည်းဝေးဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို ထင်ပြခဲ့လေသည်။

၎င်းတို့၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကား၊ သံသွင်နုဟ်သည်ဗမာနိုင်ငံနှင့်
 ပူးပေါင်းလိုကြောင်းပင်ဖြစ်၏။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်သည် လူထု အ
 စည်းအဝေးမှဆုံးဖြတ်သောဆုံးဖြတ်ချက်များမဟုတ်သဖြင့် တ
 ရားမဝင်ကြောင်းနှင့် ကေ-အင်-ယူကိုယ်စားလှယ်များကအတိ
 အလင်းသက်သေခံသဖြင့် ၎င်းကိစ္စသည် မတင်မကျဖြစ်ခဲ့၏။

တဖန် သော့လုစွတိုးဝဲလ် လာခါနီးတွင် သံသွင်ခရိုင်မှ က
 ဇင်အမျိုးသား များသည် လူထုအစည်းအဝေးများကို ခေါ်ယူ
 ကာ စောဒီဂေးအား လော့လုစွတိုးဝဲလ်နှင့်တွေ့ဆုံရန်ကိုယ်စား
 လှယ်အဖြစ်ရွေးကောက်ရွေးတင်ပြန်သည်။ အဆိုပါ စောဒီဂေး
 အားထည်း ခန့်ကုန်မြို့သို့ရောက်ရှိသောအခါတွင် ကေ-အင်-ယူ
 အဖွဲ့ချုပ်၏ ခေါင်းဆောင်ကြီး များနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ၎င်းတို့၏သ
 ဘောတုညီချက်အရ သံသွင်ခရိုင်၏ ဆန္ဒကို တော်ပြုရမည်ဟု
 ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်လိုက်လေသည်။

စောဒီဂေးသည် ခန့်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိ လာသော အခါ
 ကေ-အင်-ယူ သို့မဟုတ် စောလူးလု၏ အထံ၌တည်းခိုထွက်
 ကေ-အင်-ယူ၏သဘောတုညီချက်ကိုလုံးဝမစုံစမ်းဘဲ မိမိတ
 ပြီးစည်း၏သဘောအရန်ကြီးချုပ်သခင်နှင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေး
 ကာ ထက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်ခြင်းကို

သံသွင်
 ကျေး
 စောဒီ
 အောင်
 လည်း
 ခဲ့သော
 တချင်
 ညော
 ပွင့်လ
 သော
 သေသ
 ယ
 မရှိသ
 ဒီဂေး
 ချေ
 ရော
 တို့၏
 နည်း
 အား
 စာ
 တက
 သည်

သံလွင်လူထုက ရုတ်တရက်သိသဖြင့် စောဒိဂေး အပေါ်တွင်
ကျေနပ်ခဲ့ကြ သော်လည်း နောက် နှစ်စခန်း ကြာသော အခါ
စောဒိဂေး၏ လုပ်ငန်းစဉ် များသားပုံ အလုံးစုံတို့ကို ကုန်စင်
အောင် သိရှိလာသောအခါ များစွာယူကြီးမချ ဖြစ်ကြရသော်
လည်း အချိန်လွန်သွားပြီဖြစ်သဖြင့် ကြံရာမရဖြစ်ခဲ့ကြ၏။

စောဒိဂေးသည် သံလွင်နယ်တွင် အတော်နာမည် ထင်ပေါ်
ခဲ့သောခေါင်းဆောင်ကြီးတဦးဖြစ်ခဲ့သဖြင့် ၎င်း၏လက်အောက်
ကရင်အမျိုးသား လူထုကြီး၏ အပေါ်တွင် ဩဇာအတော်ပင်
ညောင်းခဲ့သည့်အတိုင်း ငှေးအခါက အာဏာရှင်တမျှ မျက်နှာ
ပွင့်လန်းခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တဦး ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ခြေထွမ်းမှား
သောအခါတွင် ၎င်းအား သံလွင် လူထုကြီးက စွန့်ပယ် လိုက်
လေသည်။

ယခင်ကသံလွင်နယ်၌ ကေ-အင်-ယူအဖွဲ့အစည်းစနစ်တကျ
မရှိသေးချေ။ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အချို့တို့ကလည်း စော
ဒိဂေး၏ ခြေထွမ်းကိုစောင့်ကြည့်ကာကောင်းမွန်စွာ ထိုင်ခဲ့ကြ
ချေ။ ဗဟိုရ်အဖွဲ့ချုပ်မှသည် ၎င်းတို့စနစ်တကျဖြစ်အောင်သွား
ရောက်စည်းရုံးပေးနိုင်သည့်အခြေသို့ မရောက်သေးသဖြင့် ၎င်း
တို့၏ အစည်းအရုံးသည် စနစ်တကျ မဖြစ်သေးဘဲ အင်အား
နည်းပါးလျက်ရှိသေး၏။ သို့ရာတွင်ဘော်ငြိပါအတိုင်းစောဒိဂေး
အား အကြည်ညိုဖျက်သွားသော အခါတွင်မူကား ကေ-အင်-
ယူ အဖွဲ့အစည်းများသည် ပိုမိုနိုးကြားလာသည့်အတိုင်း စနစ်
တကျ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်း အောင်မြင် ထမြောက်ပြီဟု သိရှိရလေ
သည်။ သို့နှင့်ပင်လွန်ခဲ့သည့် ၃ သလေဘံဇာသံလွင် နယ်လုံးဆိုင်ရာ

ရွေး-အပ်-ယူ လူထုအစည်းအဝေးကြီးကို အောင်မြင်စွာကူငှား
ဖွဲ့စည်းပေးရန် ၎င်းအစည်းအဝေး၌ပင် မျိုးချစ်လူငယ်တစ်ဦးဖြစ်
သူ စောဝေလ်၏အားဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်
ကြလေသည်။

ထေရ်အချို့နှင့်ထက်ရှိသံတွင်နယ်သူနယ်သားများ၏သဘော
ထားကိုရိုင်းကြည့်မိလှစွာအခါ၎င်းတို့သည် ဂေ-အင်-ယူ အ
ဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏ လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကြောင်းမရှိ ထောက်ခံကြ
လျက် အခင်ထီးသန်ပြည်ကို အုတ်တိုက်သံတိုက်အလိုရှိကြသည်
ဟုဆိုကြ၏။

(၄) ရှမ်းပြည်အရေး။

ရှမ်းစော်ဘွားများသည် ဧကရာဇ်အဆက်ဆက်တို့မှ
ရရှိ မိမိတို့၏နယ်ကလေးများတွင်နေထိုင်ကာအေးချမ်းသာယာ
စွာဖြင့် အုပ်ချုပ်နေထိုင်ခဲ့ကြ၏။ ၎င်းတို့သည် ဒီမိုကရေစီစနစ်
အရအုပ်ချုပ်ခြင်း မပြုခဲ့သော်လည်း မိမိတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုများ
အရ မိမိတို့၏ ဩဇာအာဏာဖြင့် အေးချမ်းစွာပင် အုပ်ချုပ်ခဲ့
လေသည်။ ထိုစဉ်အခါကရှမ်းပြည်တွင်မကျေနပ်မှုသည် အလွန်
ထရားဖွယ်ကောင်းပါးစွာဖြင့် မရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်
လောက်ပေသည်။

လွန်ခဲ့သောတနှစ်ခန့်လောက်က ရှမ်းပြည်တွင် လွတ်လပ်
ရေးအဖွဲ့ထရားဟူ၍ အဖွဲ့ထရားရုတ်တရက်ပေါ်ထွက်လာ၏။ ထို
အဖွဲ့ကို ကြီးကျယ်သော ခေါင်းဆောင်များသည် ရှမ်းပြည်တွင်
ဘွားရောက် နေထိုင်သော မြန်မာများနှင့် ရှမ်းကပြားများသာ
ဖြစ်သည့်အပြင်၊ ၎င်းတို့သည် ကွန်မြူနစ်ဆန်သော သူများသာ

ဖြစ်ကြ
ရေးအ
များဝ
ရေး
မက
လျှ
ထေး
စော်
သေး
ချက်
ကြိ
၎င်း
ဘေး
ကို
(၅
လွတ်
သဖြ
နာ
နှင့်
ရှင်

ဖြစ်ကြဟန်လက္ခဏာရှိလေသည်။ အဆိုပါရှမ်းပြည်လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ ပေါ်ပေါက်လာသည့်နေ့မှစ၍ ရှမ်းပြည်၌ မတော်တရားမှုများတနေ့ထခြားများပြားလာသည်ကိုတွေ့ရှိကြရလေသည်။

ထာဝကဦးထွန်းမြင့်အား ဗမာအာဏာပိုင်များကရှမ်းပြည်ရေးရာဝန်ကြီးအဖြစ်ခန့်ထားလိုက်လည်ကို ရှမ်းလူထုကြီးက မကျေနပ်ကြသဖြင့်အစိုးရအဖွဲ့က ရှမ်းလူထု၏ဆန္ဒကို လိုက်လျောညွှတ်တမ်းပေးထားသည်ကို တွေ့ရှိရပြန်၏။ မကြာမှီက ရှမ်းစော်ဘွား များသည် ဖိတ်ဝမ်းကွဲပြား ကြသည်ဟု ကြားကြရသေး၏။ မရှေးမနှောင်းဆိုသလိုပင် ရှမ်းစော်ဘွားများသည် အချက်ကြီး ၅ ချက်ပါသော အရေးဆိုချက်တို့ကို သဘောတူညီကြလိမ့်မည်ဟု သတင်းစာများက ရေးသား ထားကြပြန်၏။ ၎င်းအချက်ကြီး ၅ ချက်တို့ကိုမူ သတင်းစာများက ရေးသားဘော်ပြ ထားသည်ကို မတွေ့ရှိရသေးချေ။ ဤအခက်အခဲများကိုဖြေရှင်းရန်မှာ အစိုးရဝတ္တရားပင်ဖြစ်လေသည်။

(၅) လယ်မြေချထားရေးနှင့်လယ်သီးစားဥပဒေများ

ကျွန်ုပ်တို့ထံရှိကြပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း လယ်သီးစားခကို လယ်ခွန်တော်၏နှစ်ဆပေးရမည်ဟုဥပဒေထုတ်ပေါ်လာသဖြင့် လယ်ရှင်များသည် မိမိတို့၏လယ်မြေကို ကိုယ်တိုင်ထွန်ယက်လုပ်ကိုင်ခြင်းမပြုရလျှင် ထမင်းဝတ်သွားမည့်အဖြစ် မျိုးနှင့်ကြံ့ကျီကိခဲကြံ့ရလေသည်။ လယ်ကေ ၅ဝရှိသော လယ်ပိုင်ရှင်တစ်ဦး၏သီးစားခ ဝင်ငွေသည် ငွေ ၂ဝဝ ကျော်ထက်မများ

သဖြင့်၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏အိမ်ထောင်အတွက် ဝမ်းစာစပါး လုံလောက်အောင် မဝယ်နိုင်ကြချေ။ လယ်ဧက ၂၀ ရှိသောလယ် ပိုင်ရှင်တစ်ဦးသည်လယ်သီးစားခဝင်ငွေဂရိမ်သာရတော့သဖြင့် ဝမ်းစာစပါးဝယ်နိုင်တော့စေရန်၊ ငြိပ်-ဆားဆီများကိုပင်တနှစ် စာဖူလုံအောင်ဝယ်နိုင်တော့ အတော်မျိုးခြံကြံရလိမ့်မည်။ ၎င်းတို့ စားသောက်ရန်အတွက်မူကား အခြား ငွေဝင်လမ်းမရှိက မဖြစ်နိုင်။ အခြားဝင်ငွေလမ်း မရှိသောအခါမှသာ သို့မဟုတ်သက်ကြီး ရွယ်အိုများမှာကိုယ်တိုင် လယ်ထွန်ယက်လုပ်ကိုင်ခြင်းမပြုနိုင်သဖြင့် ထမင်းတော်ရန်အတော်ပင် သေချာထူ၏။

ဤဥပဒေသည် အထူးသဖြင့် လယ်ပိုင်ရှင် ကလေးများအား ထိခိုက်၏။ ၎င်းတို့သည်မိမိတို့၏ ချွေးနံစာဖြင့်မျိုးခြံပြီးလယ်ဝယ် အရင်းတည်ခဲ့ရ၏။ ရှေးအခါက လယ် ၁၀ ဧကတွက်သီးစားခ စပါးတင်းပေါင်း ၁၅၀-မှ ၂၀၀ အထိရကြ၏။ ထိုလယ် ၁၀ ဧက ကိုလည်း ငွေ ၃၀၀၀ မှ ၅၀၀၀ အထိရင်းနှီးပြီးပေးဝယ်ရ၏။ သီးစားသမား များသားလျှင် ၎င်းလယ်ပိုင်ရှင်ကလေးများသည် လယ်ခွန်တော်ရအောင်ပင်အနိုင်နိုင်ကြီးစား ကြရ၏။ ယခုအခါ တွင် ၎င်းတို့အတွက်သီးစားခ ဂရိမ်သာ ၂၀၀ တော့သည်။

အဆိုပါအတိုင်းလယ်ပိုင်ရှင်ကလေးများသည်မိမိတို့၏လယ် ကိုမိမိတို့ကိုယ်တိုင် လုပ်ကိုင်ကြရမှသာလျှင် ထမင်းစားကြရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုအတိုင်း ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏လယ်ကိုဖြန့် ဝယ် လုပ်ကိုင်ရန်အတွက်အားထုတ်ကြရမည်။ သို့ဖြင့် ၎င်းတို့ သည် မိမိတို့၏လယ်ကိုမိမိတို့ကိုယ်တိုင် လွတ်လပ်စွာဖြန့်သည်

လုပ်ကိုင်
ရေးဥပ
လ
ရှိသီးစ
ကျေးရွ
ချထား
ခြင်းအ
စား ခ
ရေးရ
ဝယ်ဝ
ဘက်
ကွက်
ဝ
အနေ
ပိုင်ရှင်
ကြေ
တိုင်
နိုင်ခွ
တ
လ
တံ
လ

လုပ်ကိုင်နိုင်ရေးအတွက်တားဆီးလျက်ရှိသော လယ်မြေချထားရေးဥပဒေနှင့်ပတ်ပင်းရင်ဆိုင်ကြရပြန်သည်။

လယ်မြေချထားရေးဥပဒေက သီးစားလုပ်ခဲ့ဘူးသောလက်ရှိသီးစားသမားများကို ပိုမိုအခွင့်အရေးပေးရမည်ဟု ပါရှိ၏။ ကျေးရွာဘုတ်အဖွဲ့များကလည်း မိမိတို့ထင်ရာဖြစ်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်ထားသည်က များလျက် လက်ရှိတို့ကိုသာ ပြန်လည် ချထားခြင်းအမှုကိုပြုကြလေသည်။ လယ်ပိုင်ရှင်ကလေးများသည် သီးစားချစားသွင်လည်း ထမင်းမဝ၊ လယ်ပြန်လုပ်နိုင်ရန်အခွင့်အရေးရရန်လည်းမလွယ်ကူ၊ ရှိသမျှရဆောင်းမိသမျှတို့ကို လယ်ပုံစယ်လိုက်သဖြင့်ထပ်မံရင်းနှီးရန်လည်းငွေမရှိသဖြင့်မည်သည့်ဘက်ကကြည့်ကြည့် လယ်ပိုင်ရှင်ကလေးများသက်သာစရာ အကွက်မရှိဘဲ တေမွက်နှစ်မွန်းယွှားရန်ပင်ရှိတော့သည်။

သို့ရာတွင် လယ်ပိုင်ရှင်များအတွက် အခွင့်အရေးပေးသည့် အနေနှင့်ချွင်းချက်များထားရှိသေးသည်။ ထိုချွင်းချက်ကားလယ်ပိုင်ရှင်တစ်ဦးသည် လယ်လုပ်ခြင်းကို အဓိက အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်းအဖြစ် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်လျှင် မိမိကိုယ်တိုင် လယ်မူလုပ်ဆောင်လည်း လယ်ဧက ၂၀ အထိ လုပ်ကိုင်နိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု၍၎င်း။

လယ်ကိုအမြဲတန်းလုပ်ကိုင်ခဲ့သော လယ်ပိုင်ရှင်နှင့် မိသားစုတို့သည် လယ်ဧက ၅၀ မှ ၁၀၀ အထိ လုပ်ကိုင်နိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟု၍၎င်း၊ ပါရှိ၏။ ဤဥပဒေအတိုင်းလက် ချားလွှားလက်ခံကတဲ လယ်ပိုင်ရှင်ကလေးများအား အသက်ရှူပေါက် အနည်းငယ်ထားပေးသေးသည်ဟုဆိုကြရချေသည်။

သို့သော်လည်း လက်ရှိအခြေအနေအရ တွေ့မြင်ကြရာ သည်
 မှာ သူကြီးအပိုင်တိုင်းနှ့်ဘုတ်အဖွဲ့များရှိပြီး ၎င်း ဘုတ်အဖွဲ့များ
 နှိအစိုးရကအာဏာလွှဲအပ်ထားသည်ဖြစ်သဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ
 အရေးပိုင်များ ကိုယ်တိုင် အဆိုပါဘုတ်အဖွဲ့များ၏ ဆုံးဖြတ်ပြီး
 သောကိစ္စများကိုထပ်မံပြင်ဆင်ရန်မလွယ်ကူဟူချေ။ (၇)မပြင်
 နိုင်ချေ။ဘော်ပြပါဘုတ်အဖွဲ့များသည်လည်း အထက်ပါဥပဒေ
 များကိုကောင်းမွန်စွာနားမလည်ကြသောကြောင့်၎င်း၊ မိမိတို့၏
 ပါတီအကျိုးကိုသာ ရှေးရှုကြသောကြောင့်၎င်း၊ မိမိတို့လိုလား
 သည့်အတိုင်း တဘက်စိုးနင်းဆုံးဖြတ်သည်ကများလေသည်။

ဤအရှိ၊အရှိ၊သော အရေးတို့ကြောင့် တိုင်းပြည် အတွင်း
 မသင့်မသာင့်မှု၊ မကျေနပ်မှု၊ ခိုးဝှက်တိုက်ဖျက်မှု၊ ဆူပူသောင်း
 ကြမ်းမှုများ ထနေထခြားပေါများလာသည်ဟုဆိုက မှားလိမ့်
 မည်ဟုတ်ချေ။ ဤကိစ္စနှင့်ပါတ်သက်၍ အေးဆေးသွားပြီဟု မ
 ဆိုနိုင်သေး။မကျေနပ်မှုများ လွန်စွာများပြားလျက်ရှိသေးသဖြင့်
 ကောက်မိတ်ချိန်သို့ရောက်သောအခါ အခက်အခဲအမျိုးမျိုး ပေါ်
 ပေါက်လာနိုင်ဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိသေးသည်။ အထူးသဖြင့်
 လယ်ပိုင်ရှင်ကလေးများ၏ တောင်းဆိုချက် ကို ဆိုင်ရာဘုတ်အ
 ဖွဲ့များကလျစ်လျူရှုကာ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ပြီး ပယ်ချလိုက်
 သည်ကများသဖြင့် ထိုမကျေနပ်မှုများမှ အရှုတ်အထွေးမြောက်
 မြားစွာပေါ်ပေါက်လာရန်အကြောင်းရှိ၏။

အခြား ဝင်ငွေလမ်းဝသည့်အစိုးရ၊မိမိတို့၏လယ်ကိုလည်းပြန်
 လည်လုပ်ကိုင်ခွင့်မရှိသောလယ်ပိုင်ရှင်ကလေးများသည် ဘော်
 ပြခဲ့သည့်အတိုင်းထက်ဘိုမှာသေချာနေသဖြင့် အငတ်မခံနိုင်သွင်

တောင်းဝါ
 တိုက်ဖျက်
 နှစ်အစု
 မြင်ထား
 လားသော
 ကို သေး
 ဟုတ်ဖြင့်
 ကို တား
 အခြေအ
 မထိတိုင်
 ဝာသမ
 စောင်
 အခက်
 အကျင့်
 ဟုတ်
 ဝရာအ
 ကုစား
 (၆)
 လွင်
 ပြသ
 ရာ
 သာ

ထောင်းစားရမည်၊ ထောင်းစားရဲလျှင်လည်း ခိုးဝှက် လုယက် တိုက်ဖျက်စားသောက်ရမည့် လမ်းဆွဲလျှင် ရှိတော့မည်။
 နှစ်နှစ်အရှက်အထွေးများကို အစိုးရများသည် အကင်းပါးစွာနှင့် မြင်ထားဘို့သင့်၏။ တိုင်းပြည်အတွင်း ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုကို လိုလားသောခေါင်းဆောင်နှင့်အစိုးရများသည် လုယက်သမားအရေးကို သေးငယ်သော အရေးဟု လျစ်လျူရှု၍ နေနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်။ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ကွယ်ရာရှိသော အခက်အခဲဟူသရွေ့တို့ကို တားဆီးကာကွယ်ရန်အမြန်စီမံပေးမည်ပင်ဖြစ်၏။ လက်ရှိအခြေအနေအရအစိုးရသည် ထိုအခက်အခဲများကို မမြင်၍လားမတ်တိုင်းသူပြည်သားအချင်းချင်းဖြစ်သော လယ်ပိုင်ရှင်နှင့်သီးစားသမား များအား တိုက်ပေးအညှိ အလား တဦးကို တဦးစောင်နေကြသည်အဖြစ်မျိုးသို့ ရောက်ရချေပြီ။ အစိုးရသည် ဤအခက်အခဲများကို မဖြေရှင်းနိုင်လျှင် ဗမာနိုင်ငံတော်ကြီးသည် အချမ်းသာစာပူကို ဒင်ပြည့် ကျပ်ပြည့် ခံစားရလိမ့်မည် မဟုတ်ဘဲ ချပြီးသောလွတ်လပ်ရေး တည်မြဲမှုကို များစွာထိခိုက်စရာ အကြောင်းရှိသည်ကို နိုင်ငံရေးအမြင်ကျယ်သူတိုင်း လွယ်ကူစွာသဘောပေါက်နိုင်ပေမည်။

(၆) ကရင်ပြည်ပြဿနာ။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်မောင်း များစွာက ရှိနှင့်ပြီးသော ကရင်ပြည် ပြဿနာသည် စစ်အတွက်ကြောင့် ပျောက်ကွယ်လု ထေတ် ရှိရာမှ ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင်ထပ်မံပေါ်ပေါက်လာပြန်ကာ ယခုအထိ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပိုမိုပေါ်လွှထင်ရှား

ပြင်းထန်ရသေသည်။ လွတ်လပ်ရေးမရမှီအခါက၊ ကရင်အမျိုးသားခေါင်းဆောင်များသည် ကရင်ပြည်ထူထောင်ရန်အတွက် အရေးဆိုတိုင်း ဗမာခေါင်းဆောင်များက နယ်ချဲ့သမားအင်္ဂလိပ်တို့၏ခြေတိုးမှုပယောဂများကြောင့် တောင်းဆိုသည်ဟု စွပ်စွဲကြလေသည်။ အချို့သောအလိုထောက်ရိကရင်များကပင် ကရင်ပြည်ကိုတောင်းဆိုသော ကေ-အင်-ယူခေါင်းဆောင်များသည် အင်္ဂလိပ်များ၏ လက်ပါးစေဟု အမျိုးမျိုး စွပ်စွဲ ပြောဆိုကြလေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်လွတ်လပ်ပြီးသည့် နောက်၌မူကား ကရင်အမျိုးသားများသည် ဗမာတို့၏ဆန္ဒ ပြင်းပြကြသည့် အလျောက် အောက်မြန်မာပြည်တစ်ခုဝယ် မြို့ကြီး ၄၂ မြို့တို့မှ လူထုဆန္ဒပြလိုက်ရာတွင်၊ အဆိုပါဆန္ဒပြရုံသို့ တက်ရောက်သော ကရင်အမျိုးသား ပေါင်း (၄၅၄၁၀၀) လေးထိန်းခွဲ ကျော် ရှိသဖြင့် ဘော်ပြပါ ဗမာအမျိုးသားများနှင့် တကွ အလိုးတော်ရိ ကရင်အမျိုးသားအချို့တို့၏ စွပ်စွဲချက်မှန်ကြောင်းကို သက်တွေ့ဖြေရှင်းရာသို့ရောက်လေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ထံသို့ သတင်းပေးဖို့ခြင်းမပြုဘဲ ဆန္ဒပြကြသော ကရင်အမျိုးသားပေါင်း အမြောက်အမြားပင် ရှိချေသေး၏။ ယခုအခါတွင် မူကား ဗြိတိသျှ များ၏ မြောက်ပင် မှကြောင့် ကရင် အမျိုးသားများ ကရင်ပြည်ကို တောင်းဆိုသည် ဟူသော စွပ်စွဲချက်များသည် လုံးဝမှားယွင်းကြောင်းကို ဘမ္မာ့ကပင် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြချေပြီ။

လက်ရှိအခြေအနေအရ ကရင်လူထုကြီးသည် ကရင်ပြည်ကို မရမခြင်း ကျေနပ်မှုမရနိုင်ဟု အတိအလင်း ကြွေးကြော်

လျက်ရှိကြ
ရေးအတွက်
ကျေညာ
ကို လုံးဝ
သားများ
ယခုတိုင်
များကို
အာဏာ
သည်

(၇)

မြန်မာ
တပါး
အဆင့်
အများ
စံများ
သွင်း
သည့်
ကျင်
ကြော
စာများ
ပြည်

လျက်ရှိကြပြီ။ ထိုမှတစ်ပါး မိမိတို့လိုလားသော ကရင်ပြည်ခရီး
 ရေးအတွက် မရေခင်း နှလုံးရည်ဖြင့်တိုက်ပည်ဟုအတိအလင်း
 ကျေညာခဲ့ကြပြီ။ ဗမာများကလည်း ကရင်များ၏တောင်းဆိုချက်
 ကို လုံးဝလိုက်လျော့ခြင်း မပြုလိုကြသောကြောင့် ကရင်အမျိုး
 သားများ၏ အကူအညီကို ရသင့်သလောက် မရနိုင်တော့ချေ။
 ယခုတိုင်ကရင်အရေးသည် မထင်မကျဖြစ်၍ နေသဖြင့် ကျေးဇူးမူ
 များကိုမရကြသေး။ ဤကဲ့သို့သော အရေးများကို သက်ဆိုင်ရာ
 အာဏာပိုင်များသည် ဖြေရှင်းပေးနိုင်စွမ်းမရှိပါ။ ကရင်အရေး
 သည်မည်သည့်အခါမှ အေးလိမ့်မည်ဟုတ်ချေ။

(၇) သတင်းစာတိုက်များအရေး။

မြန်မာနိုင်ငံတော်ရှိ သတင်းစာများ၏ အဆင့်အတန်းသည်
 တစ်ပါးသော လွတ်လပ်သည့်တိုင်းပြည်များရှိ သတင်းစာများ၏
 အဆင့်အတန်းများထက် လွန်စွာမှန်မကုလျက် ရှိသည်ဟု လူ
 အများကယူဆလျက်ရှိကြ၏။ အကြောင်းမူကား၊ ဖြန့်မာသတင်း
 စာများသည် အချင်းအားဖြင့် သတင်းများကို တဘက်သတ် ထည့်
 သွင်းပေးခြင်း၊ ပြည်သူလူထုအတွက် အကျိုးမဖြစ်ထွန်း စေနိုင်
 သည့် သတင်းများကိုလည်း ထည့်သွင်းပေးခြင်း၊ အစိုးရကိုဆန့်
 ကျင်သည့် သဘောမျိုးကို အမြဲတန်းရေးသား ထည့်သွင်းခြင်း
 ကြောင့်ပင်ဖြစ်တတ်ရာ၏။

၎င်းကထက်ကျော်ကာ နိကအင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဗမာသတင်း
 စာများက အမြဲတန်းဖြစ်ထင်ရှ် ချကဲ့ခဲ့ကြ၏။ အစိုးရက ထိုင်းသူ
 ပြည်သူ များ အတွက် တတ်နိုင်သမျှ အကူအညီပေးလျက်ရှိပါ

သော်လည်း သတင်းစာများက အစိုးရ လုပ်ငန်း များကို မခိုးကြားဘဲ အစိုးရ၏မထင်ရှားသောချွတ်ယွင်းချွတ်များကိုမိမိကား ချွတ်ကား အမျိုးမျိုးပြစ်တင်ရှုံ့ချထုတ်ပင်ရှိသေး၏။ ထိုကဲ့သို့သော အကျင့်ဆိုးများသည် ယခုတိုင်ရှိသေးကြောင်းနှင့် အစိုးရကပင် အတိအလင်းပြောဆိုပြီးဖြစ်ပေသည်။

မကြာမှီက ဝန်ကြီးသခင်ထင်ကိစ္စနှင့်ပါတ်သက်၍ သတင်းစာ ၄ စောင်လောက်က မကြားကောင်းမနာသာလောက်အောင် အမျိုးမျိုး မိမိကားခွဲ၍ ဇနီးသား ထားသည် ဖြစ်သဖြင့် ဝန်ကြီးသခင်ထင်၏ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီဝင်ခေါင်းဆောင်များက အစည်းအဝေးထဲဝင် ကျင်းပပြီးလျှင် ကျေးရွာများမှ ရောက်လာသော လူငယ်သမားလူထုအချို့တို့နှင့် ဟစ်တိုင်-စီးပွားရေး နှင့် အိုးဝေသဘဏ်းစာတိုက် သုံးတိုက်တို့သို့ သွားရောက်ခါ စက်နှင့်အခြား မစွည်းအချို့တို့ပါ ဖျက်ဆီးသွားကြလေသည်။ ထိုစဉ်အခါက ဇနီးလိပ်များသည်လည်း တိုင်ချက်အရ အဖျိန်မှီ မရောက်ရှိဘဲ ကိစ္စပြီးစီးသွားမှသာလျှင် ရောက်လာကြလေသည်။

ထိုအခြင်းအရာကိုသတင်းစာအားလုံးလိုလိုကပင် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပြစ်တင်ရှုံ့ချကြလေသည်။ ထိုအခါက အစိုးရသည် ကြိရာမရဒါသအမျက်ချောင်းချောင်းထွက်ခါ သတင်းစာအားလုံးတို့နှင့်အဆက်ဖြတ်ခဲ့သေး၏။ ဤနေရာ၌ သတင်းစာနှင့်ခေါင်းဆောင်အချို့တို့သည် အစိုးရခြေထမ်းချော်ပြန်ပြီဟု ဆက်လက် ဧဝာန်ကြပြန်၏။

သတင်းစာနှင့် အစိုးရ အဆက်ဖြတ် လိုက်သော ဂယက်ကြောင့် သတင်းစာအထွက်စက္ကူရန်ဆက်အခဲနှင့်ကြိုကြိုတ်

မိန်း
က
သော
ပင်
ဝင်း
ဝင်း
ကြီး
ည်း
ယ
ဝေ
ပွား
က
ဟ
ည
ြ
း
း
ြ

ကွယ်လွန်သူ-စောဘမောင်
Bar-at-Law.
ဒေါက်တာအမည်အရုံးနောက်ဆုံးဥက္ကဋ္ဌ။

ကွယ်လွန်သူ ဒေါက်တာ-တီ သံပြား။
M.A., D.D.

ရ
စ
လ
အ
ရ
ဥ
မ
က
သ
၆
(
လ
မ
အ
ပ
ခ
မ
ထ
က
မ
အ

ရပြန်၏။ ဤသို့နှစ်ဦးနှစ်ဘက် အခက်ကြုံကြရသည်တွင် သတင်း
 စာများအတွက် စီးပွားရေး နှစ်နာကြသည်ထက် အစိုးရသည်
 လူထု၏ ရှေ့တွင် ပိုမိုအထင်သေးခံခဲ့ကြရလေသည်။ နောက်ဆုံး၌
 အစိုးရနှင့် သဘင်းစာကိုယ်စားလှယ်များ ထပ်မံစေ့စပ်ကြပြန်
 ရာ အောင်မြင်သွားသဖြင့် သဘင်းစာနှင့်အစိုးရအရေးအေးငြိမ်း
 သွားတော့သည်။ အစိုးရသည် သဘင်းစာနှင့်အဆက်ဖြတ်လိုက်
 သောကိစ္စ၌ တိုင်းသူပြည်သားများနှင့် တကွ ကမ္ဘာတဝှမ်းလုံး
 ကပင် အံ့အားသင့်စွာဖြင့် နားစွင့်လျက် ရှိတော့၏။ ဤကဲ့သို့
 သတင်းစာနှင့် အစိုးရ အဆက် ဖြတ်တောက်သော ကိစ္စသည်
 မြန်မာပြည်၏ ရာစာဝင်တွင် ပဋ္ဌမအကြိမ်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

(၈) ကုမ္ပဏီကြီးများကို သိမ်းခြင်း။

ယခုအခါ ဗမာနိုင်ငံအစိုးရသည် ဗြိတိသျှပိုင်ရာဝတီကုမ္ပ
 ဏီနှင့် အခြားကုမ္ပဏီကြီး အချို့တို့ကို သိမ်းခဲ့၏။ သို့ရာတွင်
 သျှော်ကြီး မည်ရွှေ မည်ဆူ ပေးမည်ကို ကား ယခုစာရေးသည့်
 အချိန်အထိ ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ကြသည်ဟု မထိရသေး။ ဗြိတိသျှ
 ပါဏိမံကလည်း ဗမာအစိုးရ၏ ပြုမူချက်ကို အမျိုးမျိုးဝေဘန်
 ခဲ့သည့်အပြင် ဗမာများက မိမိတို့၏ စာချုပ်အတိုင်း လိုက်နာ
 ဆောင်ရွက်သွားပါမူ မိမိတို့ကလည်း မိတ်ခင်းဆွေရင်း သဘော
 ထားကာ ဆက်ဆံသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အကယ်၍ ဗမာများ
 ကစာချုပ်ကို ဖောက်ဖျက်ပါက မိမိတို့၏ ရှိရင်းဖြစ်သော မိတ်ခင်း
 ဆွေရင်း သဘောထားကို ပြောင်းလဲရမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် အထိ
 အသင်းကျေညာလေသည်။ ဗြိတိသျှတို့၏ အထက်ပါစကားများ

သည် အသုံးအနှုန်း ယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့ သလောက် အဓိပ္ပါယ် ထည့်လေးနက်ထွန်း၊ တနည်းအားဖြင့် ဗမာပြည်အားသတိပေးခြင်း-မျှင်းချောက်ခြင်းပင်ဖြစ်တန်ရာ၏။

ဗမာ့ဂေဇက်တန်တိုးကို ဗြိတိသျှာတင်လင်းနှင့်ပူးပေါင်းထားရသည့်အတွက် ဗြိတိသျှာက ဗမာ့ဂေဇက်တန်တိုးကို အခါအားလျော်စွာ ထုတ်ချွန်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ သဘောပေါက်နိုင်ပေမည်။ ထက်ရှိအခြေအနေအရ ဗမာပြည်၏အင်အားသည် အလွန်တရာ မှန်ညှင်းပါးလျက်ရှိရာ အခြားသော တိုင်းကြီးပြည်ကြီး များ၏ မေတ္တာကို ရယူနိုင်ရန် အထူးလိုအပ်ထွန်း သို့ဖြစ်ပါ၍ အဆိုပါ တိုင်းပြည်ကြီးများ၏ ကုမ္ပဏီကြီးများကို သိမ်းလိုက်သည့်အတွက် ၎င်းတို့၏မေတ္တာကို ရယူနိုင်-မရယူနိုင်မှာ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များ၏ စီမံကိန်းများ အပေါ်မှာသာ တည်နေပေမည်။

(၉) ဖ ဆ ပ လ အတွင်းရေး။

ဖ ဆ ပ လ အတွင်း၌ ဆိုရှယ်လစ် ရဲဘော်နှင့်တန်းတူလူမှုများ ဟု ခေါ်ဆိုလျက် သခင်နုဦးတင်ထွတ်နှင့်အမျှ သောဂုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြ၏။ သို့ရာတွင် သခင်နုသည် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို နှစ်သက်သော ခေါင်းဆောင်တဦးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ဆိုရှယ်လစ်မဟုတ်ဘဲ ဖ ဆ ပ လ အတွင်းတွင် အင်အား အတောင့်တင် ဆုံးအဖွဲ့ ဝါဒ သာကြောင့် ဖ ဆ ပ လ အထဲ၌ပင် လက်ဝါးကြီး အုပ်လျှော့ ချေ ဘတ်များ၏ ဖခင်ဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တို့ဆုံးရှုံးသည့်နောက် ရဲဘော်များက ဗိုလ်မှူးအောင်ကို

ခေါ်
ရဲဘော်
အောင်
လျှော့
တင်
လေ့
သည်
သည်
ကွတ်
သေ
ပင်
သ
ဘ
နှစ်
ဖြူ
လ
သ
ရ
သ
ထ
ပြ

ခေါင်းဆောင်တင်မြောက်ကြ၏။ လွန်ခဲ့သော ၃ လ ကျော်ခန့်က
 ခဲဘော်များသည် အချင်းချင်း စိတ်ဝမ်း ကွဲပြားကြသော ဗိုလ်မှူး
 အောင်သည် အစိုးရအဖွဲ့မှဖြစ်စေ၊ ခဲဘော်အဖွဲ့မှဖြစ်စေ ခွင့်ယူ
 လျက် ထွက်သွားလေသည်။ ထိုအတူ ဗိုလ်စိန်မှန်လည်း ရုတ်
 တရက် ထွက်စာတင်ခဲ့လေသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် သခင်နုက ပြန်
 လာ၍ ခေါ်ယူသဖြင့် ဗိုလ်စိန်မှန် ပြန်လာသည်ဟု ဆိုကြရလေ
 သည်။

ကွန်မြူနစ်နှင့် ဝါဒချင်းပြိုင်ကျက်ရှိသော ဝန်ကြီးချုပ် သခင်နု
 သည် အိမ်ပိုင်ခွင့်မရဘဲ၊ မိမိ၏ ၁၅ ချက်သော မူကို ဘီအေအေ
 ကွင်း၌ တိုင်းပြည်ကို ကျေညာခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ၎င်း၏ ၁၅ ချက်
 သောမူသည် ကွန်မြူနစ်၏ ဝါဒနှင့် ဝမ်းစပ်၍ နေသဖြင့် ဘီလပ်က
 ပင်စိုးရိမ်မကင်းသည့် အနေနှင့် ကြိုတင် ဝေဖန်လိုက်ကြ လေ
 သည်။ ၎င်းတို့၏ ဝေဖန်ချက်အရ သခင်နုအစိုးရသည် ကွန်မြူနစ်
 ဘက်သို့ ပါသွားပြီဟု ချစ်စွာ ပြောဆိုထားလျက် ၎င်းတို့သည် ကွန်မြူ
 နစ်ဝါဒကို ဆန့်ကျင်သော နိုင်ငံများအထဲ၌ ပါဝင်သည့် အတိုင်း
 ဖြန့်ဝေပြည်သည် ကွန်မြူနစ်တိုင်းပြည် ဖြစ်လာသည့် ပီပီကီက
 လည်း ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုကြရလိမ့်မည် အပ်ပွါယ်ပါရှိသော အ
 သုံးအခွန်းမျိုးကို သုံးနှုန်းထား၏။

အဆိုပါ သခင်နု၏ မူကို ခဲဘော်လူထုက မကျေနပ်ကြသဖြင့်
 ခဲဘော်မူတစ်ရက် ထပ်မံရေးဆွဲပြီး အတည်ပြုလျက် တိုင်းပြည်
 သို့ ကျေညာချက် ထုတ်ကြပြန်သည်။ ခဲဘော်တို့၏ မူကား ပြည်
 တွင်းစစ် သို့မဟုတ် သေဒဏ်ကြမ်းမှုများကို ဦးစွာ ရုပ်ဆိုင်း ခြေ
 ငြိမ်းစေ၍ ညီညွတ်ရေးကို နောက်စာဆင့် လုံးပန်းရန် တိုက်တွန်း

ထား၏။ သခင်နု၏မူကား လက်ဝဲညီညွတ်ရေးကိုပဋ္ဌပေဆုံးအရ
 ယူပြီးငြိမ်းချမ်းရေးကိုနောက်မှလုပ်ရန်ပင်ဖြစ်၏။ သခင်နု၏မူကို
 ဗမာ့ပလ္လံ ပြီးစီးအဖို့က သဘောတူအတည်ပြုလျက်၊ ရဲဘော်
 များကသည်း မိမိတို့၏မူကို အစည်းအဝေးများတိတ်ခေါ်ကာ
 ရှင်းလင်းဖွဲ့များပြုလုပ်ကြ၏။

ဤသို့ မူနှစ်မူ အပြိုင်အဆိုင် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြင့် ရဲဘော်တို့
 သည် နှစ်ကွဲကွဲလျက် စိုလ်ဖိုးကွန်း အဖျားပြုသော ရဲဘော်အဖွဲ့
 (မူခင်းအဖွဲ့)နှင့် စိုလ်ဖျားအောင် စိုလ်ဖိန်မှန်တို့ကြီးဖျားသော ရဲ
 ဘော်အဖွဲ့ (ကွဲထွက်သောအဖွဲ့)ဟူ၍ ဖြစ်လာလေသည်။ ဤအ
 တော့အတွင်းတွင် ရဲဘော်မူကို အသံချဲ့ဝေနှင့် လိုက်လံ ဟော
 ပြောသောရဲဘော်များကို အစိုးရကဘမ်းဆီး မြန်သောကြောင့်
 မကျေနပ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာပြန် လေသည်။ ဤအခိုက်အတံ့၌
 တိုင်းပြည်၏အခွန်တော်ငွေ ၄-သန်းခန့် ဆုံးရှုံးနစ်နာစေမှုတစ်ခု
 ဖြစ်ပေါ်လာပြန်သဖြင့် ဝန်ကြီး ပြီးကိုကိုကြီး သည် မိမိကိုင်
 စာဖုံးသောဋ္ဌာနမှဖြစ်၍နေသဖြင့် အလိုက် သိစွာနှင့် ရာသူးမှနှုတ်
 ထွက်စာဘင်ခွဲလေသည်။ ဤလာတ်စားနှုကြီးသည် အလွန်ထ
 ရာကြီးကျယ်စွာသဖြင့် ဆိုရှယ်သစ်ပါတီဝင် ခေါင်းဆောင်ကြီး
 များသည် ခေါင်းချင်းရှိက်ကြကာ ဆွေးနွေးကြရာမှ မိတ်ဝမ်းကွဲ
 ပြားမှုဆက်လက်ပေါ်ပေါက်ရပြန်၏။ ဆိုရှယ်လစ်ခေါင်းဆောင်
 များအစည်းအဝေးကလည်း ဝန်ကြီး-ပြီးကိုကိုကြီးကို ဥက္ကဋ္ဌ
 ရာသူးမှဖြုတ်ချလိုက်လေသည်။ ထိုအခါတွင် ဆိုရှယ်လစ်အဖွဲ့
 ကြီးနှစ်ခြမ်းကွဲသွားပြီဟူသော သတင်းသည် နိုင်ငံရေးရပ်စွက်
 များတွင် ဂယက်ရှိက်သွားလေသည်။

ဆိုရှ
 အင်
 နည်း
 နေခြ
 ဖြစ်
 တဥ
 (၁
 သွ
 ကွ
 သို့
 အ
 က
 မျ
 က
 မှ
 မျ
 တ
 မျ
 တ
 လ

ဘေဒါပြုခဲ့သည့်အတိုင်း ရဲဘော်များသည်လည်း နှစ်ခြင်းကွဲ
ခိုနှုတ်လတ် တို့သည် နှစ်ခြင်းကွဲသဖြင့် အစိုးရ အဖွဲ့ကြီးသည်
အင်အားကြီးမား သင့်သလောက်ကြီးမားတော့ဘဲ အင်အား
နည်းပါးလာလေသည်။ ဤကဲ့သို့ အကွဲကွဲ အပြားပြား ဖြစ်၍
နေခြင်းကို သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရများသည် တရုတ်ပေါင်းစည်း
ဖြစ်အောင်မပြုလုပ်နိုင်လျှင်လက်ရှိအစိုးရအဖွဲ့သည် တာရှည်စွာ
တည်မြဲနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။

(၁၀) ကွန်မြူနစ်သူပုန်ထခြင်း။

သိန်း သန်း ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် ဖ-ဆ-ပ-လ-တို့ ကွဲပြား
သွားပြီးနောက် ရွေးကောက်ပွဲ အချိန်သို့ ကျရောက်သောအခါ
ကွန်မြူနစ်များသည်လည်း ဝင်ရောက် အရွေးခံကြ လေသည်။
သို့ရာတွင် ကွန်မြူနစ် များသည် အရှုံးသာများခဲ့ လေသည်။
အဆိုပါ ကွန်မြူနစ်နှင့် ဖ-ဆ-ပ-လ တို့ အပြိုင် အဆိုင်ပြုလုပ်
ကြရာ၌ အတိုက်အခံကိစ္စအမျိုးမျိုးဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ကွန်မြူနစ်
များက နှု-အက်တလီ စာချုပ်ကို များစွာ ပြစ်တင် ရှုံ့ချ
ကြလျက် ဖ,ဆ,ပ,လ, ကလည်း ကွန်မြူနစ်များ၏ စွင်စွဲချက်
မှားယွင်းကြောင်းကို အကိုးအကား အမျိုးမျိုးပြကာ တရားပွဲ
များတွင် ရှင်းတမ်းထုတ်ကြ၏။ ဤသို့ အတိုက်အခံပြုခြင်းသည်
တဖြည်းဖြည်း ပြင်းထန် လာပြီးလျှင် ကွန်မြူနစ် များသည်
ပျဉ်းမနားခြံ၌ ညီသာခံ သဘင်ကြီး ခေါ်ယူကြပြန် လေသည်။
ထိုညီသာခံသဘင်ကြီးသို့ လူထုအမြောက်အမြားထက်ရောက်
လျက် စည်းဝေး တိုင်ပင်ကြပြီးနောက် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏

အင်အားကို ပိုမိုယုံကြည်လာကြကာ၊ အစိုးရကို အနှိုးနှိုးနှင့် ဖြစ်စေ အကြမ်းနည်းဖြင့် ဖြစ်စေ တိုက်ခိုက် ခိုင်းသည့်ဗဟု ယုံကြည်ကြသည့် လက္ခဏာများ ပေါ်ပေါက် လာလေသည်။

ဦးညွှတ်ရေးကို လိုလားသော ခေါင်းဆောင်အချို့ တို့က လည်းဖေ၊ ဆ၊ ပ၊ လ၊ နှင့် ကွန်မြူနစ်များ၏ ဦးညွှတ်ရေးအတွက် အစွမ်းကုန်သုံးပန်းကြံ၏ ထိုလုံးပန်းချက်ကို ကွန်မြူနစ်များက အချိန်ဆွဲထားကြသဖြင့် ထိုအချိန်ဆွဲထားခြင်းကို ဖေ၊ ဆ၊ ပ၊ လ တို့က မယုံကြည်ကြတော့ဘဲ ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်များကို ရုတ်တရက် ဘမ်းဆီးလိုက်လေသည်။ သို့ရာတွင် အရေးပါအ ရှားရာက်သော ခေါင်းဆောင်ကြီးများကိုကား မမိလိုက်ချေ။

ထိုနေ့မှစ၍ ကွန်မြူနစ်များသည် တိုင်းပြည်အတွင်း၌ စ ထင် တိုက်ခိုက် ဆူပူ သောင်းကျန်း ကြလေသည်။ မကြာမှီ အတွင်း ၎င်းတို့သည် ပြည်တွင်းစစ်ကိုပင် ကျေညာနိုင်ကြ၏ ကွန်မြူနစ်များသည် ပြည်တွင်းစစ်ကျေညာစခါတွင် လက် နက်အင်အားတောင့်တင်းလှသည်မဟုတ်ဘဲ။ ကျေးသက်တော ရွာများရှိလက်နက်များကို လိုက်သံတိုက်ခိုက် လုယူခင်းနှင့်ပင် အစိုးရကိုထော်ထွန်ကြလေသည်။ ဖေ၊ ဆ၊ ပ၊ လ၊ အစိုးရကလည်း ချင်းကချင်၊ ကရင်၊ နှင့် ဗမာစစ်တပ်များ ယူ အပ် ပီ ခေါ်စစ်ရဲ ထပ်များ၊ ခဲအစွဲများနှင့်တကွရဲ တော်များ၏အကူအညီကို ရ သည့်ပြင် ငွေအင်အား ပစ္စည်းအင်အား လက်နက်အင်အား တို့မှာ ကွန်မြူနစ်တို့နှင့် မနိုင်ယှဉ်နိုင်သော်လည်း လွန်ခဲ့သည့် ၅ လကျော် ၆ လခန့်က ထကြွသောင်းကျန်းလာခဲ့သောကွန် မြူနစ်များကို နှလံမထုနိုင်အောင် မပြုလုပ်နိုင်ကြသေးချေ။

ဆောင်းလောင် တောကြောင် လက်ခမောင်းခတ်ဟူသော
 စကားအရ ကွန်မြူနစ်များ ဆူပူသောင်းကျန်းသည့်အခါတွင်
 တောကြောင်များကလည်း အရပ်ရပ်တိုင်း၌ လိုလိုပင် ဆူပူ
 သောင်းကျန်းလျက် ရိုးဝှက် တိုက်ဖျက်ကြလေသည်။ အစိုးရ
 ကလည်း အတိုက်အခံခေါင်းဆောင်ဟူသရွေ့ တို့ကို ဇန်နဝါ
 နှင့် ဘမ်းဆီးနေပြန်သောကြောင့် အတိုက်အခံ ဘက်သားအချို့
 တို့သည် ကွန်မြူနစ်ဝါဒများကို မနှစ်သက် ခဲ့ကြသော်လည်း
 စိတ်ဝါတ်ပြောင်းယုံကြွ၍ ကွန်မြူနစ်များကို အကူအညီပေး
 ကြသည်ဟု ကြားသိကြရပြန်လေသည်။ ဤကွန်မြူနစ်၏အခက်
 အခဲသည်ကြီးမားသောအခက်အခဲဖြစ်သည်နှင့်အညီဘော်ဂြုပါ
 ၎င်းတို့၏ အခက်အခဲကို ဖြေရှင်း နိုင်မှသာလျှင် လက်ရှိအစိုးရ
 ထည်သန် ခိုင်မြဲနိုင်ပေလိမ့်မည်။

(၁၁) လာလတ် သောလယ်ဆိမ်းပွဲနှင့်
 လယ်မြေဝေငှရေး။

ဝန်ကြီးချုပ်သခင်နုကဤနှစ်အတွင်း၌ လယ်မြေအားလုံးကို
 ဆိမ်းမည်ဟု အတိအသင်းကျေညာခဲ့ပြီ။ လယ်မြေများကို
 ဆိမ်းပြီးနောက် ကိုယ်တိုင် လယ်လုပ်သော လယ်သမားများ
 အား ဝေငှပေးမည်ဟူ၍သည် တိုင်းပြည်ကို ဝတ်ပေးခဲ့လေပြီ။
 ယခု အခြေအနေအရ ရောဝတီနှင့် အချို့ ကုစုထီကြီးများကို
 ဆိမ်းလိုက်ခြင်းအားဖြင့် တိုင်းသူပြည်သားများကို ထိခိုက်ခြင်း
 မရှိသော်လည်း နောင်လျှင်ကြွေးပေးဆပ်သောအချိန်၌မူကား

အစိုးရနှင့်တကွ တိုင်းသားပြည်သူတို့၏ အပေါ်တွင် ကြီးလေးသော စာဝန်ကြီးတရဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

လယ်မြေများကို သိမ်းပိုက်လိုက်သည်ရှိသော် လယ်ခိုင်ရှင်ကလေးကို နှစ်နာစေမည် ဖြစ်သဖြင့် ၎င်းတို့၏ ကျေးနှုပ်မှုတို့ကြောင့် ထိုဥပဒေကို တိုက်ဖျက်ရန်အတွက် ဆန့်ကျင်မှုများပေါ်ပေါက်လာနိုင်အွယ်ရာရှိလေသည်။

ပါဏီမန်တရတွင်လက်ဝဲ၊ လှူကျွဲကိုယ်စားလှယ်နှစ်ဘက်စလုံးရှိမှသာလျှင် တင်သွင်းသောအဆိုတရကို လူထုဆန္ဒအရ အတည်ပြု ဆုံးဖြတ်နိုင်ပေမည်။ အကယ်၍ ပါဏီမန်အတွင်းရှိ ယွတ်ထော်ဝင် အခွဲများသည် လက်ဝဲသမားချည်း ရှိပါမူ အတိုက်အခံဆုံးမခံဘဲ အဆိုများကို အတည်ပြုကြရမည် ဖြစ်သဖြင့် ပြည်သူလူထု၏ ဆန္ဒအရ ဆုံးဖြတ်သည်ဟု မယူဆနိုင်ချေ။ အတိုက်အခံမရှိသော ယွတ်ထော်သည် ဒီမိုကရေစီအရ ဖွဲ့စည်းထားသော ယွတ်ထော်ဟု မခေါ်နိုင်ချေ။ အကြောင်းမူကား တိုင်းပြည်တရ အတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသား အားလုံးတို့သည် တစ်စိတ်တစ်ဒေသတည်းရှိနိုင်မည်မဟုတ်သည့်အတိုင်း ယွတ်ထော် အတွင်းတွင်လည်း အတိုက်အခံ သမား များရှိရမည်ပင်။ မြန်မာပြည်၏ လက်ရှိအခြေအနေအရ တိုင်းသူ ပြည်သားများ စိတ်သဘောတူဖွဲ့ခြင်းမရှိဘဲ ကျေးနှုပ်မှုရေကြည်သဖြင့် ထော်ထွန်သောင်းကျန်းမှုများပင်ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိနေသည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ဝေဘန်နိုင်လိမ့်မည်။

တိုင်းပြည်အတွင်း၌ မကျေနပ်မှုနည်းပါး၍ ထော်ထွန်ဝန်ကန်သူ အနည်းအတန်သာ ရှိစေခြင်းငှါ အစိုးရသည်

ထိုသောင်းကျန်းမှုများကို လွယ်ကူစွာနှင့် နိုင်နင်းနိုင်မည့် အဖြစ် ဖွတ်တော်တွင်း ကိုယ်စားလှည်များသည် လူထုကိုယ် စားလှည် အစစ်အမှန်ဖြစ်၏ လူထုအကြိုက် ဆုံးဖြတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များဖြစ်ပါမူ။ လူထုဆန္ဒကို ရယူနိုင်မည်ဖြစ်၍ သောင်းကျန်းမှုများ ပေါ်ပေါက်ရန်အကြောင်းမရှိချေ။

လယ်မြေများကို တန်ရာတန်တိုး ပေး၍ဝယ်ယူဝေငှပါက တိုင်းပြည်၏ ကျေနပ်မှုကို ချနိုင်မည် ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာ ပြည်၏ သက်ရှိ အခြေအနေအရ ငွေရေးကြေးရေး အခက်အခဲ ကြောင့် ဝယ်ယူနိုင်မည်မဟုတ်ချေ ။ သို့ရာတွင် ငွေပေးမည့် အစား (ဘွန်း)ခေါ် ငွေစာချုပ်များကို ထုတ်ပေးထားမည်ဟု ဝန်ကြီးချုပ် သခင်နွဲ့ကိုယ်တိုင် ပြောဘူးသဖြင့် သက်သာခွင့် ရှိသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သော်လည်း ၎င်း(ဘွန်း)ခေါ် စာချုပ်ကို လက်ငင်းသုံးစွဲနိုင်ခွင့်ရှိမည်မဟုတ်သဖြင့် ဆင်းရဲသားလယ်ပိုင် ရှင်ကလေးများအတွက် အခက်အခဲတမျိုးဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

လယ်မြေ ဝေငှရာ၌လည်း လွယ်ကူစွာဖြင့် ဖောက်ချေ။ အကြောင်းမူကား လယ်မရှိသူတိုင်းကို လယ်ဆယ်ဧကစီသာ ဝေပေးလျှင် အားလုံးအတွက် ဝေငှနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်သဖြင့် မကျေနပ်မှုများထပ်မံပေါ်ပေါက်လာမည့်အပြင်၊ လယ်ကိုဖြိုး တွန်ယက်ရန်အတွက် ကျွဲနွား မရှိသူများလည်း ထောင်သောင်း မက ပေါ်ပေါက်လာပေလိမ့်မည်။

ထိုမှတစ်ပါး လယ်မြေ အကောင်း အဆိုး စသည်တို့ကိုရှေး ချယ်ကြရာမှ အငြင်းပွားဘွယ်ရာ ကိစ္စများနှင့် မိမိနှင့် နီးစပ်ရာ ဖြစ်သောလယ်များကို စိတ်ကြိုက် ရွေးယူလိုကြခြင်း စသော

ပြဿနာများသည် ဖြေရှင်း၍ မရနိုင်လောက်အောင် များပြားစွာ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည့်အကြောင်းရှိလေသည်။

ဘော်ပြပါ အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြရသည် ရှိသော် ပြည်ပိုင်အစိုးရသည် တိုင်းရင်းသား အားလုံးတို့၏ ကျေနပ်မှုကို ဖန်တီးနိုင်ရန် ခဲယဉ်းမည်ဖြစ်သဖြင့် အကျိုးရှိမည်ထက် အပြစ်က ပိုမို၍ နေပေလိမ့်မည်။ လယ်မြေသိမ်းခြင်းကိစ္စနှင့် ပါတ်သက်၍ ဆိုဗီယက်ရုရှားတနိုင်ငံတည်းသာ ရှိသေးသည့်အပြင် ဤသယ်သိမ်းရေးနှင့် ပါတ်သက်၍ တိုင်းသူပြည်သားအသက် ထောင်သောင်းမက သေကြေပျက်စီးခဲ့ရသည်ဟုလည်း ကြားဘူးကြရလေသည်။ သို့ဖြစ်၍ လယ်မြေသိမ်းသော စနစ်သည် တကယ်ကောင်းသည်ဟူ၍ ကေန် မပြောနိုင်ကြသေးချေ။ ထိုမှတစ်ပါး ရုရှားဝါဒသည် တကယ်ကောင်းသည်ဆိုလျှင်၊ ယခုအခါ နိုင်ငံတကာက ရုရှားသို့ သွားရောက်ခါ ၎င်းတို့ကို ဆရာတင်ပြီး ၎င်းတို့၏ဝါဒကို အမြန်လက်ခံ လိုက်ကြမည့်အပြင်၊ ၎င်းတို့၏ ဝါဒ ကောင်းမှုကြောင့် ရုရှားသည် တကမ္ဘာလုံးကို ထွန်းမြန်းနိုင်သည့်အကြောင်းရှိလေသည်။ သို့ပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း မည်သူ့မျှ ရုရှားပြည်သို့ လွတ်လပ်စွာ-ဝင်ထွက် သွားလာနိုင်သည်ဟူ၍ မကြားဘူးသေးချေ။

ကျွန်ုပ်တို့မြန်မာတိုင်းရင်းသားများသည် မိမိတို့၏တိုင်းပြည်အခြေအနေနှင့် တိုင်းရင်းသား အားလုံး တို့၏ စိတ်ဓါတ်ကို သေချာစွာ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း မပြုသည့်အပြင် နိုင်ငံရပ်ခြားတိုင်းတစ်ပါးသားများ၏ အပြောနှင့် (၁) စာတွေ့လောက်နှင့် (ရွှေလသာ-ရွှေညာလွှမ်း) ဟူသောစကားအရ ကိုယ်မရောက်

ပြား
သ်
ကို
က
ရ်
ယ
င်
ရ
ယ
း
င်
ပြီး
၏
း
ာ
း
က

ဘူးသော တိုင်းပြည်၏ဝါဒကို ကြားရုံမျှနှင့် သဘောကျလေ
ရှိကြလေသည်။ မည်သည့်အမှုကိုစွမ်းစွမ်းမဆို၊ ကျွန်ုပ်တို့ တိုင်း
ရင်းသားတိုင်းသည် လက်တွေ့အားဖြင့် အကောင်း အဆိုးကို
မရပ်စဲကြဘဲနှင့် လွယ်ကူစွာ လက်ခံ ဆောင်ရွက် သွားခြင်း
မပြုသင့်ကြချေ။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း ဝါဒလိပ်ကြောင့်
ကျွန်ုပ်တို့တိုင်းရင်းသားအားလုံး ဂျာမန်များ၏ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်
ခြင်း ဓားများဖြင့်ခံကြောင်းကို သတိရကြခြင်းအားဖြင့် နောင်တ
တရားရသင့်ကြပြီ။ စင်စစ်မျှအိဒီတို့ကြိုက်နှစ်သက်သော ဝါဒတ
ခုကိုစည်းမျဉ်းတကျ အကြောင်းခြင်းရာ၊ စုံလင်အောင်ဘော်ပြ
ကာ၊ လူထုထိုက်ပြပြီး လူထုကြီးက ထိုက်ထိုက်လွဲလွဲ ထောက်
ခံကြမှသာလျှင် မိမိတိုင်းပြည်တွင် ထိုဝါဒကို ပေါက်ပွားစေ
သင့်ပေသည်။

ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒမှာသည်း ဆီရသလောက် ဆိုသျှင်၊ ဗြိတိသျှ
ဆိုရှယ်လစ်နှင့် ရပ်ရှားဆိုရှယ်လစ်ဟူ၍ နှစ်မျိုး နှစ်စားရှိလေ
သည်။ ထိုနည်းတူစွာ ဗြိတိသျှ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကိုနှစ်သက်သော
သူအမြောက်အများရှိပြီး၊ ဆိုဗီယက်ရုရှား၏ ဆိုရှယ်လစ်ကို
ကြိုက်သူသည်းအမြောက်အများရှိလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ရပ်စဲ
ဆီရီရသလောက်၊ ဗြိတိသျှဆိုရှယ်လစ်သည် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်
ပေါင်း(၅၀)လောက်က စတင်တည်ထောင်ခဲ့၍လူကြိုက်များ
သည်အတိုင်း၊ သရတိုင်ကောင်းမွန်စွာ တည်တန့်တိုးတက်ကြီး
ပွားသျှက်ရှိလေသည်။ သို့ရာတွင် ဆိုဗီယက်ရုရှား၏ဆိုရှယ်
လစ်ဝါဒမူကားနှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်မျှသာသက်တန်းရှိပြီးကောင်း
မွန်စွာ မခိုင်မြဲသေးသည့်အပြင် ရုရှားဆိုဗီယက် ကောင်း

ကြောင်းကို ကမ္ဘာက အထိအမှတ်ပြုသည်ဟု မသိရှိရသေးချေ
 ထိုင်းပြည်အတွင်းရှိ ပြည်သူလူထု မလိသားသောကြောင့် အ
 တင်းသွတ်သွင်းခြင်းသည်တိုင်းပြည်တည်တံ့နိုင်မြဲမှုကို များ
 စွာထိခိုက်စရာအကြောင်းရှိလေသည်။ အကြောင်းမှာ ထိုအခေ
 မှုတို့ကြောင့် တိုင်းရင်းသားများသည် မကျေနပ်မှုများသည်
 အတောသတ်နိုင်တော့မည်မဟုတ်ဘဲ တဦးနှင့်တဦး အငြင်း
 ပွားကာ ပြည်တွင်းစစ်ကိုအနိတည်းကြွေပြည်ဖြစ်သည့်အတိုင်း
 ထိုပြည်တွင်းစစ်ကြောင့်ပင် စိတ်ငြိမ်းကွဲပြား အင်အားဆုတ်
 ယုတ်သွားပြီး နယ်ချဲ့သမားများ၏လက်တွင်းသို့ သက်ဆင်း
 ကာ ကျန်သဘောကိစ္စသို့ ပြန်လည်ရောက်ကြွေပြည်ဖြစ်သ
 မြင့် သတေမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း၌လည်း ဘောင်ပြပါအခေ
 ဝါဒစနစ် ကိုအစိုးရနှင့်ပြည်သူနှစ်ဦးစလုံးအထူးတလည်ရှောင်
 ရှားသင့်ကြပေသည်။

(၁၂) ဝါဒအခြေခံအလွဲများ။

ရှေးအထက်ကျော်ကာယိက တိုင်းပြည်ကိုအုပ်ချုပ် မင်း
 လုပ်သော ရှင်ဘုရင်များသည် သက်ဦးဆံပိုင် ဝါဒအရ အုပ်
 ချုပ်၍သွားကြလေသည်။ ထိုစဉ်အခါက တိုင်းသူ ပြည်သား
 များ၏ အကြားအမြင်ဗဟုသုတနည်းပါးမှုတို့ကြောင့် သက်ဦး
 ဆံပိုင်စနစ် ထွန်းမိုး နိုင်ခဲ့သော်လည်း ခေတ်၏ ဆွဲဆောင်မှု
 ကြောင့် ကမ္ဘာသူ-ကမ္ဘာသားများသည် အမြင်ကျယ်၍ လာ
 သည်ဖြစ်ရာ သက်ဦးဆံပိုင် စနစ်ကို ရှုရှာ မုန်းတီးလျက် ဒီမို
 ကရေစီစနစ်ကိုသာ လိုလားလာကြလေသည်။

ဒီဒီကချေစီ။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ တိုင်းပြည် အသီးသီး တို့တွင် ဒီဒီကချေစီဝါဒကို ဦးဦးဖျားဖျားသက်ခံသောတိုင်းပြည်သည် ဗြိတိသျှ တိုင်းပြည်ပင် ဖြစ်၍ ၎င်းဝါဒဖြင့်ကြီးပွား တိုးတက်မှုများကိုရကာ ကမ္ဘာကို ထွမ်းချီးနိုင်ကြောင်းနှင့်ယခုအခါ ကမ္ဘာကပင် အထိအမှတ် ပြုကြရချေပြီ။ ထို့ကြောင့်ပင် ဗြိတိသျှ ဝါထီမန်သည် ကမ္ဘာတဝှမ်းလုံးရှိ ပါလီမန်အားလုံးတို့၏ခံခံကြီးဖြစ်ပေသည်။

ဒီဒီကချေစီ ဝါဒကောင်းကြောင်းကို အဆင့်အတန်း မြင့်လာသော တိုင်းပြည်ဟူသရွေ့ တို့က လက်ခံ၍အာဏာရှင်စနစ်ကို တိုက်ဖျက်ကြလေသည်။ သို့ရာတွင် အချို့သော တိုင်းပြည်တို့၌မူကား၊ ဒီဒီကချေစီအမည်ဖြင့် အာဏာရှင် စနစ်ကို မထိမသာ အသုံးပြုလျက်ရှိကြလေသည်။

အာဏာရှင်စနစ် အသက် သွင်းခြင်း။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဟစ်တလာ-မူဆိုလိုနီတို့ ခေတ်စားစဉ်အခါက ၎င်းတို့သည် တန်ခိုးအာဏာကို လိုသားသောသူများ ဖြစ်ကြသည့် အလျောက် အာဏာကိုလက်ကိုင်ပြုကာ အာဏာ ပြင်ကြီးများ ဖြစ်လာလေသည်။ ထိုစဉ်အခါက အာဏာရှင်စနစ် အထောက်အတန်ခေတ်စား လာပြန်သဖြင့် အာဏာရှင် နိုင်ငံများနှင့် ဒီဒီကချေစီနိုင်ငံများတို့သည် ဝစ်ဖြစ်ကြကာ၊ ဒုတိယကမ္ဘာ ဝစ်ကြီးကို ဘန်တီးနိုင်ခဲ့ကြလေသည်။ အစအစဉ်၌ အာဏာရှင်နိုင်ငံများသည် အတော်အတန်အနိုင်ရခဲ့ကြသော်လည်း နောက်ဆုံး၌ ဒီဒီကချေစီနိုင်ငံများသာလျှင် အပြတ်အသတ် အနိုင်ရကြလေသည်။ ထိုနေ့မှစ၍ အာဏာရှင် စနစ်သည် ကြက်ပျောက်လေသည်။

ငှက်ပျောက်-ပျောက်ကွယ် သွားပြန် လေသည်။ ၎င်းစစ်ပွဲကို ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်တွင် ပဋ္ဌမဝါဒစစ်ပွဲကြီးဟု ငှက်တို့က ခေါ်ဆိုလေ့ရှိပေသည်။

ကွန်မြူနစ် ဝါဒ။ ၊ စစ်ကြီး ပြီးဆုံး သွားသော အခါ ရုရှားပြည်နယ်ကွန်မြူနစ်ဝါဒသည် နီးစပ်ရာဖြစ်သော တိုင်းပြည်များသို့ ထွန်းထွန်းသွားကာ ဘရစ်ပြည်ကြီးအတွင်း၌ ချွန်ကော့ရှိုတ်၏ ဒီမိုကရေစီအစိုးရနှင့် မော်စီတို့၏ ကွန်မြူနစ်အစိုးရ တော်ထွန်ရေးသမားများအကြိတ်အနယ်တိုက်ခိုက်ကြလေသည်။

ထိုနောက် ရပ်ရှား ကွန်မြူနစ် ဝါဒသည် ဥရောပတိုက်အရှေ့ပိုင်းနိုင်ငံကသေးများသို့ ပျံ့နှံ့ကာ အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာပြည်သို့ ရောက်ရှိလာပြန်လေသည်။

ဝါဒတိုက်ပွဲ။ ၊ ယခုအခါ ရပ်ရှားက ဗြိတိသျှ-အမေရိကန်နှင့် ပြင်သစ်တို့၏ ဒီမိုကရေစီဝါဒသည် ဒီမိုကရေစီဝါဒအစစ်အပတ်တော်အရင်းရှင်နှင့် နေရှင်တို့ကြီးမားသော ဒီမိုကရေစီဝါဒဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲပြီး၊ မိမိ၏ ကွန်မြူနစ်ဝါဒသာလျှင် ဒီမိုကရေစီဝါဒ အစစ် ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ကမ္ဘာသို့ အတိအလင်း ကျေညာလေသည်။ ထိုနည်းတူစွာ ဗြိတိသျှ၊ အမေရိကန်နှင့် ပြင်သစ်တို့ကလည်း ကွန်မြူနစ်ဝါဒသည် ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားများအား ထည့်ပျားပြီး ဖက်ဆစ်ဝါဒကို ရေလဲနှင့် အသုံးပြုသော ဝါဒဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပြန်လည်ချေပလေသည်။ အတိုအားဖြင့် ဆိုသော် လက်ရှိ အချေအနေအရာ ကွန်မြူနစ်ဝါဒသည် ဖက်စစ်ဝါဒထက် ဆိုးသည်ဟု နိုင်ငံရေးသမား အမြောက်အများတို့က အတည်ပြုကြလေသည်။ ယခုအခါ တော်ပြပါ ဝါဒနှစ်မျိုးလုံး

သည
အဝ
ဆို
ပြည
မှစ
ချစ်
စစ်
အ
နှစ်
သ
ရှိ
က
ရ
သ
တ
၆

သည် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံ အသီးသီး တို့အား ယွှမ်းမိုးနိုင်ခြင်း အလို့ငှာ အပြင်အဆိုင် ပြုလျက် ရှိကြပြီး ဤသို့ ဝါဒခြင်းပြိုင် ဆိုင်ကြသည့် အနေနှင့် တရုပ်ပြည်တွင် ၁၉၄၅-ခုနှစ်ကစ၍ ပြည်တွင်း စစ်ဖြစ်ခဲ့ရပြီ။ မြန်မာပြည်၌လည်း ၁၉၄၈-ခုနှစ် မှစ၍ ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ခဲ့ရပြီ။ မြန်မာပြည်၌လည်း-၁၉၄၈ ခုနှစ် မေလ-၁-ရက်နေ့ကစ၍ ကွန်မြူနစ်များသည်ပြည်တွင်း စစ်ကိုကျေညာခဲ့ပြီ။

ဣမအင်္ဂလိပ်ပြည် ဘာလင်မြို့ အရေးတော်ပုံကြောင့် ဗြိတိသျှ အမေရိကန် ပြင်သစ်ပြည်များနှင့် ရပ်ဘေးကြီးစိုးသော ကွန်မြူနစ် တိုင်းပြည်များသည်လည်း နှလုံးချည်စစ်ပွဲတိုးလျက်ရှိနေ သည့်အပြင် လက်ရုံးရည်စစ်ပွဲစခန်းနှင့် အတော်နီးကပ်လျက် ရှိကြောင်းဖြင့် ဗြိတိသျှနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂွေတာဘီစာင် ကိုယ်တိုင်ကပင် ဖွင့်ဟပြောဆိုခဲ့ပြီ။ သို့နှင့်ပင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး ခပ်ကွက်များက ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်လတ်သော တတိယ-ကမ္ဘာစစ်ပွဲ သည် ဒီမိုကရေစီနှင့်ကွန်မြူနစ်ဝါဒစစ်ပွဲကြီးဖြစ်ရမည်။ သို့ရာ တွင် နောက်ဆုံး၌ ကွန်မြူနစ်ဝါဒက အမှန်ပင် ရှုံးမည်ဟု ဝေဘန်လျက်ရှိနေပေပြီ။

လစ် နှင့် နစ် ဝါဒများ။

ဆိုရှယ်သစ်နှင့် ကွန်မြူနစ်ဝါဒများသည်။ ကားလ်စစ်က တည်ထွင်ခဲ့သော ဝါဒများ ဖြစ်သောကြောင့် များစွာ ကွဲလွဲထူး ခြားခြင်းမရှိချေ။ ၎င်းဝါဒနှစ်မျိုးစလုံးသည် သဘောကြီးထပ်တူ ထပ်မျှပင် ဖြစ်သည့် အတိုင်း ဆိုရှယ်လစ် အဆင့်အတန်းဆို

ရောက်ရှိသော တိုင်းပြည်သည် ရှေ့သို့ တစ်လှမ်းတစ်လှမ်းနှင့် တဖြည်းဖြည်း ကွန်မြူနစ် တိုင်းပြည်အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်ပေသည်။ စင်စစ်မှာ အရင်းနှီးငွေနှင့် ဝန်ကြီးများ မရှိတော့ဘဲ လူတန်းစား မရှိသော တိုင်းပြည်အဖြစ်သို့ ရောက်မှသာလျှင် ဆိုရှယ်လစ်တိုင်းပြည်ဟု ခေါ်နိုင်မည်ပင်ဖြစ်လေသည်။

ဆိုရှယ်လစ် အဆင့်အတန်းမှ နောက်တဆင့် တက်သော် တိုင်းပြည် (STATE) ခြားနားခြင်း မရှိသော တိုင်းပြည်ကိုမူ ကွန်မြူနစ်တိုင်းပြည်ဟု ခေါ်ဆိုကြလေသည်။ ယခုအခါ ရပ်ရှားပြည်ကြီးသည် ဆိုရှယ်လစ်အဆင့်အတန်းသို့ ရောက်ပြီဟုအတိအလင်းမဆိုနိုင်သေးချေ။ ကွန်မြူနစ် အဆင့် အတန်းသို့ ရောက်ရန်ကား အတော်ပင် ကွာဝေးကြသေး၏။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာ့အချစ်ခင်က ရပ်ရှားပြည်သည် ကွန်မြူနစ် တိုင်းပြည်ဟု အထိအမှတ်ပြုကြလေသည်။

ဝါဒစွဲမှန်သင့်

ရပ်ရှားပြည်၌ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒသည် ၁၉၃၆ ခုနှစ်လောက် ကမှ အခြေစိုက်နိုင်ခဲ့၏။ ထိုနေ့မှစ၍ ယခုအထိ နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်အတွင်း စမ်းသပ်၍ပင် ကောင်းမွန်စွာ အထောက်အကူ သေးသည်ကိုထောက်သော် ဝါဒတစ်ခုကိုမိမိတိုင်းပြည်အတွင်း ရုတ်တရက် ထွယ်သင့်တကူ သက်ခံရန်အတွက် အဆိုးစဉ်း စားဘွယ်ပင်ဖြစ်၏။

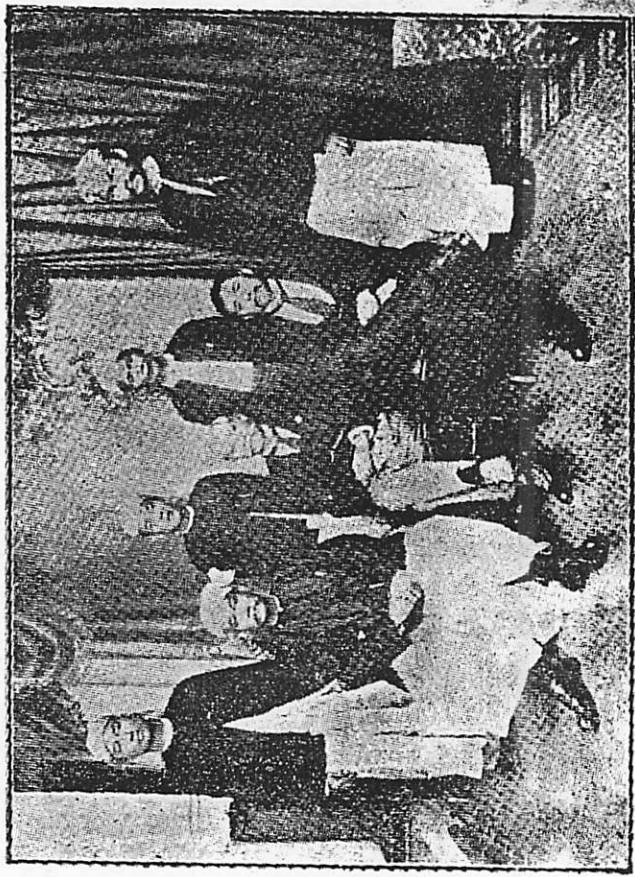
သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးအတွင်းဝယ် တပးတိုင်းပြည်ရှိ ဝါဒကိုလက်ခံမည့်အစား မိမိတိုင်းရင်းသား

သည့်
လေး
ဘတ်
လျှင်
သ်
သ
ည်
ထွ်
ထင်
၏
နှစ်

The Loyal Karens of Burma. ဟူသောစာကို
စီစဉ်ရေးသားသော-မစ္စတာ ဝီတင် (M.A.) ၏ပုံ။

ကရင်မင်းတို့ပင်အမတ်များ။

၀ ၁ ၂ ၃ ၄ ၅ ၆ ၇ ၈ ၉ ၁၀ ၁၁ ၁၂ ၁၃ ၁၄ ၁၅ ၁၆ ၁၇ ၁၈ ၁၉ ၂၀ ၂၁ ၂၂ ၂၃ ၂၄ ၂၅ ၂၆ ၂၇ ၂၈ ၂၉ ၃၀ ၃၁ ၃၂ ၃၃ ၃၄ ၃၅ ၃၆ ၃၇ ၃၈ ၃၉ ၄၀ ၄၁ ၄၂ ၄၃ ၄၄ ၄၅ ၄၆ ၄၇ ၄၈ ၄၉ ၅၀ ၅၁ ၅၂ ၅၃ ၅၄ ၅၅ ၅၆ ၅၇ ၅၈ ၅၉ ၆၀ ၆၁ ၆၂ ၆၃ ၆၄ ၆၅ ၆၆ ၆၇ ၆၈ ၆၉ ၇၀ ၇၁ ၇၂ ၇၃ ၇၄ ၇၅ ၇၆ ၇၇ ၇၈ ၇၉ ၈၀ ၈၁ ၈၂ ၈၃ ၈၄ ၈၅ ၈၆ ၈၇ ၈၈ ၈၉ ၉၀ ၉၁ ၉၂ ၉၃ ၉၄ ၉၅ ၉၆ ၉၇ ၉၈ ၉၉ ၁၀၀

များ၏ အခြေအနေအဆင့်အတန်းနှင့် သင့်တော်မည်ထင်သော နိုင်ငံထဲကား ဝါဒများမှအကောင်းဆုံး အချက်အလက်များကို ကောက်နှုတ်ခါလူများရအကြိုက် ခေတ်သစ် ဗမာသစ်ဝါဒကို တည်ဆောက်လျှင်သာ၍ သင့်တော်ပေလိမ့်မည်။

အကယ်၍ ဝါဒတခုသည် တိုင်းပြည်တခုအတွက် သင့်တော်ကား၍နှင့် မိမိတိုင်းပြည်အတွက် သင့်တော်မည်ဟုထင်ထင်ချယူဆကာ မိမိတိုင်းပြည်အတွင်း အထင်းသွပ်သွင်းမည်ဆိုပါက အခက်အခဲအမျိုးမျိုးတို့နှင့် မချေထွေဆုံကြုံရမည်ဖြစ်သဖြင့် တိုင်းပြည်၏ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြေစင်း သာလျှင်ဖြစ်ရာအကြောင်းရှိသေးသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ဗမာနိုင်ငံတော်အတွက် တိုင်းရင်းသားများ၏ အခြေအနေနှင့် သဘောထားများကို ဖော်စပ်ဘဲ အခြားတိုင်းပြည်၏ ဝါဒကိုအရမ်းမသွပ်သွင်းခြင်းမပြုအပ်ပေ။

အကယ်၍ ဗမာနိုင်ငံတော်အတွင်း၌ ရပ်ရှားဆိုရှယ်လစ် ဝါဒကိုလက်ခံလိုသည်ရှိသော် မြန်မာတိုင်းရင်းသားများ၏ သဘောထားကိုအချိန်ကုန်ခံလျက် လူထု၏ဆန္ဒကိုအမှန်ရယူပြီးမှသာ သွင်သက်ခံရန်အကြောင်းရှိလေသည်။

ယခုလက်ရှိ ဗမာနိုင်ငံအခြေအနေအရ တိုင်းရင်းသားများသည် အကျိုးအကြောင်း အဆိုးအကောင်းကို ကောင်းမွန်စွာ ဝေခွဲနိုင်စွမ်းမရှိသေးဘဲလျက်နှင့် လူတိုင်းလုပ်ရအမည်၊ လူတိုင်းလုပ်ရမည်၊ လူတိုင်း သက်သာချောင်ချိရမည်ဆိုသော အပေါ်ယံကဝါဒကလေးစောက်နှင့် သာမန်အားဖြင့်အကြိုက်တိုးကြံကာ ကွန်မြူနစ်-သို့မဟုတ် ဆိုရှယ်လစ် စသည်ဖြင့်

မိမိတို့နှစ်သက်ရာဖြစ်သွားကြဟန် လက္ခဏာရှိလေသည်။ သို့
 နှင့်ပင် ဝါဒအမျိုးမျိုးတို့၏ ဆွဲဆောင်မှုတို့ကြောင့် ဗမာ့လူထု
 ကြီးမားသည့် သူများယောင်လို့ ပေါင်ရသည်။ အဆောင်ထောင်မှန်း
 မြောက်မှန်း 'မထီဟူသော စကားအရ အဆွဲသန်ရာ မှန်းစင်ရာ
 ထို့ ပါသွားကြသည်ကများလေသည်။

ကိုယ်ကျိုးကိုသာမရှာသင့်။

ဗမာပြည်ကြီး၏ ကောင်းရာ ကောင်းကြောင်းကို လိုလား
 သော သူတိုင်း မိမိ၏အကျိုးကို ငဲ့ကွက်ထွက် တိုင်းရင်းသား
 အားလုံးတို့၏ ကောင်းရာ ကောင်းကြောင်းကိုသာ အဓိက
 ထားပြီး နိုင်ငံရေးသို့ ဝင်ရောက် ဆောင်ရွက်ကြရမည်ပင်။
 'လက်ရှိအခြေ အနေ၌ကား၊ ပါတီအသီးသီးတို့သည် မိမိတို့၏
 အင်အားတောင့်တင်းမှုလောက်သာပခါနီးထားကာ ပရိယာယ်
 အဖို့ နှိုးဆော်ကို အသုံးပြုကာ လူထုကြီးအား ဆွဲဆောင်ကြ
 ထွက် မိမိရာသုံး ခိုင်မြဲမှုအတွက် ကြိုးပန်းကြသည်သာ များ
 လေသည်။' ပါတီလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာ၌ ရာထူး မရသော
 သူများကလည်း ရာထူးရသော သူများကို ဖြုတ်ချရန်သာ
 အမျိုးမျိုးအားထုတ်ကြလေသည်။

လာဘ်စားခြင်း။

တံစိုးလက်ဆောင် စားခြင်းကို ဗမာတိုင်းရင်းသားကပင်
 ရှိခဲ့ကြ၏။ လွန်ခဲ့သော ကာလများက အစိုးရ၏ငွေကို အ
 နှစ်စဉ်စားစားစားသုံးခြင်းသည် ဗမာငွေဟုတ်ဘဲ အင်္ဂလိပ်ငွေ

သို့မဟုတ် ကျားပန်ငွေများသာ ဖြစ်သဖြင့် အပြစ်မရှိ အကျိုး
 မထုတ်ဟု အမျိုးသူများ ပြောလေ့ရှိ၏။ သို့ရာတွင် ယခုအခါ
 ကြီးသည်ကား ကိုယ် မင်းကိုယ်ချင်း ကိုယ်အစိုးရ များက
 အုပ်ချုပ်ထုတ်ရှိသဖြင့် အဆိုပါလာဘ်စားမှုများ အရှင်းပပျော့
 သွားလိမ့်မည်ဟု လူအများကပင် ယုံကြည်ယူဆထုတ်ရှိကြ
 လေသည်။ သို့ရာတွင် ယခုအခါ၌ ထိုအကျင့်ဆိုးများ ပပျောက်
 သွားခြင်း မရှိဘဲ တိုင်းပြည်၏ မျက်နှာဖုံးများ ဖြစ်ကြသော
 ဝန်ကြီး အဖွဲ့ထဲ၌ပင် တိုင်းပြည်၏ ငွေ ၄ သန်း ခြောက်ထိန်း
 ကျော်တိုး နှစ်ခါအောင် လာဘ်စားထားသည်ဟု သတင်းစာ
 များတွင် ဘတ်ဂျူရသဖြင့် အထူးဝမ်းနည်းဘွယ် ဖြစ်လေသည်။
 တိုင်းထိ ပြည်ထိမဟုတ်ဘဲ အစိုးရ၏ ငွေများကို အလွဲသုံးစား
 ထွက် ရှိသူ မည်ရွှေ့ မည်မျှလိမ့်ဦးမည်ကား ကျွန်ုပ်တို့မပြော
 နိုင်ချေ။ ဝန်ကြီးများအထဲ၌ပင် ဤကဲ့သို့အပုတ်နံ့ များနှင့်မကင်း
 ထွင် ထက်အောက်ငယ်သားများအထဲ၌ မည်မျှရှိမည်ကိုကား
 ကျွန်ုပ်တို့ မခန့်မှန်းနိုင်ချေ။

ထွတ်သပ်သော တိုင်းပြည်ဝယ် ဤသို့သော အကျင့်ဆိုးများ
 ပေါများချေသော် ထိုတိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေးအခြေအနေ မည်
 မျှ အောင်တန်း ကျမည်။ ပြန်လည် ထုထောင်ရေး မည်မျှ
 နှောင့်နှေးလိမ့်မည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ သဘောပေါက်နိုင် လောကီ
 မေမြဲအဆိုပါ ဝါအဆိုများသည် ကိုယ်ကျိုးရှာသော ဝါဒများ
 သာအဖွဲ့ဖြစ်၏။

ဗမာပြည်၌ ဘာလိုနေသလဲ။

ဝါဒကောင်းသော်လည်း ဝါဒကို လက်ကိုင်ပြုသောသူက မကောင်းလျှင် ဘာမျှ ကောင်းကျိုးရှိနိုင်မည်မဟုတ်။ ဝါဒညံ့ဖျင်းသော်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်ကကောင်းလျှင် အကျိုးဆုတ်ယုတ်ရန် အကြောင်းမရှိ။ တိုင်းပြည် တပြည်၏ ကောင်းရာ ကောင်းကြောင်းသည် တိုင်းပြည်၏ မျက်နှာဖုံးများ၏ တည်ကြည်မှု ဖြောင့်မတ်မှုတို့၏အပေါ်၌သာ တည်လျက်ရှိလေသည်။ ဗမာနိုင်ငံတော်ကြီးအတွက် အဓိကလိုသားဘွယ်ဖြစ်သော အဓိကအချက်ကြီး တရပ်သည်ကား၊ လူထုယုံကြည်အားထား နိုင်ထောက်အောင် ရိုးသားပြောဆိုတော်၍ သမာဓိရှိသော ခေါင်းဆောင်များကို ခုခံအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်လေသည်။ ဝါဒအမျိုးမျိုးပင်ရှိလင့်ကစား အဆိုပါဝါဒများသည် တချို့တစ်ခုခု မကွာခြားထူးချွန်၊ ကွန်မြူနစ်ဖြစ်စေ၊ ဆိုရှယ်လစ်ဖြစ်စေ အခြားပါတီများဖြစ်စေ၊ ၎င်းတို့၏ အဓိက ရည်ရွယ်ရင်း သည်ကား တိုင်းပြည်၏ တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း သာလျှင် ဖြစ်ကောင်း ပါတီနှင့် ဝါဒများကိုလိုက်၍ အပြစ်ရှာဘို့ လေ့ထူးချွန်၊ စင်စစ်မှာ ဝါဒလက်ကိုင်ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်များ၏အပေါ်၌သာ တည်လျက်ရှိလေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဗမာနိုင်ငံတော် ကြီးပွား တိုးတက်လျက် အုပ်ချုပ်ရေး တည်တံ့ ခိုင်မြဲရေးမှာ တိုင်းပြည်အတွင်း လက်ရှိ အကျင့် ဘောဘိပြားသော ခေါင်းဆောင် အရာရှိနှင့် အမှုထမ်းများကို အမြန် ဖြုတ်ချပြီး သစ္စာ သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ၍

အရည်အချင်းရှိသော ခေါင်းဆောင်များ ဝန်ကြီးများ ပါတီနှင့် အဖွဲ့များကို လူမျိုးမရွေး၊ ပါတီမရွေး ပြန်ထည်ရွေးကောက် ထင်ကြောက်ခြင်းအပေါ် ခွဲသာလျှင်ထည်လျက်ရှိသေးသည်။

အတွေ့ နှင့် အတွေ့ ၊

ရွေးကောက်ပွဲ။

လွတ်လပ်ရေးကို မဆိုင်းမထွေ ချက်ခြင်း အလိုရှိကြကုန်သော ဗီဒီ လူထု ကြီးသည် ပြင်ပပိ ပိပွားရေးကို ရှိသင့်သလောက် မရှိသေးဖို့ မဲစာရင်းများကို အမြန်ကောက်ယူကာ ရွေးကောက်ပွဲကို အဆောထထောင်ကျင်းပခဲ့ရာ။ တိုင်းပြုပြည်ပြု အမတ်- ၂၅၀-ခန့်အနက် တဝက်ကျော်ခန့်တို့သည် ပြိုင်ဘက် မရှိဘဲ ရွေးကောက်ခြင်းကိုခံခဲ့ရလေသည်။

ဤကဲ့သို့ ပြိုင်ဘက် မရှိဘဲ ရွေးကောက်ခြင်း ခံရသော တိုင်းပြည်ကိုယ်စားလှယ်များသည်။ တိုင်းပြည်တိုင်း၌ လိုလိပင် ရှိ ထက်သော်လည်း ဤမျှများပြားသည်ဟု မရှိဘဲ အနည်းအကျဉ်း ချသာရှိသေးသည်။ ဤသို့ ပြိုင်ဘက်မရှိဘဲ အရွေးခံရသူ များပြားခြင်းကို ကမ္ဘာကပင် အံ့ဩ ခဲ့ရလေသည်။ သို့ရာတွင် ဤအကြောင်းနှင့် ပါတီသက်၍ သတင်းစာများသည် ထိုစဉ် အခါက တစ်စုံတရာ ဝေဖန်ခြင်း မပြုခဲ့ကြချေ။ ကမ္ဘာကပင် အံ့ဩ နိုင်သော စံသော ညီညွတ်ရေးကို ရရှိ ကြကြောင်းနှင့်။

ပါတ်သက်၍လည်း မည်သူ့ ထဦးတယောက်ကမျှ ထူးဆန်း သည်ဟု မပြောခဲ့ကြချေ။

သို့ရာတွင် တီးတိုးသမားအချို့တို့လောက်သာ ရွေးကော် ဖွဲ့ကြီးသည် ဒီဂိကရေစီ စနစ်အရ ထရားသဖြင့် ရွေးကောက် တင်မြှောက်သော ရွေးကောက်ပွဲ မဟုတ်ကြောင်းနှင့် စင်စစ် ချက် ပေးကြသော်လည်း တိုင်းပြည်သို့ ပွင့်ပွင့်-လင်းလင်း မပြောဝံ့ကြချေ။

သို့နှင့်ပင်အောက်ပါအချက်များကိုအကြောင်းပြု၍ တီးတိုး သမားများသည် ဒီဂိကရေစီ စနစ်အရတရားသဖြင့် လွတ်လပ် စွာကျင်းပသောရွေးကောက်ပွဲမဟုတ်ကြောင်းနှင့် အကြောင်း ပြကြလေသည်။

(၁) စာ-နယ်-ဇင်းများနှင့် ဖ-ဆ-ပ-လ ဝါဒ ဖြန့်ချိရေး သမားများသည်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ လုပ်ငန်းစဉ် ကို လုံးဝ ထောက်ခံရာ၌ ဗိုလ်ချုပ်သည် လူထု အသံစွဲဖြစ် ကြောင်း၊ လူထုကကြည်ညိုကြောင်းနှင့်ပါရှိလေသည်။

(၂) ထိုစဉ်အခါက ဗမာတိုင်းရင်းသားများသည် လွတ်လပ် ရေး ရလိုသောဆန္ဒ ပြင်းပြ ကြသည့်အပြင် လူတိုင်း တယောက်က လူထု၏အစီအစဉ်ကို အနည်းငယ်မျှထိပါးလျှင် လူထုက အထင်အမြင်မှားပြီး ဒုက္ခအမျိုးမျိုးအပေးခံရလိမ့်မည် ဟု အများကပင် ယူဆခဲ့ကြ၏။

(၃) တိုင်းပြည်အတွင်း ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးရှိသင့်သလောက် မရှိသေးသဖြင့်၊ မပေးသူများသည် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပေးနိုင်ကြသည့်အပြင် အရွေးခံလိုသူများကလည်း စိတ်ချ

လက်ချအရွေးခံရကြချေ။ မတရားသည်းမိတ်တိုင်းကျမဟော
နိုင်ကြသေး။ ဗ၊ ဆ၊ ပ၊ လ၊ နှင့် ဆန့်ကျင်သောသူများသည် သစ္စာ
ပေါက်များဟု စွပ်စွဲခြင်းခံရသည့်အခါမျိုးသည်းဖြစ်၏။

(၄) ထိုစဉ်အခါကရဲဘော်များသည် လက်နက်ကိုင်ဆောင်
ခွင့်ရသဖြင့် ဗ၊ ဆ၊ ပ၊ လ မဟုတ်ဘဲ ရွေးကောက်ဖွဲ့ဝင်
လိုသောသူများသည် အဆိုပါရဲဘော်များကို ကြောက်ရွံ့ကြ
သဖြင့် အချို့တို့ ကမိမိတို့တင်သွင်းထားသော အမည်များကို
ပင် မြန်သည်ရုပ်သိမ်းကြလေသည်။

(၅) ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင် တည်ထောင်ထားသော ရဲဘော်
ရဲခေများသည်သည်း မျိုးချစ် စိတ်ဓါတ်လွန်စွာ ပြင်းပြ
ကြသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်၏ လမ်းစဉ်ကို ဆန့်ကျင်သော သူတိုင်း
မိမိတို့၏ ခန့်သူဟု ယူဆခဲ့ကြလေသည်။

(၆) ရွေးကောက်ဖွဲ့ကျင်းပရာ၌ အချိန်အလွန် တိုထောင်းထု
သဖြင့် အချို့သော ပါတီဝင်များသည် ရွေးကောက်ဖွဲ့
ဝင်ရန် အတွက် လုံလောက်သော ပြင်ဆင်ခွင့်ကို ရသင့်
သလောက် မရခဲ့ကြချေ။

(၇) နိုင်ငံရေးတွင် နာမည် ကြီးခဲ့သော ပါတီများ ဖြစ်ကြ
သည့် မျိုးချစ်ပါတီ၊ ဒီ.ဗမာပါတီနှင့် မဟာဗမာ အစ
ရှိသည်တို့သည်၊ နှုအက်တလီစာချုပ်ကို ကန့်ကွက်သည့်အနေ
နှင့် ရွေးကောက်ဖွဲ့ကို သပိတ်မှောက်ခဲ့ကြ၏။

ဘော်ပြုပါအချက်ကြီးချစ်ချက်ကို အကြောင်းပြု၍တီးတိုး
သမားသည် တီးတိုး စတင်ပြောကြရာမှ အသံသည် တဖြည်း
ဖြည်း မြည်ဟီးလာခဲ့၏။ ယခုအခါ၌မူကား တီးတိုးသမားများ

၏ ထင်မြင်ချက်သည် တစတစ မှန်ကန်လာလေပြီ။ အဆိုပါ ရွေးကောက်ပွဲကို ဒီမိုကရေစီ အဘောတရားအတိုင်း တရား သဖြင့် လွတ်လပ်စွာကျင်းပသော ရွေးကောက်ပွဲဟု ညွှန်ဆို အတိအလင်းပြောနိုင်ကြတော့ချေ။

ထိုအခါက မြန်မာများကဲ့သို့ လွတ်လပ်ရေးကို လိုသား ကြသောကရင်အမျိုးသားများသည် ထိုအပြုအမူကို ကြည့်ရှုရသူများ စွာ အံ့အားသင့်ခဲ့ကြ၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ဒီမိုကရေစီစနစ်အရ ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ဖြစ်ပေါ်၍ အခြေတည်သော အုပ်ချုပ်ရေးသည် အရှည်သဖြင့် တည်မြဲလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ဒီမိုကရေစီအမေ ခြုံသော ဖက်ဆစ်ဆန်သည် အုပ်ချုပ်ရေးသည် ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။

ယခုသင်္ကာရှိ ပြည်တွင်း ထကြွသောင်းကျန်းမှုများ ကို ကြည့်ခြင်းအား ဗမာနိုင်ငံတော်၏ အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ပါ ဝင်သော ကိုယ်စားလှယ်များသည် လူများရ၏ကိုယ်စားလှယ် များ ဟုတ်မဟုတ် ဝေဘန်နိုင်ငံတွယ်ရာ အကြောင်းရှိလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းရှိစဉ်အခါက ဗမာနိုင်ငံတွင်းရှိ လူထု ကြီးသည် ဗိုလ်ချုပ်ကို စွဲလမ်း ကြည်ညို ကြသည့် အတိုင်း ဗ-ဆ-ပ-လ-လမ်းစဉ်ကို တစ်ခဲနက် ထောက်ခံကြသည်ဟု ဆို နိုင်လောက်သော်လည်း ဗိုလ်ချုပ် ကွယ်လွန် သွားပြီးနောက် အချို့သော ခေါင်းဆောင်များတို့သည် အချင်းချင်း စိတ်ဝမ်း ကွဲပြားသွားရုံမျှမကဘဲ။ ယခုကဲ့သို့ လက်နက်ကိုင်၍ တော် ဖွန် ဝန်ကန်သည့် အဖြစ်မျိုးသို့ ရောက်ရခြင်းသည် လွန်စွာ အရှုပ်ဆိုးလျက် ဝမ်းနည်းဘွယ်ဖြစ်လေသည်။

လက်ရှိအခြေအနေအရ ဗမာနိုင်ငံကြီးသည်အခြေဆိုးထွက်
 ရှိပြီ။ သူပု သောင်းကျန်းမှုများသည် အမြန် ဖြိုပစ်သွားခြင်း
 မရှိဘဲ ဆက်လက်၍ သွားသွင် ရရှိပြီးဖြစ်သော လွတ်လပ်ရေး
 ကြီး ဆုံးရှုံးသွားနိုင်ဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိပြီး တိုင်းရင်းသား
 များသည် ကျွန်ုပ်တို့ဘက်ဘဝသို့ ပြန်သည် ရောက်ရှိကြမည်
 ကို စိုးရိမ်မကင်းဘွယ်ရာရှိတော့၏။ သို့ဖြစ်၍ ဗမာ့လွတ်လပ်
 ရေး တည်မြဲမှုကို တကယ်လိုလားသော တိုင်းရင်းသားတိုင်း
 မိမိတို့၏ အများများကို အမှန်သို့ ရောက်အောင် စိတ်ဓါတ်
 ပြောင်းလဲကာ ပြန်သည်ပြင်ဆင်တို့ မနှောင့်နှေးသင့်ကြချေ။

ရဲဘော်ကိစ္စ။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ပဋ္ဌမဆုံး ရည်ရွယ်ချက်သည်ကား
 လွတ်လပ်ရေးကို နှလုံးရည်နှင့် တိုက်ယူရန်ပင် ဖြစ်၏။ ဗမာ
 နိုင်ငံရေးပါတီနှင့် ဗြိတိသျှတို့၏ သဘောထားကို ကောင်းစွာ
 သိနှင့်ပြီးသော ဗိုလ်ချုပ်သည် နှလုံးရည်တိုက်ပွဲကို လက်ရုံး
 ရည်နှင့်ခြောက်ထွန်း၍ ပြုမှသာ သွင်းအောင်မြင်မည်အကြောင်းကို
 ကောင်းမွန်စွာ နားလည်ထားလေသည်။ ထိုအခါက အချို့သော
 စစ်ပြန်ရဲဘော်ဟောင်းများသည်လည်း ဘားမားခိုက်ဖယ် စစ်
 တပ်များအထဲသို့ ဝင်ရောက် အမှုထမ်းကြလေသည်။ လွတ်
 လပ်ရေးအတွက် စိတ်ထက်သန်သော လူငယ်များဖြစ်ကြသည်
 အလျောက် အချို့တို့သည် လွတ်လပ်ရေးကို အကြမ်းဘက်၍
 တိုက်ရမည်ဆိုလျှင် အမှန်တိုက်ရဲသောသူများဖြစ်ကြလေသည်
 သို့ရာတွင် အချို့ တို့သည် စစ်ဥပဒေ၏ ကြပ်တည်း မှုကို

ကြောက်ရွံ့ ကြီးသာကြောင့် စစ်ထဲသို့ ဝင်လိုစိတ်များ မရှိ ကြချေ။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အလုပ်လက်မဲ့ လူငယ်များကို အလုပ်ပေးချန်အတွက် ရပ်ကွက်တိုင်း၌လှိုလှိုနှင့် ရဲဘော်တပ် ဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းပေးပြီးသျှင် အချစ်ရပ်ရှိ လူငယ် များအား အလုပ်ပေး သည်။ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ် ထက်သန်ရန် အတွက် လည်း စခ-နယ်-အင်း အစောင်စောင်၌က အမျိုးမျိုးရေးသား အားပေးကြ သည်။ သို့နှင့်ပင်ရဲဘော်တပ် ဖွဲ့သည်။ အင်အား တောင့်တင်း၍သာလေသည်။

သို့ရာတွင် ဆာပေါ်ထွန်းအစိုးရက ဤကဲ့သို့ပါတိတ်စစ်တပ် ဖွဲ့စည်းခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သည်ဟုဆိုကာ ရဲဘော် အခြောက်အများကို စတင်ဘမ်းဆီးလေသည်။ ဤသို့ဘမ်းဆီး ရာမှ မကျေနပ်မှုများသည် တစ်တစ်ပွားများသာကာ။ သပိတ် များ တ-ယိုးပြီးတ-ယိုး ပေါ်ပေါက်လာပြီးနောက် ဆာပေါ်ထွန်း အစိုးရ အရှုံးပေးရသည့်အထိ ရောက်သွားလေသည်။ ထိုစဉ် အခါက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် လူထုအင်အားကောင့်တင်း သည့်အတိုင်း လူထု၏ ထောက်ခံမှုကို ရရှိသဖြင့် အောင်မြင် ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုအောင်မြင်ခြင်းသည် နောင်လာ ၉ တံ့သော အချိန်များ၌ ခဲရာခဲဆစ်အမျိုးမျိုးပေါ်ပေါက်လာရန် အကြောင်း တချပ်ဖြစ်လေသည်။

လွတ်လပ်ရေး ရလုနီးသာအခါမှစ၍ ရဲဘော်များသည် တပ်ဖွဲ့ အနေမှ နိုင်ငံရေးအဖွဲ့ အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲရမည့် အ ကြောင်း၊ လက်ခံကံများအားလုံးပြန်အပ်ကြရမည့်အကြောင်း။

ပစ္စုဒ္ဓိပေါင်းစသော စစ်ဝတ် စစ်စားများကို မဝတ်ဆင်ကြရ။
 စစ်ရေးဓမ္မပြုရသည်ဖြင့် အမိန့်တရပ် ထွက်ပေါ်လာလေသည်။
 ထိုဥပဒေကို ရဲသော်များက မနာခံသဖြင့် အစိုးရ အဖွဲ့က
 ပဋိပညာအကြိမ်အရှုံးပေးလိုက်ရ၏။ အစိုးရသည်ဤကဲ့သို့အရှုံး
 စွက်ကနေပြီးဈေးဦးဖောက် ခဲ့သောကြောင့်၊ နောက်ထပ်ပေါ်
 ပေါက်ဆဲ ပေါ်ပေါက် လတ် သော အခက် အခဲများတွင်လည်း
 အရှုံးပေးရမည့်ဘတ်ကသာများစရာအကြောင်းရှိ၏။ မိမိတို့၏
 ဇုတ်သိက္ခာကို မေးထောက်ဘဲ လူထု၏ ဆန္ဒကိုသာ လိုက်
 လျောခဲ့ဘူးသောကြောင့် နောင်ပေါ်ပေါက်သည့် ဇာတိတိုင်း၌
 မလိုက်လျောခဲ့သော် လူထုအပြစ်တင်ရန် အကြောင်းတရပ်
 ဖြစ်နိုင်၏။ ဆက်လက်၍ လျော့ပေးပြန်သွင်လည်း အစိုးရ၏
 ဂုဏ်သိက္ခာ ပိုမိုထိခိုက်မည်ဖြစ်၏။ ဤကား အစိုးရ၌ လိုအပ်
 သော ချို့ယွင်းချက် တခု ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ဘွယ်ရာ ရှိ
 လေသည်။

ဒီမိုကရေစီအညံ့စား။

ဒီမိုကရေစီကိုလိုလားသည်ဟု အသံကောင်းဟပ်နေသော
 မည်သည့်တိုင်းပြည်ဆို ပညာအမြော်အမြင် နည်းပါး၍ ဒီမို
 ကရေစီ၏ သဘောတရားများကို နားလည်လျှင် ဒီမိုကရေစီ
 အညံ့စားကိုသာ ရရှိကြပေလိမ့်မည်။ ထို့ဖြစ်၍ ဗမာတိုင်းရင်း
 သားများသည်၊ ဒီမိုကရေစီ အကောင်းစားကို ရရန် အထွက်
 ကြိုးပန်းကြရပေမည်။

ရှေးအခါကသော်၎င်း၊ ယခုအခါ၌သော်၎င်း၊ တိုင်းရှင်း
 သား အချို့ တို့သည် အချိန်ကုန် ငွေကုန်ခံကာ မဲပေးဘဲ
 ဆေးစွာနေတတ်ကြ၏။ မဲ၏တန်ဖိုးကိုကောင်းမွန်သိသော
 သူများကလည်း မဲအရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်လေ့ ရှိ၏။ မဲ၏တန်
 ဖိုးကို ကောင်းစွာသိသူအချို့တို့ပင် မိမိတို့၏ပါတီ ဝင်ရောက်
 တို့ကြောင့် မိမိတို့နှင့်နီးစပ်ရာ ခပ်ငင်ရာဖြစ်သော သူများအဘို့
 သာ မဲပေးကြသည်ကို တွေ့ရှိကြရလေသည်။ ဤသို့သောအပြု
 အမူများကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဒီမိုကရေစီအကောင်းစားကို
 ရရန်အတွက် အလွန်ပင်ခဲယဉ်းလေသည်။

မြန်မာပြည်၌ မဲအရောင်းအဝယ်ကိစ္စ အလွန်များကြောင်း
 ကို လူတိုင်းအသိပင်ဖြစ်၏။ အမတ်ရွေးကောက်ပွဲတွင်သာမက
 ရွာသူကြီး ရွေးကောက်ပွဲများ၌ ပင်လျှင် ငွေကြေးအမြောက်
 အများ အကုန်အကျ ခံကြလျက် တံစိုးလက်ဆောင် ပေးကမ်း
 ခြင်း မဲဝယ်ခြင်းစသောအမှုများကိုပြုလုပ်လေ့ ရှိကြလေသည်။
 ဤနည်းဖြင့် ငွေအမြောက်အများ အကုန်အကျ မခံနိုင်သော
 သူသည်။ အရည်အခြင်းပင် ရှိသင့်ကစား၊ ရွေးကောက်ပွဲတွင်
 အောင်မြင်နိုင်ဘွယ်ရာ အကြောင်းမရှိချေ။ မဲအရောင်းအဝယ်
 ကိစ္စကို ဥပဒေကြမ်းတည်းစွာ တားမြစ်ထားပါသော်လည်း
 ရွေးကောက်ပွဲတိုင်း၌ လိုလိုပင် မဲအရောင်း အဝယ် ကိစ္စနှင့်
 မကင်းချေ။ သို့နှင့်ပင် မဲဝယ်ပြီး ရာထူးယူရသောသူများသည်
 မိမိတို့ ကုန်ကျခဲ့သော ငွေများကို ပြန်၍ရရန် ငွေရပေါက်
 ရလမ်းကို ထွင်ရပြန်သဖြင့် တိုင်းပြည် တိုးတက် ကြီးပွားရေး
 ကို ထင်သလောက် ထမြောက်အောင် ထိရောက်စွာ ဆောင်

ရွတ်ခြင်း၊ တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ လိမ္မော်သီးသည် ဟုတ်ချေ၊ သော်ငြိမ်အကြောင်း
များကြောင့် ကုန် အမျိုးသား များသည်။ ရွေးကောက်ပွဲသို့
ပင်ရောက်အရေးခံလိုစိတ်နည်းပါးခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့
သော၊ ပိုမိုတိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် အဆင့်အတန်းမျိုး ကျွန်ုပ်တို့ တိုင်းပြည်၌
ထွန်းရှိုး နေသရွေ ကာလပတ်လုံး ဗမာနိုင်ငံတော် ကြီးပွား
တိုးတက်ရေးကို ပိုမိုနှောင့်နှေးစေလိမ့်မည်။

ဥပဒေသစ်များ။

၁။ လက်နက်ပုန်။ ၊ တိုင်းပြည် တပြည်၌ ဥပဒေသစ်
များ ပေါ်ပေါက်လာတိုင်း အခက်
အခဲ အမျိုးမျိုးတို့နှင့် ထွေကြွေအတတ်၏။ ဗဟိုဒီမိုကရေစီ ဗမာနိုင်ငံ
တော်အတွင်း ၊ ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်လာသော ဥပဒေသစ်
ထုတ်ပြန်မှု ဆက်နက်ပုန်း များကို ပြန်၍ အုပ်စုမည့် ဥပဒေပင်
ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းဥပဒေအရ လိုင်စင်မရှိသော လက်နက်ပုန်း
များကို ကိုင်ဆောင်ခြင်းနှင့် ထားပြတိုက်ခြင်း များကို သေ
ဒဏ်ပေးမည်ဟု ပါရှိသော်လည်း လက်နက်ပုန်း ကိုင်သူများ
နည်းပါးသွားသည် ဟူ၍ မရှိဘဲ ဥပဒေနှင့် ထုတ်ကင်းမည့်
နည်းသစ်အမျိုးမျိုးတို့ကို ရှာကြံပြီး ကိုင်ဆောင် ထားကြဟန်
လက္ခဏာရှိလေသည်။

လူတို့သည် ဤသို့လေးသော အပြစ်ဒဏ်ကို ကြောက်ရွံ့
ထက်ကြောက်စွာ ဖြစ်ရာ ဤကဲ့သို့သော ဥပဒေမျိုးကို ထုတ်လိုက်
ခြင်းအားဖြင့် တိုင်းပြည်အတွင်း လက်နက်ပုန်းများ ပပျောက်

ထွားလျက် ချွမ်းသွားလိမ့်မည်ဟု သာ ဧည့်ရွယ်ခဲ့
ကောင်း၏။ သို့ရာတွင် ဧည့်ရွယ်ချက် မပြည့်စုံဘဲ ယခု
နေခြင်းသည် အစိုးရ၏ အင်အားကို များစွာ ထိခိုက်လေသည်။

၁။ လယ်သီးစားနှင့် လယ်မြေချထားရေး
ဥပဒေများ။

ရှေးအခါက လယ်ပိုင်ရှင်နှင့် သီးစားသမားသည် အတော်
ပင် သင့်မြတ်ကြသည်ဟု ဆိုနိုင်လောက်သော်လည်း ယခုအခါ
၎င်းတို့ အချင်းချင်း မသင့်မတင့် ဖြစ်ကြကာ ခန့်သူသတ္တဝယ်
ဖြစ်ကြချေသည်။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းသည် လောလော
ထယ်ပေါ်ပေါက်လာသော သီးစားနှင့် လယ်မြေချထားရေး
ဥပဒေသစ် ပေါ်ပေါက်လာသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု လူတိုင်း
ယုံကြည်ကြသည်။ အတိုင်း တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်းနှင့် ပြီးပြတ်
နိုင်သော အချိန်တွင် အခက်အခဲများ ပိုမို များပြား လာအောင်
ဘိတ်ခေါ်လိုက်ခြင်းနှင့် မခြားထူးချေ။

အဆိုပါ သီးစား ဥပဒေသည် လယ်ပိုင်ရှင်ကလေးများ
အတွက် စီးပွားရေးအခက်အခဲနှင့် ကြိုကြိုက်ကြရ၍ ပစ္စည်းပုံ
လူတန်းစားများ အတွက်လည်း တစ်စုံတရာ အကျိုးခံစားခွင့်
ရှိသည်ဟု ဆိုသိရသေးချေ။ ကျွန်းနှင့် လယ်စိုက်အတွက် အသင့်
အတင့် အရင်းအနှီးရှိသော သူများသာလျှင် အကျိုးခံစားခွင့်
အနည်းအတန် ရလေသည်။

အဆိုပါ ဥပဒေကို ထုတ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် အခြားဖြစ်ပွားခြင်း
တဦးနှင့် တဦး တရားစွဲဆိုခြင်း၊ အချင်းချင်း ထိုးခတ်သတ်ဖြတ်

... ခေတ်ပြောင်း တိုင်းပြည် အတွင်း ပြင်ပသက်
... အစိုးရအပေါ်တွင် ကြည်ညိုမှု နည်းပါး
... ဆန့်ကျင်သူ များပြားလာလေသည်။ သို့နှင့်ပင်
... ကျင့်သုံးမှုများကို ဖြေရှင်း၍ကုန်နိုင်သည်ဟူ၍ခံစား အထင်
... နှင့်အခြေတလွဲစီဖြစ်လျက်ရှိလေသည်။

သို့ဖြစ်၍ နောက်ထပ်ဥပဒေသစ်များကို ထုတ်ရေးအတွက်
အဆုံးတမည် စဉ်းစားရပေရလိမ့်မည်။ အကြောင်းမူကား
ဥပဒေအသစ် ထုတ်လိုက်တိုင်း ဤသို့သော အဖြစ်မျိုး ထင်မိ
ပေါ်ပေါက်လာသည် ရှိသော် အုပ်ချုပ်ရေးကို ပိုမိုရှုတ်ထွေး
ထိခိုက်စေမည်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

စည်းကမ်းသေဝပ်ခြင်း။

တိုင်းပြည်တပြည်၏ အုပ်ချုပ်ရေး တည်တံ့မှု အတွက်
အဓိကလိုအပ်သော အကြောင်းတရပ်သည်ကား စည်းကမ်း
သေဝပ်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ စည်းကမ်း ဥပဒေများသည် လူတိုင်း
ထယောဒက်-သို့မဟုတ် လူတစ်ဦး၏ ကောင်းစားရေး လောက်
သာမဟုတ်ဘဲ လူတိုင်းလုံး(၀၁) တိုင်းရင်းသား အားလုံးတို့၏
ကောင်းစားရေးအတွက်ပင်ဖြစ်လေသည်။ ပြည်ပိုင်အစိုးရတို့၏
တာဝန်သည်ကား၊ ထားရှိသော စည်းကမ်း ဥပဒေ များကို
တိုင်းရင်းသားတိုင်း လိုက်နာနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်၍
စည်းကမ်းသေဝပ်မှုအတွက် ဆောင်ရွက်ရာ၌ မည်သူတို့
ထယောဒက်မှ ညှာတာ ထောက်ထားစရာ အကြောင်း မရှိ
သင့်ချေ။

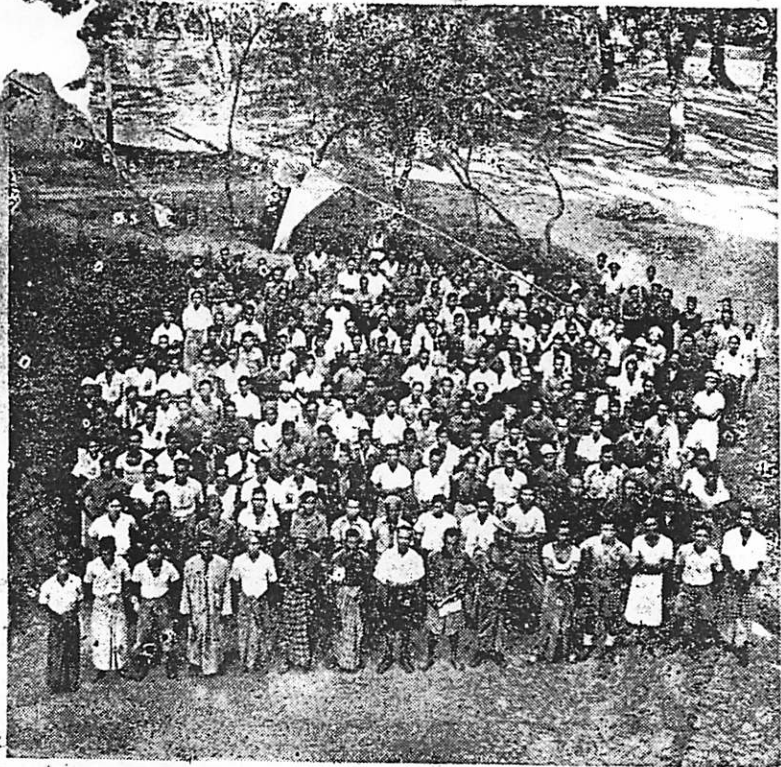
စစ်တမ်း

မြတ်သျှ စစ်တပ်များ၌ စစ်ပြေးများ အနည်းအတိုင်းသာရှိ၍ အဆိုပါ စစ်ပြေးများကို အပြစ်ဒဏ် ပေးသောနည်းတစ်ခုထည်းသာ ရှိခဲ့သေးသည်။ ၎င်းအပြစ်ဒဏ်သည်ကား စစ်ပြေးများကို သေနပ်နှင့် ပစ်သတ်ခြင်းသာလျှင် ဖြစ်၏။ ဘုရင်ကော့ကုန်၏ သားပင်ဖြစ်လင့်ကစား၊ ၎င်းပြစ်မှုကို လျှားလွန်သည့်ကဲ့သော် အဆိုပါအပြစ်ဒဏ်ကိုမျှချခံရမည်ပင်ဖြစ်၏။

ယခုသက်ရှိ ဗမာနိုင်ငံတော်၏အခြေအနေအရာ၊ မြန်မာသာပါဝင်သော ခြေလျှင်တပ်ရင်း(၅)တပ်မှစစ်သားတဝတ်လေသည် စစ်ထဲမှ ထွက်ပြေးကြ၏။ ပြေးရုံမျှမကသေး၊ အစိုးရကိုပင် ပြန်သည် ထော်ထွန်လျက်ရှိ၏။ ထွက်ပြေးသူ အချို့တို့သည်သည်း ယခုအခါပြန်၍ ဝင်သည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် ဤသို့ ဝင်ခွင့်-ထွက်ခွင့်များ ပေးထားခြင်းကြောင့် စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့ ဖြစ်သွားကြဟန် လက္ခဏာရှိလေသည်။ ဤပြဿနာကြီးကို မြန်သည်ပြင်ဆင်ရန်မှာကား ထင်သလောက် လွယ်ကူစွာမည် မဟုတ်ချေ။

မြတ်သျှနှင့် အမေရိကန်တို့၏ ဒီမိုကရေစီ ဆုတ်ချုပ်ရေးသည်ကား နိုင်ငံရေးပါတီများသည် စစ်တပ်နှင့် တစ်စရာသက်ဆိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ဘဲ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ၏ လက်ကိုင်နတ်မဖြစ်ခဲ့ကြချေ။ သူတို့ဦးတယောက် သို့မဟုတ် သူတစ်ယောက်ဟုတ် ပါတီတစ်ခု၌ စစ်တပ်ဟူ၍ မရှိချေ။ စစ်တပ် များသည်၊ ရှင်ဘုရင်၏စစ်တပ်၊ သို့မဟုတ်-တိုင်းပြည်တပြည်လုံး၏ စစ်

ဒုတိယအကြိမ်ကာကွယ်ရေးသင်တန်းသို့
တက်ရောက်သောအမျိုးသားနယ်တာဝန်ခံများ။

အိန္ဒိယပြည်၌ လော့ခ်ချဲ့(၆)စ် ဖော့(၆) နှင့် တွေ့ဆုံရ
သော ကရင်အမျိုးသားကိုယ်စားလှယ်တော်များ။
ဝဲမှ ယာသို-မစ္စတာစစ်တနီလူနီ-စောဖါတွ
ဒေါက်တာ-ဆာ ဆံဆီဖို။

အခြေကြံသည့် အလျောက် ပါတီတစ်ခုသည် အင်အား
ခိုင်မာစောင့်တင်းသောလည်း ပြည်သူ့စစ်ကို ကြိုးကိုင်
ညှိယူအစဉ်အလာမရှိခဲ့ချေ။

ပါတီတစ်ခုနှင့်တစ်ခုသည် အာဏာလှသည်ရှိသော် တိုင်းရင်း
ကားလုံးတို့သည် တရားသောနည်းလမ်းအတိုင်းအတိုက်
ပြုခဲ့ကြလေသည်။ တဦးနှင့်တဦး လက်နက်စွဲကိုင်ကာ
တိုက်ခိုက်စရာ အကြောင်းမရှိချေ။ အကယ်၍ ထဦးနှင့်တဦး
လက်နက်စွဲကိုင်ပြီး တော်ထွန်သည့်အမှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့လျှင်
ရှိသော်-ပါတီစွဲမရှိသော စစ်တပ်နှင့် ဖုလိပ်များသည်။ အခါ
အားလျော်စွာ ချက်ချင်းအရေးယူနှိမ်နင်းနိုင်လေသည်။

ယခုအခါ ဗမာနိုင်ငံတော်ကြီး၌ ကားအစိုးရ၏ အာဏာကို
အလှအလက် ပြုလျက်ရှိသည်ဖြစ်ရာ။ အစိုးရက စစ်တပ်ကို
အသုံးပြုနိုင်သလို အတိုက်အခံပါတီများကလည်း စစ်တပ်များ
ကိုအသုံးပြုကြလေသည်။ အချို့သောစစ်ဗိုလ်နှင့် စစ်သမားများ
သည် သည်း နိုင်ငံရေးပါတီတွင် ပါဝင်လျက်ရှိကြသဖြင့် မိမိ
ဘို့၏ပါတီ တောင့်တင်းရေးအတွက် ပါဝင် ကြိုးစားကြလေ
သည်။ ဤဘာသာအမှားတော်ယုံကြီးကို အမြန်ဆုံးနည်းနှင့် ပြန်
လည်ပြုပြင်ရန်လိုအပ်ချေပြီ။ လက်ရှိအခြေအနေအားလုံးတို့ကို
ရပ်ဆိုင်းကာ ဒီမိုကရေစီသစ် သဘောမျိုးဖြင့် အသစ်တဖန်
ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်မည်ဆိုလျှင် ဗမာနိုင်ငံတော်ကြီးအတွက်
အကောင်းဆုံးဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ဥက္ကဋ္ဌစောဘဉ်း ညီရေး
နိုင် မြဲ တည်တံ့ သော အစိုးရ

တိုင်းပြည် မရှိသော လူတမျိုးသည်။ လူမျိုးကြီး (Nation) ဟု ကမ္ဘာက အထိအမှတ်ပြုလိမ့်မည် မဟုတ် အကြောင်းမူကား ၎င်းလူမျိုးသည် ကိုယ် မင်း ကိုယ် မင်း နေနိုင်ခွင့်မရဘဲ တပါး အမျိုးသားများ၏ လက်အောက်ခံသာ နေထိုင်ကြခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။ ပင်ကိုယ်တိုင်း ပြုပြင်၍ နိုင်သော လူတမျိုးသည် ကိုယ် မင်း ကိုယ် မင်း နှင့် မနေရအောင် စီမံတို့၏ ညံ့ဖျင်းမှုကြောင့်သာ ဖျင့်မြင်ပြီး နိုင်ငံချစ်ခြား တိုင်း တပါးသားများ၏ လက်အောက်ခံ အဖြစ်ဖြင့်သာ အောက်ကျ နောက်ကျ ရှိကြရလေသည်။ သို့ရာတွင် ကိုယ် တိုင်း ကိုယ် ပြည် ကိုယ် မင်း ကိုယ် ချင်းနှင့် ရှိသော လူမျိုးတို့ သည်ကား။ သူတပါး၏ လက်အောက်ခံသို့ မရောက်စေရန် နိုင်မြဲတည်တံ့ သော အစိုးရကိုရန် အတွက် အင်တိုက် အားတိုက် လုံးပန်း ကြရမည်ပင်ဖြစ်လေသည်။ အောက်ပါအချက်ကြီး ၃ ချက်နှင့် ပြည့်စုံသော အစိုးရသည် ကာလကြာမြင့်စွာတည်တံ့ နိုင်မည် ဖြစ်ပေမည်။

၁။ ဗူထုမေတ္တာ။

အစိုးရတိုင်း၌ ပဌမလိုအပ်သောတာဝန်ဝတ္တရားသည်ကား တိုင်းပြည်အတွင်း ငြိမ်ဝပ်ပိပြားအောင် စောင့်ရှောက် ထိမ်းစိမ်းရေးပင်ဖြစ်လေသည်။ တိုင်းပြည်အတွင်း ငြိမ်းဝပ်ပိပြား

၎င်းနှင့်အမျှ တိုင်းရင်းသားများ၏အသက်နှင့် စည်း
 လုံးခြုံငုံမှုကိုရရှိနိုင်မည်ဖြစ်၍ တိုင်းရင်းသားများ၏ သက်
 ချောင်ချီရေးသည် ပေါက်ဖွား လာကာ၊ အစိုးရအပေါ်၌
 ဤအားထား လေးစားလိုသော မေတ္တာစိတ်များသည်
 သားခွဲလျှောက်ဖြစ်ပေါ်လာမည်ဖြစ်ချေသည်။ လူထု၏မေတ္တာ
 စိတ် မေတ္တာမှန်ကို တကယ်တန်းရရှိသော အစိုးရသည် မိမိတို့
 ၏ စိမ်းအုပ်ချုပ်မှု၌ အခက်အခဲ ဟူသရွေ့တို့ကို လွယ်ကူစွာ
 အောင်မြင် နိုင်မည်ဖြစ်သဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေး တည်တံ့မှုကိုရရှိ
 နိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ တည်တံ့ ခိုင်မြဲလိုသော အစိုးရ
 တိုင်းတိုင်းပြည်၏မေတ္တာကို ခယုသင့်ကြပေသည်။

၂။ လူထု၏ကြည်ညိုခြင်း။

အစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်မှု တည်တံ့ရေးတွင် အကြီးဝင်လျက်
 ရှိသော အရင်းခံ ဝတ္တရားကြီး တခုသည်ကား၊ တိုင်းပြည်၏
 ကိုယ်စားသည် အစစ်အမှန်များကို တရားသော နည်းလမ်း
 အတိုင်း ရွေးကောက် တင်မြှောက်၍ အဆိုပါ ကိုယ်စားလှုပ်
 များက ရေးဆွဲသော ဥပဒေများကို တိုင်းရင်းသား အားလုံး
 စည်းကမ်း သေဝပ်စွာ ညီညီညာညာ လိုက်နာ ကြံခြင်းပင်
 ဖြစ်၏။

အစိုးရသည် တိုင်းပြည်၏ စည်းကမ်း ဥပဒေအရ တရား
 သဖြင့် အုပ်စိုးနိုင်မှသာလျှင် လူထု၏ကြည်ညိုခြင်းကို ခံရလိမ့်
 မည်ဖြစ်၏။ လူထု၏ ကြည်ညိုခြင်းကို ရရှိမှသာလျှင် အုပ်ချုပ်
 ရေး တည်တံ့ ခိုင်မြဲနိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။ မျက်နှာကြီးငယ်လိုက်

ခြင်း၊ အရတိတရား လိုက်စားပြုစား၊ လစဉ်လေ့
 များကို လက်သင့်ခံခြင်း စသည်တို့ဖြင့် မကင်းမရှင်
 သည် လူထု၏ အကြည်အညိုကို အခိုက် အတံ့မျှသာ
 နိုင်မည်ဖြစ်သဖြင့် လူထု၏ ထောက်ခံမှုကိုကြာမြင့်စွာ
 ဘဲ အုပ်ချုပ်ရေး ထည်တံ့မှုကို ပျက်ပြားစေရန် အ
 တချပ်ဖြစ်ပေသည်။

၃။ လုံခြုံမှုအတွက်စိတ်ချရခြင်း။

တိုင်းသူ ပြည်သား အားလုံးတို့၏ လုံခြုံစွာ နေထိုင်နိုင်ရေး
 အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရသည် စီမံပေးနိုင်ရမည် ဖြစ်၏။
 ပြည်ထွင်း၏ ဆူးညောင့်ခဲလုပ်များဖြစ်ကြသော ခိုးသားထားပြ
 နှင့် သောင်းကျန်းသူများကို နှိပ်နှိုင်းနိုင်ရမည့်အပြင်၊ ပြည်ပ
 ဖြစ်သောတိုင်းတပါးသားတို့၏ဘေးရန်ကိုလည်းကွာ၊ ကွယ်ပေး
 နိုင်စွမ်းရှိရမည်ဖြစ်ချေသည်တိုင်းပြည်အတွင်းလုံခြုံမှုအတွက်
 စိတ်ချ-လက်ချ မနေကြလျှင်၊ တိုင်းရင်းသား များသည် မိမိ
 တို့၏ အစိုးရအပေါ်တွင်အယုံအကြည်ပျက်ပြားကာ အုပ်ချုပ်
 မှု ထည်တံ့ရေးကို ချက်ခြင်း ထိခိုက်နိုင်ဘွယ်ရာ အကြောင်း
 ရှိလေသည်။

ဘော်ပြပါအချက်ကြီး သုံးချက်နှင့် ပြည့်စုံသော အစိုးရ
 တိုင်းသည် မိမိတို့၏ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ပါတ်သက်၍ တိုင်းရင်း
 သားများ၏ ယုံကြည်စားထားမှု၊ ကြည်ညို လေးစားမှု။

ကမ္ဘာသည် တူညီ တကယ်တန်း ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ရာ
 ကားကားလုံး ကြီးပွားတိုးတက်မှု၊ သက်သာချောင်ချိမှု
 မည်ပင်၊ ပြောသော တိုင်းပြည်အဖြစ်သို့ အသွင်
 ပြောင်းပြန်ဖြစ်သည့်အတိုင်း၊ တည်တံ့ ခိုင်မြဲသော အစိုးရ
 ပါရှိစေရန် တည်မြဲခိုင်မာမည် ဖြစ်သောကြောင့်၊ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း
 ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းအသီးသီးရှိ အစိုးရအဖွဲ့တိုင်းသည် တည်တံ့ ခိုင်မြဲ
 သော အစိုးရဖြစ်လိုသော်၊ ဘော်ပြပါ အချက်ကြီးသုံးချက်ကို
 လက်မလွှတ်သင့်ကြောင်းရေးသားရပေသတည်း။

စောသာဒင်ရေး။

လုံခြုံရေးနှင့်လွတ်လပ်ရေးဆောင်ပါး။

လောက၌ ရှိရှိသမျှသော လူမျိုးတိုင်း တို့သည် သာယာ
 ချမ်းသာ နေထိုင် သွားလာ လုပ်ကိုင် စားသောက် လိုကြ၏။
 ဇနီးမောင်နှံ နေထိုင်နိုင်ရန် အတွက်လည်း နည်းလမ်း အမျိုးမျိုး
 တို့ကိုရှာဖွေလျက်ရှိ၏။ နည်းလမ်းရှာဖွေကြသည့်အခါ၌လည်း
 လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ဝတ္တရားအမျိုးမျိုးတို့ကို တွေ့ရှိကြရ
 လေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဇနီးမောင်နှံ နေထိုင်သောလူမျိုးတိုင်း
 သည် လုံခြုံရေး (Security) နှင့်လွတ်လပ်ရေး (Liberty) ကိုဦး
 စွာ ရရှိထားရမည် ဟု ဝန်ခံကြရပေလိမ့်မည်။ အကြောင်းမူ
 တား။

၁။ (က) အသက်စားယူခြင်းရေး။

လူတို့သည် အသက်လုံခြုံမှုရကြမှသာ သျှင်အင်္ဂါ၊ လောက၏ စည်းစိမ်ကို ခံစားခံစား နိုင်ကြမည်ဖြစ်၍ အတွက် လုံခြုံမှု မရှိပါက၊ လောကတွင် မက်ခေတ် စဉ်းမျှန်နိုင်ထွယ်ရာ အကြောင်းမရှိတော့ချေ။

(ခ) ပစ္စည်း၏လုံခြုံရေး။

လူတို့သည် အသက်ရှင်လျက် လောက၏ စည်းစိမ်ကို ခံယူနိုင်စေရန် စားရေးသောက်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဝေရာဝစ္စအမြောက်အများရှိ၏အဆိုပါစားမှုသောက်မှုအတွက် ပစ္စည်းဥစ္စာများလုံခြုံရေးမရှိပါက၊ အတယ်မှာ အသက်ရှင်ကျိုးနပ်ပါစွံနည်း။

(ဂ) ဂုဏ်သိက္ခာလုံခြုံရေး။

မိမိတို့၏ မျိုးရိုး ဂုဏ်သိက္ခာကို စောင့်ထိမ်းရန် အတွက် လုံခြုံမှုကို မရပါကလည်း လူမျိုးပါ အစတုံး သွားမည် ဖြစ်သဖြင့် ဂုဏ်သိက္ခာ လုံခြုံရေးသည်သည် ဇေချမ်းချမ်း ပျော်မွေ့စွာ ဝေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် အဓိက လိုရင်းအချက်တစ်ခုဖြစ်လေသည်။

၂။ (က) ပညာ၏ လွတ်လပ်ရေး

လူဟူ၍ ဖြစ်လာကြပြီး လူမျိုးတမျိုး အနေနှင့် မားမားမတ်မတ် နေလိုလျှင် ပညာ၏ လွတ်လပ်ရေး ရှိရပေမည်။ လူတမျိုးအနေနှင့် မိမိတို့၏ အမျိုးဘာသာစာပေစသည်တို့ကို တိုးတက်ဖွံ့

ဘ နှိမ့် ကို လွတ်လပ်စွာသင်ဗျားခွင့်
ကံသပ်ရေးသည် ဘာ ရှုအဓိပ္ပါယ်မရှိချေ။

၂) ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာဗွတ်လပ်ရေး။

ကံအားဖြင့်လွတ်လပ်ရေး ခြေဟု ရံခါရံခါကြားကြိရသ
ကံကံတွေအားဖြင့် လွတ်လပ်ရကြသော တိုင်းပြည်နှင့်
ရှားတို့သည်ကား ရှာမှမှား တော့၏။ လွတ်လပ်သော
တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးများအတွက် မူကားပညာရေးလွတ်လပ်သ
လောက် ဘာသာရေး၌ လွတ်လပ်မှုရှိချေမည်ဖြစ်၏။ အစာဟ်
ကြောင့်ဆိုသော် ဘာသာရေးသည်လူမျိုးတိုင်းကို ကောင်းရာ
ဘက်သို့ အစဉ်ဆွဲဆောင်လျက်ရှိသည့်အတိုင်း လွတ်လပ်စွာ
ကိုးကွယ်ခွင့်ရကြသောသူတိုင်းသည် မိမိ၏ဘာသာကို ကိုင်း
ရှိုင်းမှုကြောင့် သူတော်ကောင်း များသာဖြစ်လာကြမည် ဖြစ်
သဖြင့် သူတော်ကောင်းပေါများသောတိုင်းပြည်သည်အလွတ်
လတ်ဆုံးသော တိုင်းပြည်အဖြစ်၌ တည်မြဲနိုင်မည် ဖြစ်သော
ကြောင့်တည်း။

(ဂ) ယဉ်ကျေးမှုလွတ်လပ်ရေး ။

ဗမာစကားပုံတရအရ ကရင်ရိုင်း ချင်းရိုင်းဟုယခုတိုင်ပြော
လေ ပြောထရှိသေးကြ၏။ သို့ရာတွင် ဤကဲ့သို့ ရတ်ထရက်သုံးနှုန်း
ကြခြင်းသည် ကရင်၏ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို မသိသောကြောင့်ပင်
ဖြစ်တန်ရာ၏။ ဝင်ဝစ်မှာ ကမ္ဘာပေါ်ရှိလူမျိုးတိုင်းသည် မိမိတို့၏
ဘာသာဘာဝအလျောက် ယဉ်ကျေးမှုအသီးသီးနှင့် ရှိခဲ့ကြ၏။

အဆိုပါသည့်ကျေးမှုများကို
 လျှင် လူဖြစ်ကျိုးနပ်ကြမည်ဖြစ်လျက် အကောင်း
 ကျေးဆုံးလူတမျိုးအဖြစ်ဆို တိုးတက်နိုင်ရန် အင်
 သည်။ သည့်ကျေးမှုအတွက်လွတ်လပ်ခွင့်ခရသောတို့
 လွတ်လပ်သည့်တိုင်းပြည်ဟု အသျှင်းမခေါ်နိုင်ချေ။

(ဃ) စီးပွားရေး၌လွတ်လပ်ခြင်း။

စီးပွားရေးနှင့်ပါတ်သက်၍လွတ်လပ်သော တိုင်းပြည်ကို
 ရှိလူမျိုးတိုင်းသည်။ စီးပွားရေး၌လည်း လွတ်လပ်ခွင့်ရှိသင့်
 သည်။ စီးပွားရေးသည် လူမျိုးနှင့်တိုင်းပြည်၏ ထက်လေးကို အ
 များဆုံးအားပေးနိုင်သည့်အားလျော်စွာလူတဦးတကာတိန်
 စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတခုသည် အခြားလူတဦးအား ထိပါးခြင်း
 မရှိကောင်း၏လုပ်ငန်းကိုပိတ်ပင်တားမြစ်ချုပ်ချယ်ခြင်းမပြုသင့်
 ကြချေ။

သို့ဖြစ်၍အထက်၌ ဘော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း လုံခြုံရေးနှင့်
 လွတ်လပ်ရေးဘို့ ကိုရရှိကြမှသာလျှင် လူတဦးနှင့် တဦးသတ်
 ၎င်း၊ လူတမျိုးနှင့် တမျိုးသော်၎င်း၊ နားလည်မှု ကျော့နပ်မှုတို့ကို
 ရရှိကြသည့် ဖြစ်သဖြင့်၊ ညီညွတ်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် နိုင်
 ကြမည်ဖြစ်သတည်း။

လုံခြုံမှုနှင့်လွတ်လပ်မှုအားဖြင့်မြန်မာပြည်၏လွတ်လပ်ရေး
 ထည်မြဲပါစေ။